

Kankalonselän tuulivoimahanke, ympäristövaikutusten arviointi

Kauhajoki, Karijoki

LIITE 6, OSA I
NÄKYMÄALUEANALYYSI JA HAVAINNEKUVAT

A. Näkymäalueanalyysi

Näkymäalueanalyysin lähtökohdat

Näkymäalueanalyysillä tutkitaan tuulivoimaloiden visuaalista hahmottumista alueella. Näkymäalueanalyysi on laskennallinen malli siitä, missä voimaloista edes osa voidaan nähdä, kun otetaan huomioon näkymiä peittävät maaston elementit. Analyysi on karttapohjainen esitys, ja se tehdään sekä vaihtoehdolle VE1 että vaihtoehdolle VE2.

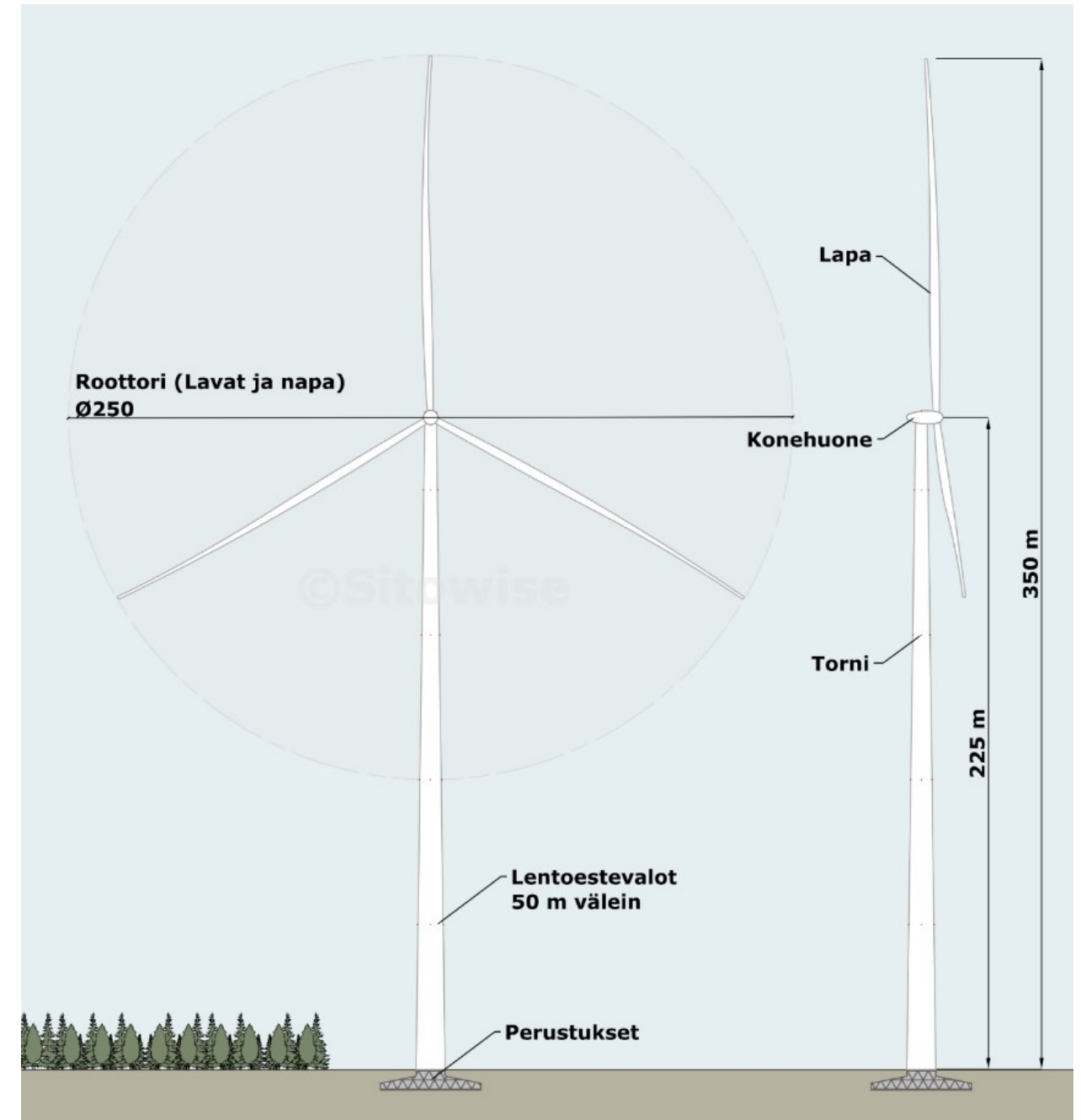
Näkymäalueanalyysi on laadittu käyttäen YVA-selostuksessa tutkittavaa voimalatyyppiä (Kuva A-1). Huomionarvoista on, että tämän kokoisia voimaloita ei tällä hetkellä ole tuotannossa, vaan tällä koolla varaudutaan tulevaan mahdolliseen kehitykseen. Tämän vuoksi myös tämä selvitys ja vaikutukset arvioidaan korkeimmalla mahdollisella mitalla. Mikäli lopulta valikoitu tuulivoimaila on matalampi, sen näkyminen ei ulotu yhtä kauas kuin tässä esitetty, ja vaikutukset ovat myös maltillisemmat.

Näkymäalueanalyysi on laadittu noin 30 kilometrin etäisyydelle voimaloista. Näkymäalueanalyysin katselupisteen korkeus on 1,7 metriä maanpinnan yläpuolella.

Mallinnuksessa huomioidaan maastonmuodot ja metsän (eli puuston) vaikutus. Mallinnuksessa maaston muodot on huomioitu Maanmittauslaitoksen Korkeusmalli 10 m:n mukaisesti, ja metsien osalta lähtötietona on käytetty Luonnonvarakeskuksen tuottamaa monilähteen valtakunnan metsien inventoinnin puunkorkeusaineistoa vuodelta 2021 (© Luonnonvarakeskus, 2023). Näkymäalueanalyysin tulos, eli se, kuinka monta voimalaa näkyy yhtä aikaa karttaruudun esittämään kohtaan, on esitetty kartoilla seuraavilla sivuilla keltaisen ja sinisen sävyillä.

Näkymäalueanalyysi on tehty YVA-selostuksessa esitetyille vaihtoehdoille VE1 ja VE2 (kuva A-5, kuva A-6). Lisäksi on laadittu kartta (kuva A-7), jossa on osoitettu alle 10 km etäisyydellä sijaitsevien hankkeiden lähivaikutusalue (10 km). Kartta osoittaa alueet, joilla maisemalliset yhteisvaikutukset voivat korostua, kun puustoa ja muita näkymäesteitä korkeampi voimalarakenne hahmottuu karkeasti arvioiden samoille avoimille maisema-alueille.

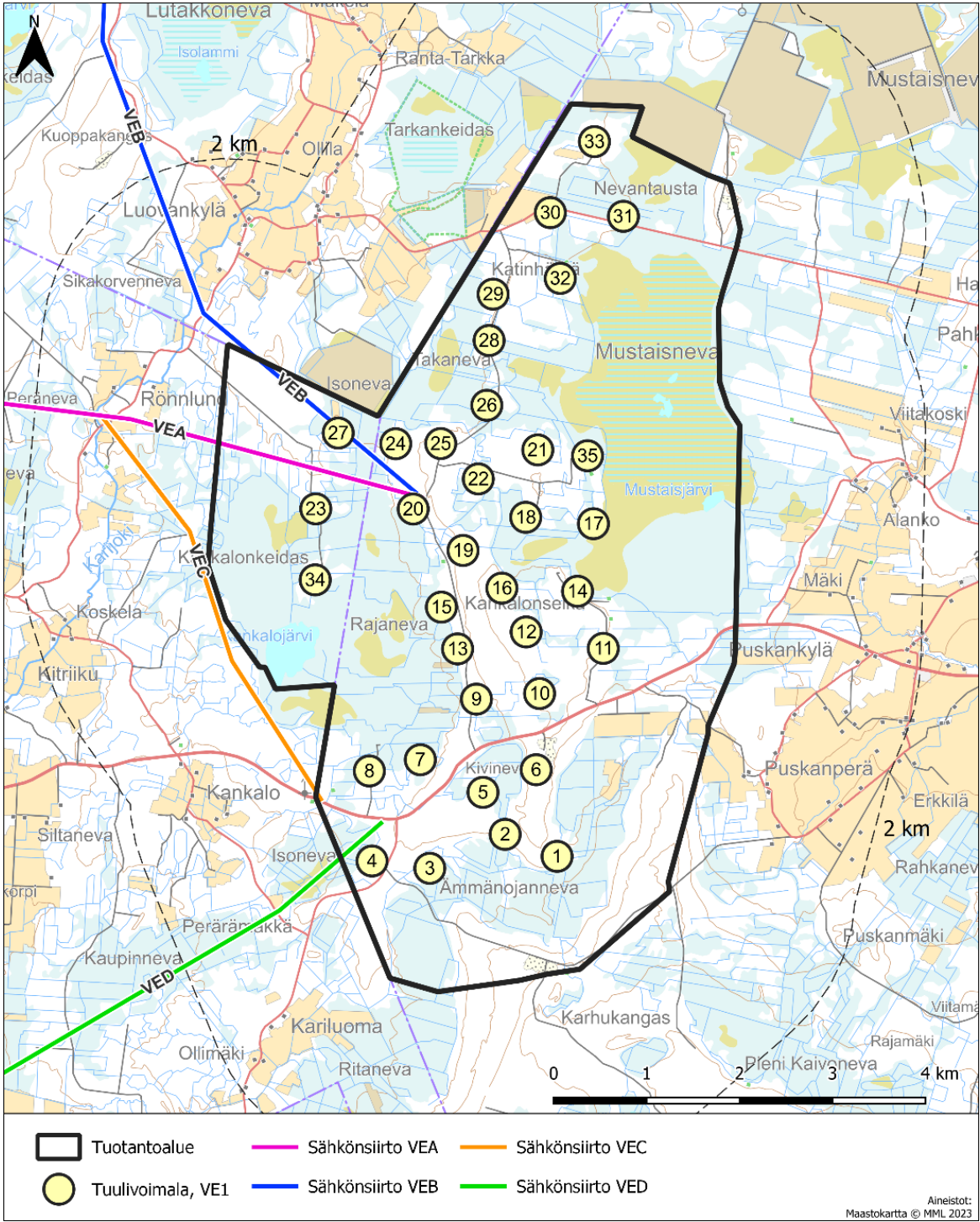
Näkymäalueanalyysin tulokseen liittyy epävarmuuksia. Näitä ovat erityisesti osan näkymäesteistä puuttuminen lähtötiedoista (uusimmat hakkuualueet, rakennukset, pihan puusto). Lähtökohtaisesti monet näkymäanalyysin ruuduista, joille voimaloiden pitäisi näkyä, jäävätkin näkymäkatveeseen. Tulevat hakkuut voivat avata uusiakin näkymäalueita jatkossa, mutta YVA menettelyssä vaikutuksia arvioidaan kuitenkin suhteessa nykytilaan.

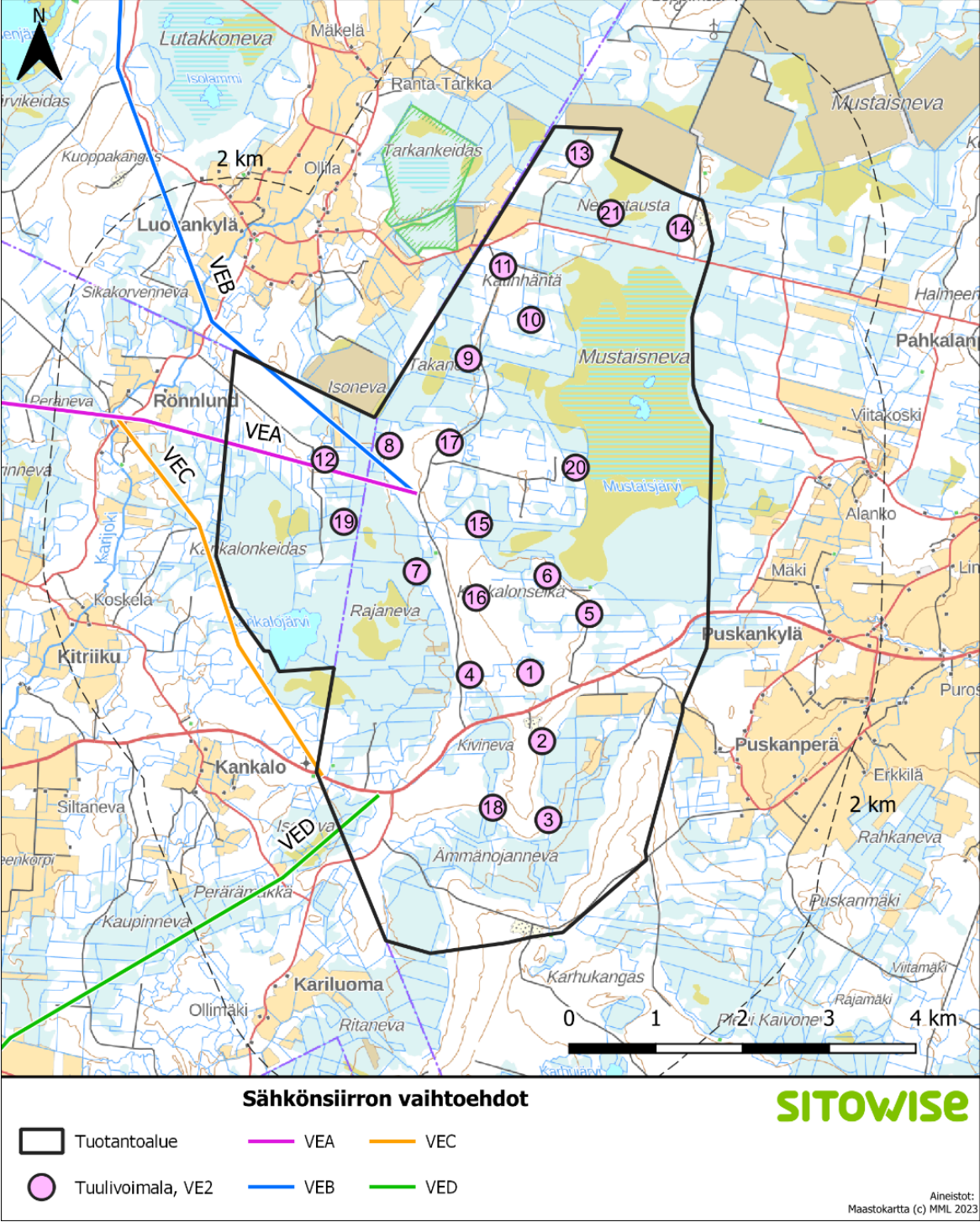
Kuva A-1. Kankalonselän tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä käytetyn voimalatyyppin keskeiset mitat.

Sijoitussuunnitelma

Kuva A-2. Tuulivoimaloiden sijoittelu vaihtoehdossa VE1

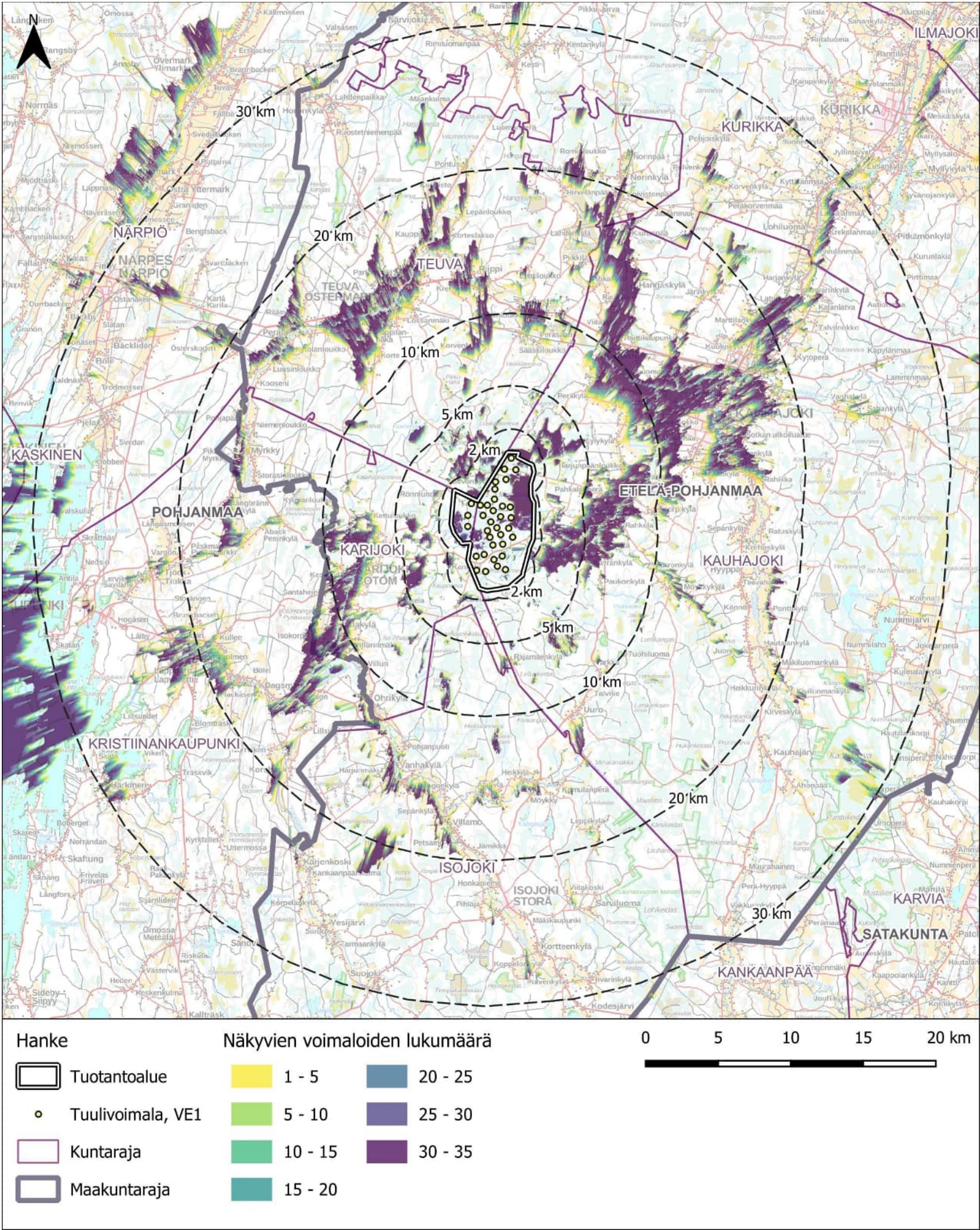

Kuva A-3. Tuulivoimaloiden sijoittelu vaihtoehdossa VE2.

Näkymäalueanalyysi I VE1

Näkymäalueanalyysi osoittaa ne alueet, joille tuulivoimalat näkyvät. Näkymäalueanalyysi tulkitse voimalan näkyväksi, jos pienikin osa voimalan lapaa on havaittavissa.

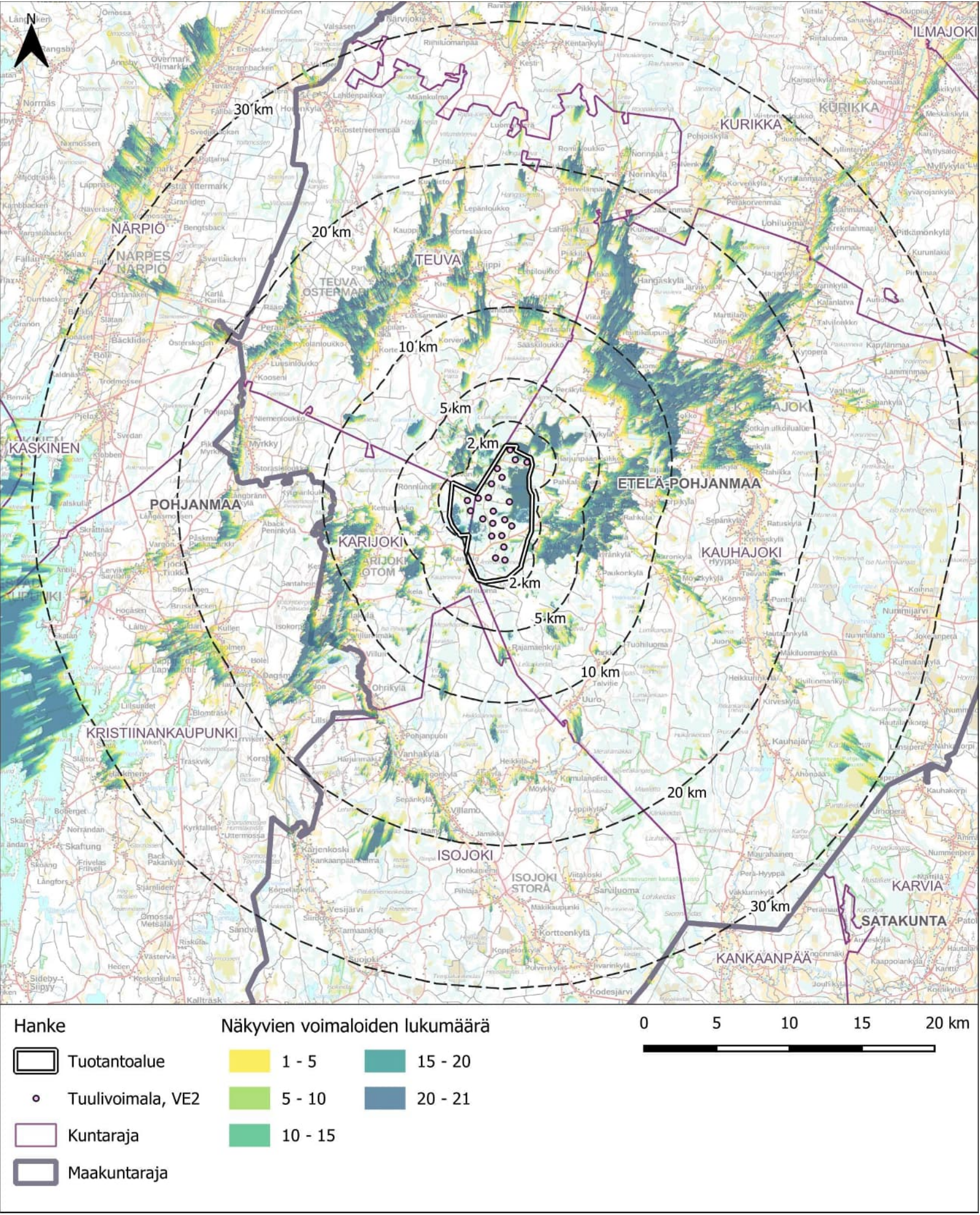

Kuva A-4. Näkemäalueanalyysi tuulivoimaloista VE1 (Sitowise Oy).

Näkymäalueanalyysi II VE2

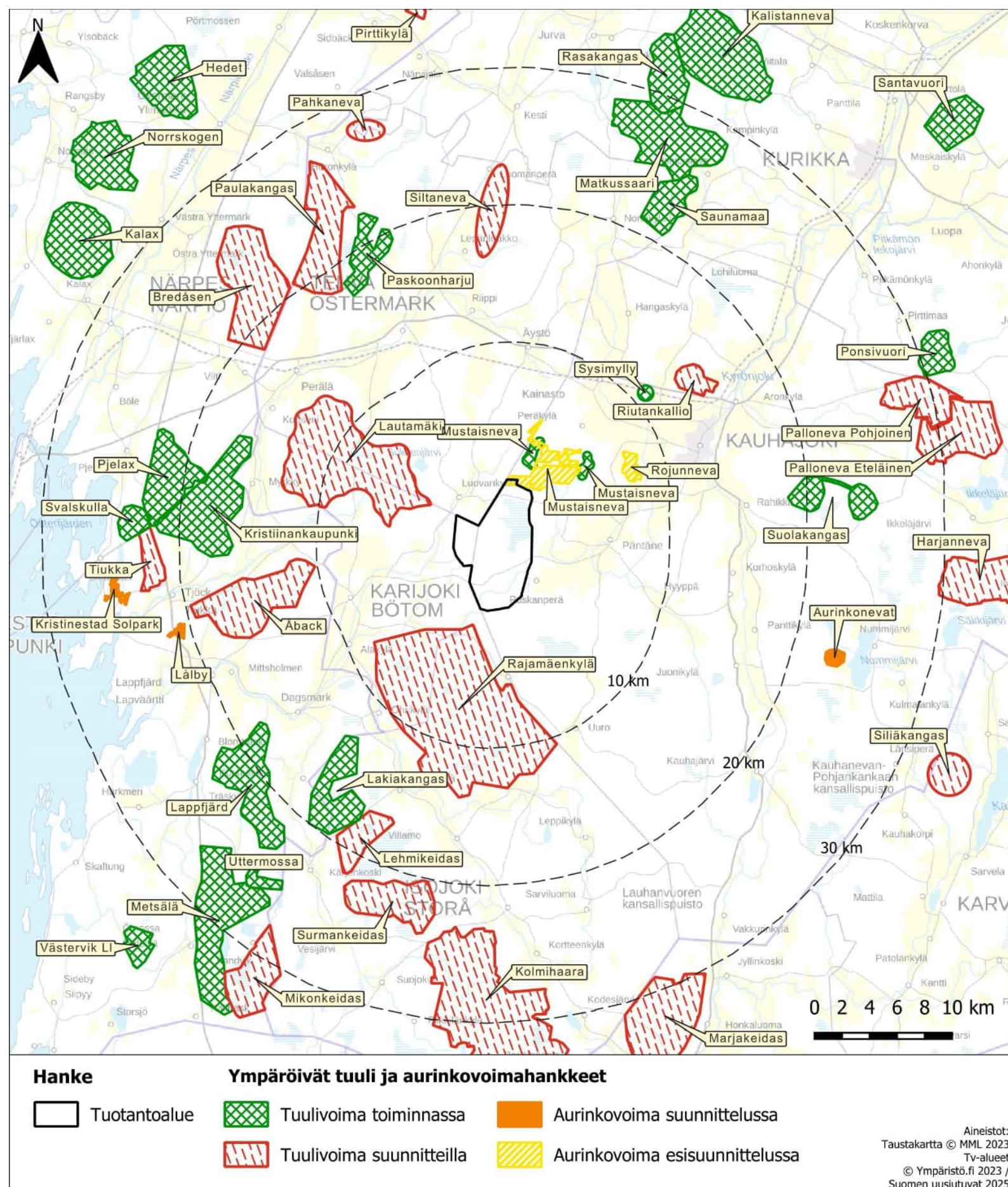
Näkymäalueanalyysi osoittaa ne alueet, joille tuulivoimalat näkyvät. Näkymäalueanalyysi tulkitse voimalan näkyväksi, jos pienikin osa voimalan lapaa on havaittavissa.

Kuva A-5. Näkemäalueanalyysi tuulivoimaloista VE2 (Sitowise Oy).

Kaikki tarkastelualueen ympäröivät hankkeet on esitetty viereisessä kuvassa (kuva A-4), mutta huomioon otetut hankkeen tarkemmin kuvassa B-1 ja B-2.

Kuva A-6. Kankalonselän tuulivoimahankkeen ympärillä olevat muut toiminnassa tai suunnitteilla olevat tuuli- ja aurinkovoimahankkeet.

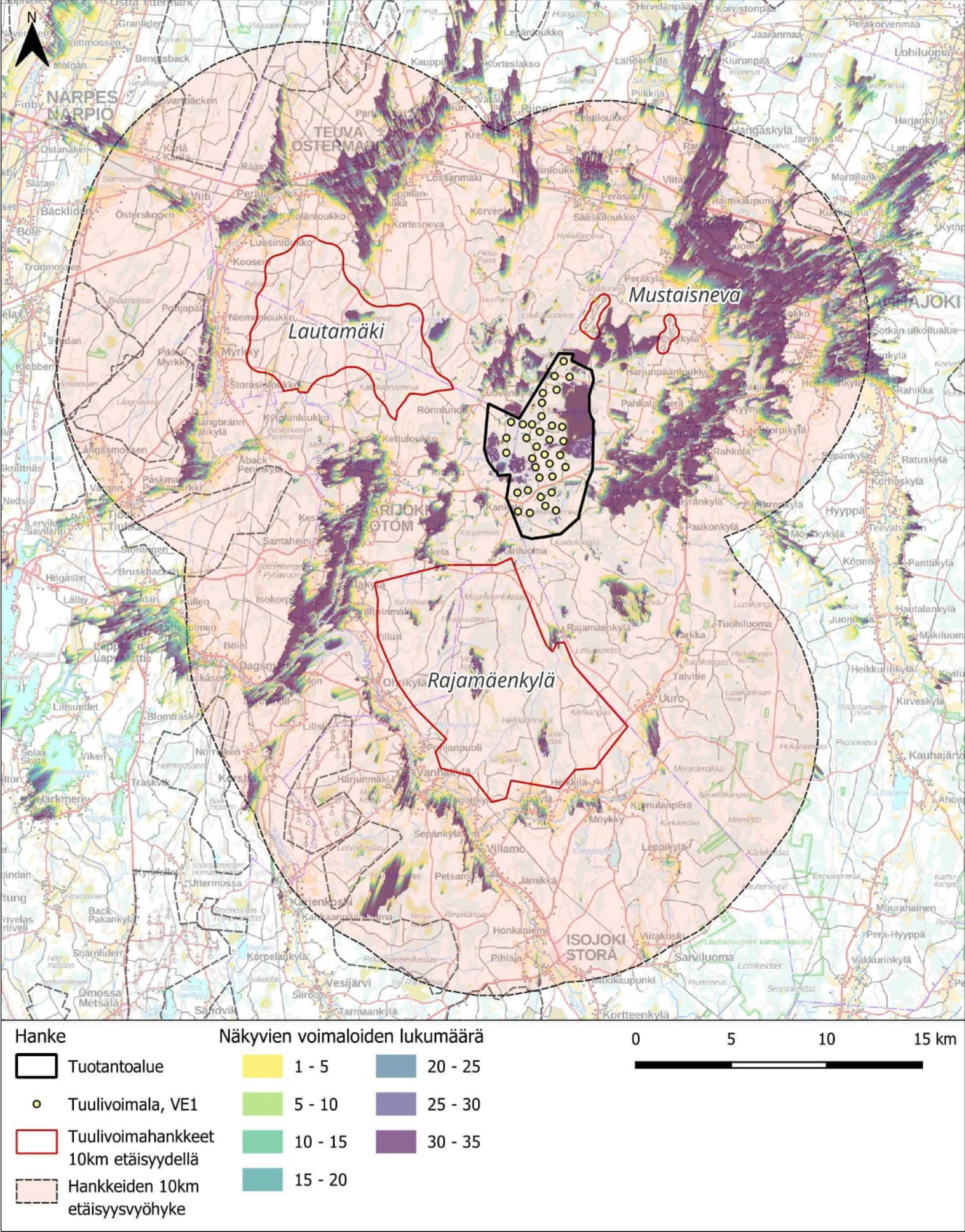

Näkymäalueanalyysi III:

Vaihtoehdon VE1 näkymäalueanalyysi ja ympäröivät
hankkeet 10 kilometrin etäisyydellä

Koska voimalat näkyvät pääsääntöisesti samoille avoimille maisema-alueille ja yleisesti tiedetään voimaloiden näkyvyyden korostuvan noin 10 kilometrin etäisyydelle voimaloista, saadaan yhteisvaikutusten merkittävyystä käsitys parhaiten tarkastelemalla näkymäalueita yhteisellä lähivaikutusalueella.

Viereisessä kuvassa on esitetty Kankalonselän tuulivoimahankkeen hankealueelta 10 kilometrin etäisyydellä sijaitsevat tuulivoimahankkeet, joita ovat: Lautamäki, Rajamäenkylä ja Mustaisneva. Lisäksi kuvaan on korostettu kyseisten tuulivoimala-alueiden maisemallinen lähivaikutusalue, joka on 10 km hankealueesta. Näin on löydetty ne näkymäalueet, joilla kaksi tai useampi tuulivoimala-alue voi hahmottua samalla näkymäalueella selkeästi.

Kuva A-7. Voimaloiden erottuminen maisemakuvassa vaihtoehdossa VE1 suhteessa ympäröivien olevien ja mahdollisesti tulevien tuulivoimala-alueiden dominanssivyöhykkeisiin (Sitowise Oy).

B. Havainnekuvat

Hankkeessa on laadittu havainnekuvat alkuperäisesti yhdestätoista eri kuvauspisteestä. Havainnekuvat on laadittu niistä kuvauspisteistä, joilta näkymäalueanalyysin mukaan voimalat hahmottuvat suhteellisen selkeästi ja joilla maisemalla on todettu karttapohjaisten asiantuntija-arvioiden ja maastohavaintojen perusteella olevan erityisiä arvoja. Arvoja voivat olla maisemalliset tai kulttuurihistorialliset kartoitetut erityiset ominaisuudet tai asutuksen läheisyydestä tai muusta kohteen vetovoimasta johtuva alueen käyttöpaine. Havainnekuvapisteen valinnassa on huomioitu myös YVA-menettelyn aikana käyty keskustelu alueen arvoista mm. yleisötilaisuudessa. Seurantaryhmän tapaamisessa pyydettiin, että havainnekuvia tulisi lisätä, sillä valittuihin tarkastelupisteisiin tuulivoimalat eivät lopulta näkyneet. Lisätyt neljä kuvaa on eroteltu tässä raportissa pienellä kirjaimella. Kuvia on toteutettu yhteensä 16 kappaletta perustuen osan huonoon näkyvyyteen. **Yhtään kuvaa ei kuitenkaan jätetty pois, jotta kokonaisuudesta hahmottuu näkymäalueanalyysiin liittyvä varmuusperiaate.**

Oleellista on, että Kankalonselän tuulivoimahankeessa arvoalueet sijoittuvat kauemmille etäisyysvyöhykkeille. Lähialueilla on verrattain vähän yleisesti arvokkaana pidettyjä tai tiedettyjä kohteita.

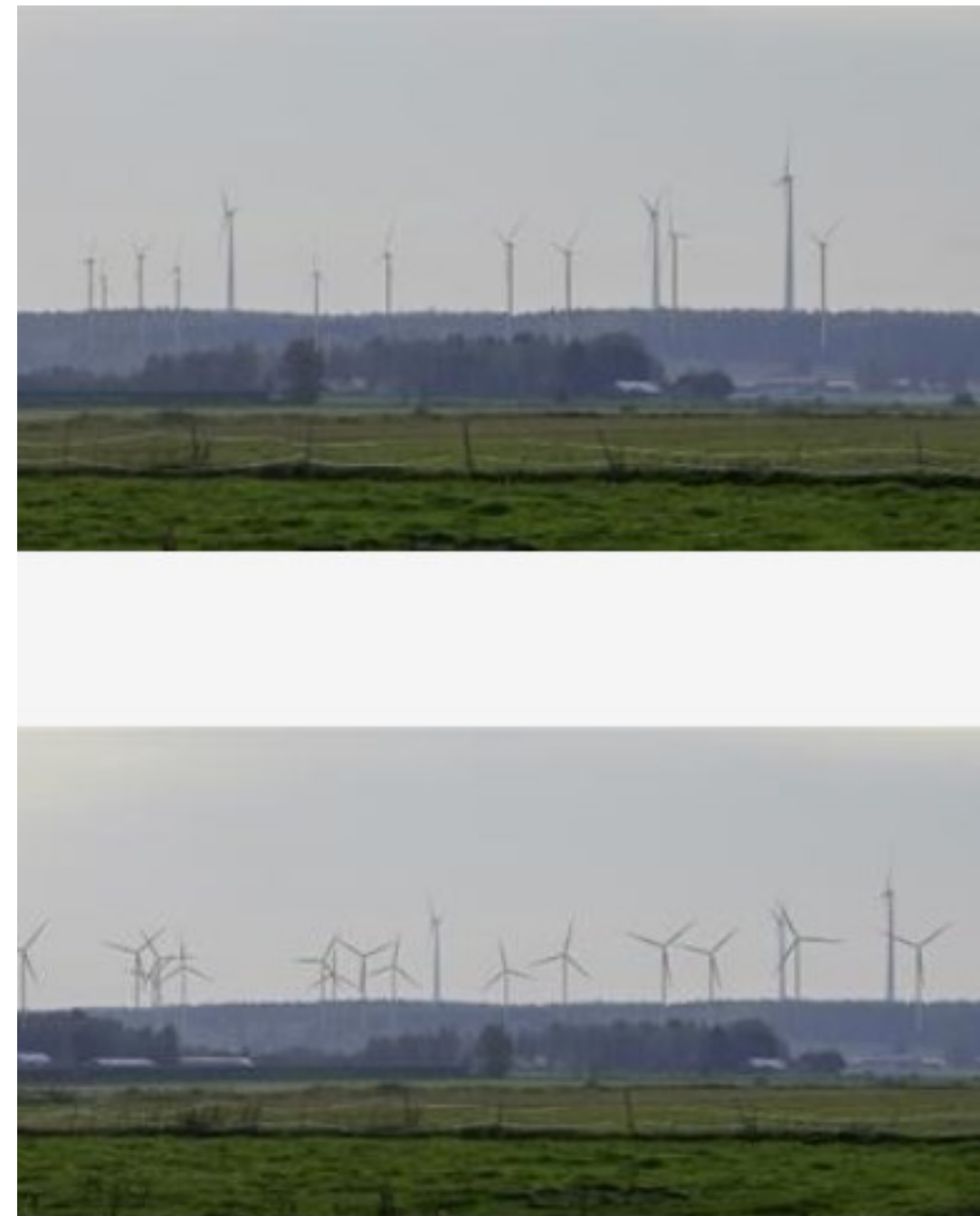
Valokuvat on otettu syyskuussa 2024 käyttäen digitaalista järjestelmäkameraa. Havainnekuvan laadintaan valituista valokuvista on luotu sekä panoraamakuva että ihmisen silmää vastaava 50 mm objektiivin kuva. Valokuvien ottamisesta vastasi Sitowise Oy.

Valokuvissa näkyvät alueelle jo rakennetut tuulivoimalat. Näiden lisäksi kunkin kuvauspisteen kolmanteen havainnekuvaan on myös mallinnettu keväällä 2025 tiedossa olevat ympäröivät suunnitellut hankkeet kymmenen kilometrin etäisyydellä Kankalonselän hankealueesta.

Havainnekuvat on laadittu mallintamalla valokuviiin voimalat YVA-menettelyssä käytettyjen mittojen ja sijaintien perusteella (kuvat A-1 – A-3). Mallinnuksessa on otettu huomioon kasvillisuuden peittävä vaikutus ja laadinnassa on hyödynnetty maastomallinnusta. Havainnekuvien katselukorkeutena on käytetty 1,7 metriä maanpinnasta. Oleellista on, että havainnekuvat esittävät tuulivoimalan aina kohtisuoraan katselijaa kohti. Tosiasiassa tuulivoimalat kääntyvät tuulensuunnan mukaisesti. Näin ollen kustakin pisteestä voi olla mahdollista nähdä vain tuulivoimalan sivuprofiili, jossa lavan liike on enemmänkin vilkkuva pyörivien lapojen sijaan.

Havainnekuvat on laadittu sekä voimalan lapojen pyörähdystä kuvaavien symbolien kanssa että ilman. Symboleiden avulla on voitu esittää myös voimalat, jotka ovat näköesteiden takana. Tällä selvennetään näkymäalueanalyysin tulosta näkyvien voimaloiden määrien hahmottumisesta. Vaikka YVA-menettelyssä vertaillaan vaikutuksia suhteessa nykytilaan, osoittaa symbolimallinnus myös vaikutukset silloin, jos kaikki näkymäesteet poistetaan. Kuvat on laadittu sekä vaihtoehdolle VE1 että VE2.

Havainnekuvilla käytettävää voimalamallia ei ole vielä tuotannossa, eikä sellaisen tulosta markkinoille ole vielä tietoa. Havainnekuva on varmuusperiaatteen mukaisesti suurin mahdollinen muutos maisemakuvassa.

Kuva A-8. Esimerkki tuulivoimaloiden näkymisestä noin 10 kilometrin etäisyydelle eri tuulensuunnilla. (Sitowise Oy).

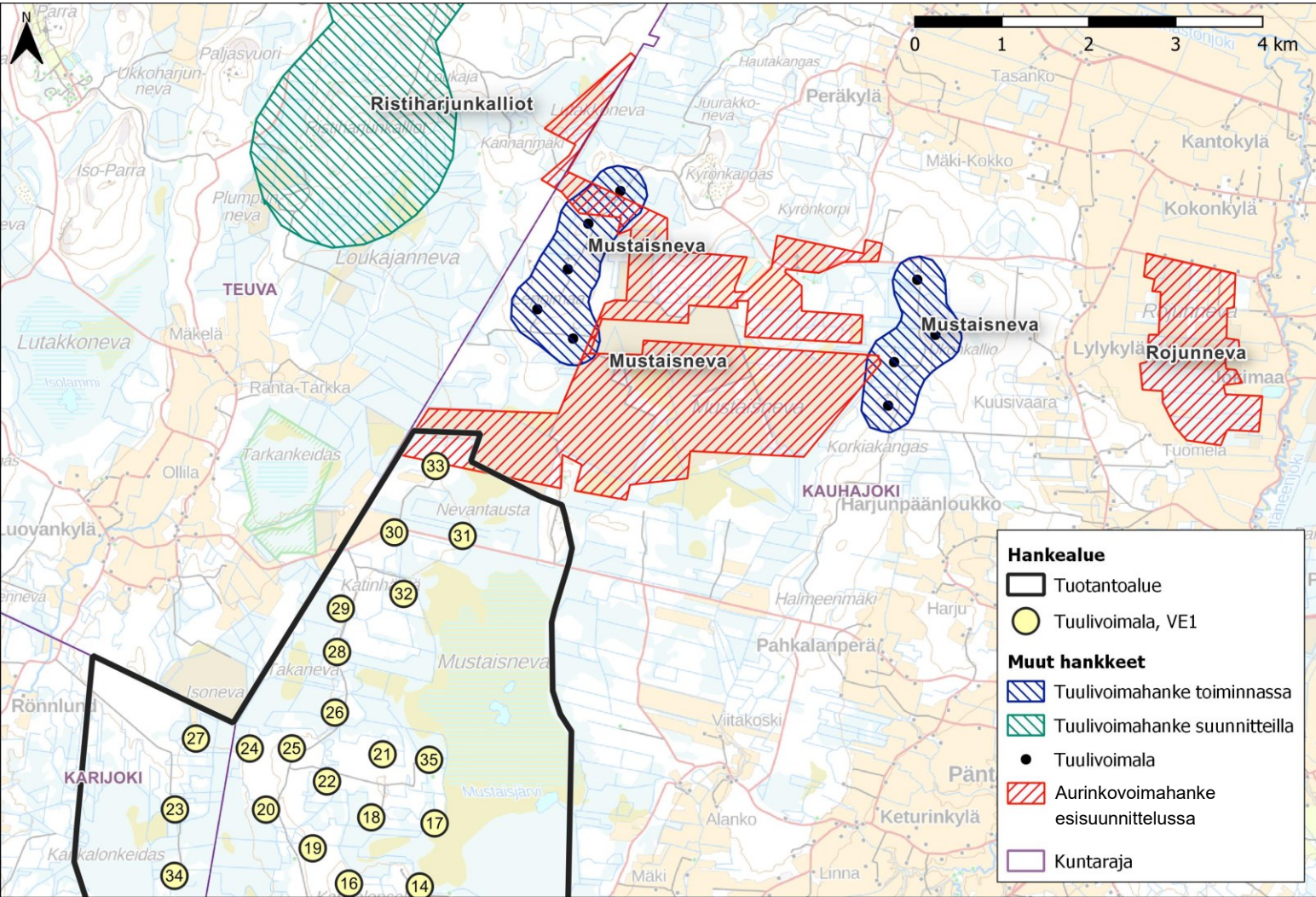
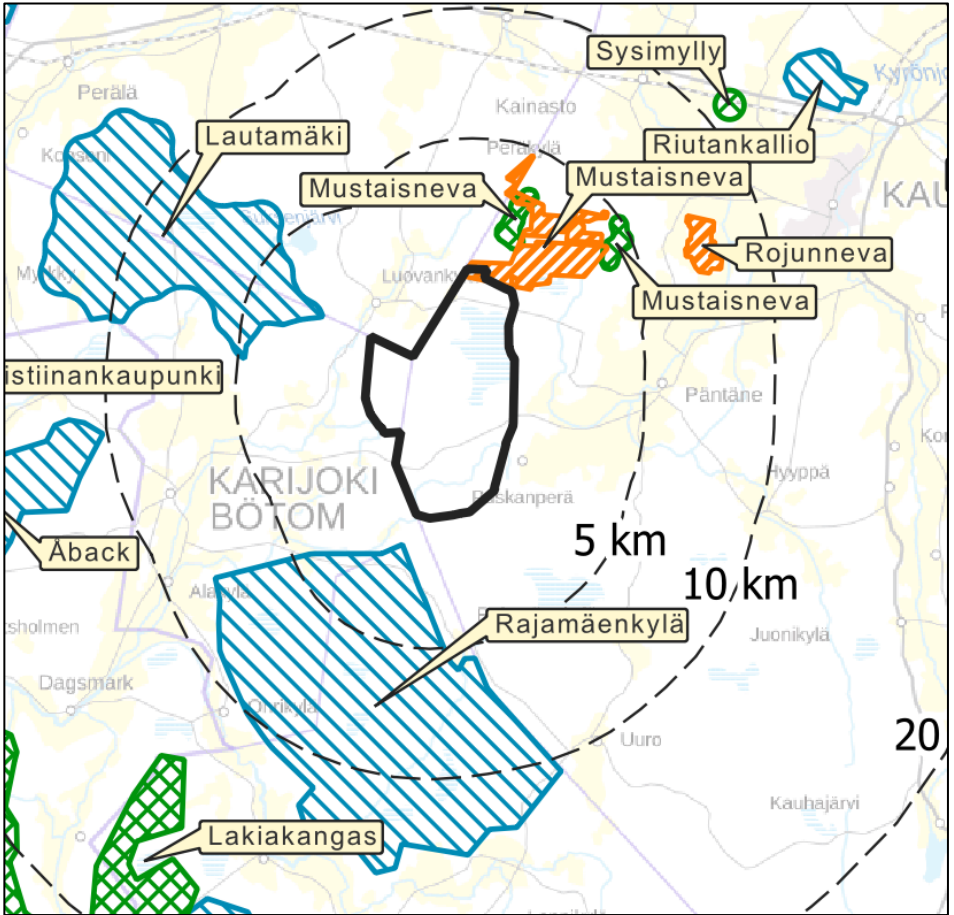
Ympäröivien hankkeiden esittäminen havainnekuviissa

Jokaisesta havainnekuvapistestä on muodostettu kolme havainnekuvaversiota sivun 8 selitteen mukaisesti. Kuvissa eri hankkeet on eritelty eri väreillä siten, että Kankalonselän tuulivoimahanke on esitetty vaihtoehdosta riippuen (VE1 tai VE2) sinisellä tai punaisella värillä, Mustaisneva harmaalla värillä, Suolakanhas vihreällä, Rajamäenkylä turkoosilla ja Lautamäki mustalla värillä.

Yhteisvaikutusten havainnollistaminen on rajattu 10 km etäisyydelle Kankalonselän tuulivoimaloista. Tälle alueelle yhteisvaikutukset ovat lähtökohtaisesti merkittävimmät. Raja on Kankalonselän hankkeen vaikutusten arvioinnissa perusteltu myös siksi, jolla samaisissa ilmansuunnissa sijaitsevat pääosin myös muut ympäröivät hankkeet. Huomioon otettujen hankkeiden taakse jäävät hankkeet eivät aiheuta enää merkittäviä yhteisvaikutuksia Kankalonselän hankkeen kanssa.

Kuva B-1. Ympäröivät hankkeet kartalla ja havainnekuviassa käytettyjen symboleiden värit.

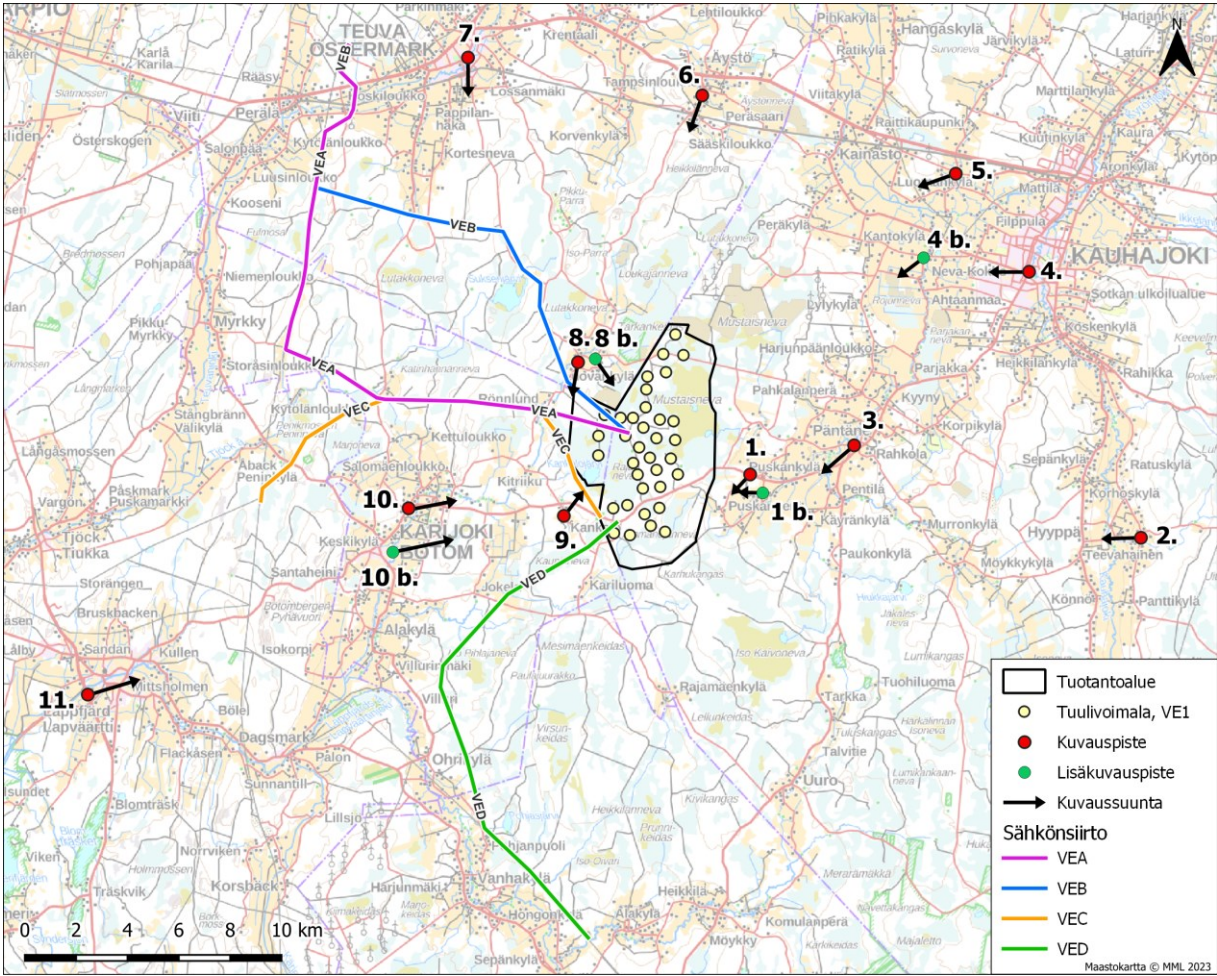
Kuva B-2. Lähikuva Kankalonselän tuulivoimahankkeen hankealueen pohjoispuoleisista hankelalueista.

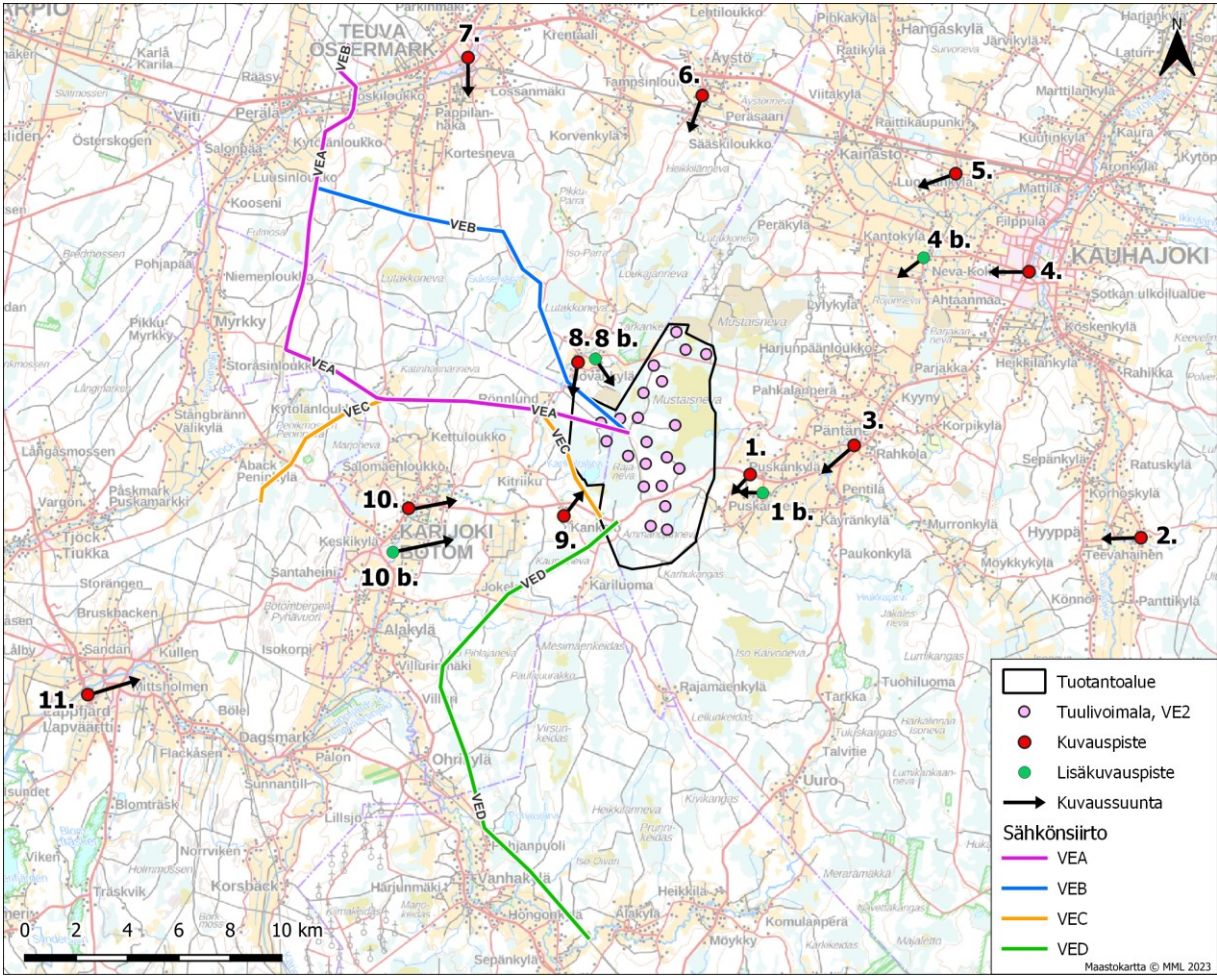
Havainnekuvapisteen kartalla

Nro	Kuvauspaikan nimi	Etäisyys voimaloihin	Kuvauspäivä
1	Puskankylä, Karijoentie	2,8-6,1 km (VE1) 2,8-6,1 km (VE2)	26.9.2024
1 b	Puskankylä, Puskanperäntie (täydentävä lisäkuva)	3,4 – 6,9 km (VE1) 3,4 – 6,9 km	24.9.2024
2	Jokimäki	18,2-21,4 km (VE1) 18,1-21,4 km (VE2)	26.9.2024
3	Päntäne (koulu)	6,6-9,9 km (VE1) 6,7-9,8 km (VE2)	26.9.2024
4	Kauhajoki (sankarihautausmaa)	13,8-19 km (VE1) 12,9-17,7 km (VE2)	24.9.2024
4 b	Kokonkylä (täydentävä lisäkuva)	10,1 – 16,1 km (VE1) 9,3 – 14,9 km (VE2)	24.9.2024
5	Luomankylä	12,5-19,3 km (VE1) 12,0-18,1 km (VE2)	26.9.2024
6	Äystö, Pysäkkitie	9,3-17,4 km (VE1) 9,2-16,9 km (VE2)	24.9.2024
7	Teuva (hautausmaa)	13,4-20,0 km (VE1) 13,4- 19,9 km (VE2)	24.9.2024
8	Luovankylä, Luovantie	2,3-7,4 km (VE1) 2,5-7,4 km (VE2)	25.9.2024
8 b	Luovankylä, Välitie (täydentävä lisäkuva)	2,5 – 7,3 km (VE1) 2,3 – 7,2 km	24.9.2024
9	Kankalo	1,9-8,3 km (VE1) 3,3-8,4 km (VE2)	26.9.2024
10	Karijoki	7,6 12,4 km (VE1) 8,1-13,0 km (VE2)	25.9.2024
10 b	Karijoki (täydentävä lisäkuva)	8,6– 13,9 km (VE1) 9,4– 14,5 km (VE2)	24.9.2024
11	Lappfjärd Valtatie	21,4-26,8 km (VE1) 22,4-27,4 km (VE2)	25.9.2024

Taulukko B-1. Kuviennumerot ja niihin liittyvät tiedot. Vihreällä korostettu täydentävät lisä kuvat.

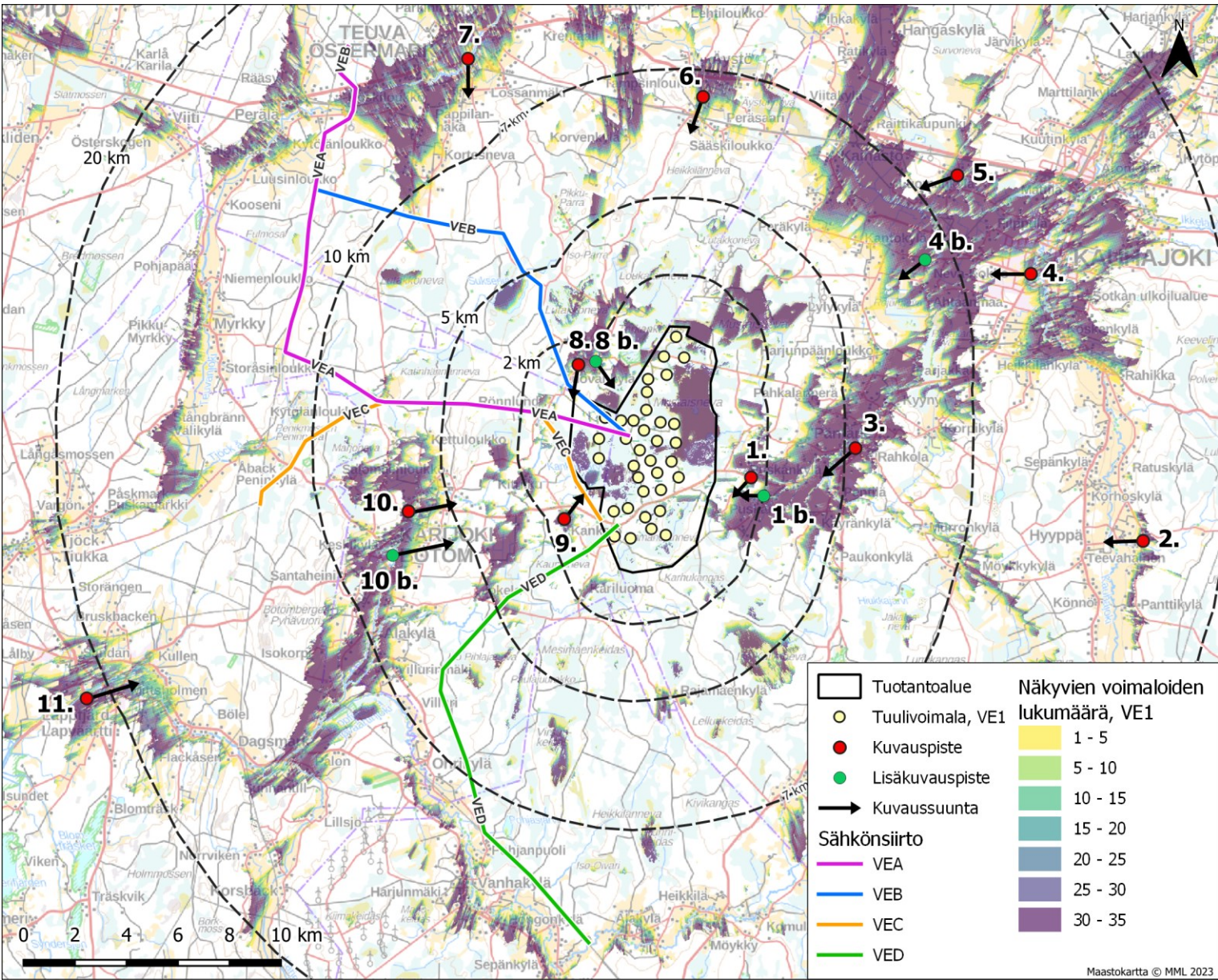
Kuva B-3. Havainnekuvien kuvauspaikat vaihtoehdossa VE1.

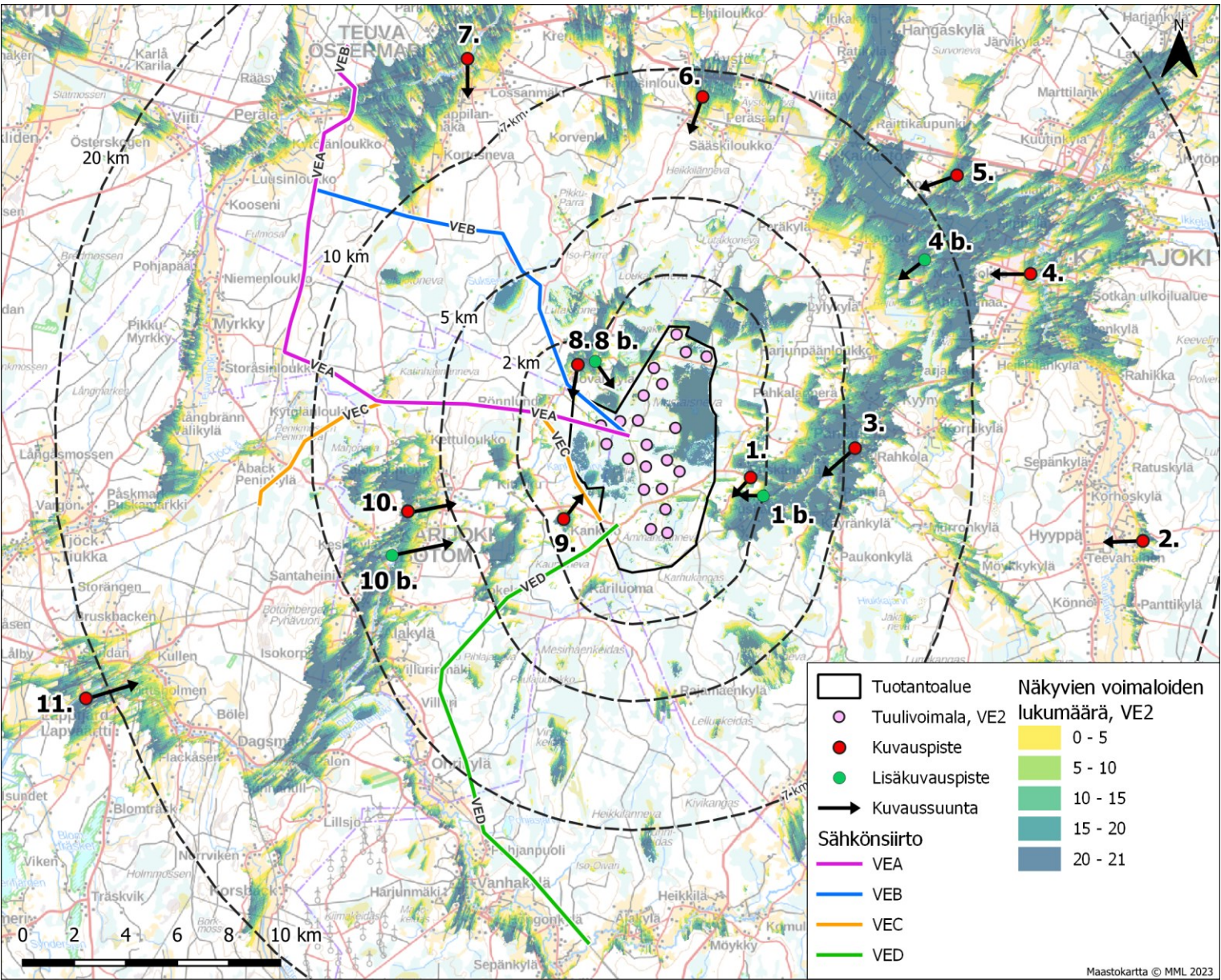
Kuva B-4. Havainnekuvien kuvauspaikat vaihtoehdossa VE2.

Havainnekuvapisteen kartalla näkymäalueet taustalla

Kuva B-2. Havainnekuvien kuvauspaikat sekä vaihtoehdon VE1 näkymäalueet.

Kuva B-2. Havainnekuvien kuvauspaikat sekä vaihtoehdon VE1 näkymäalueet.

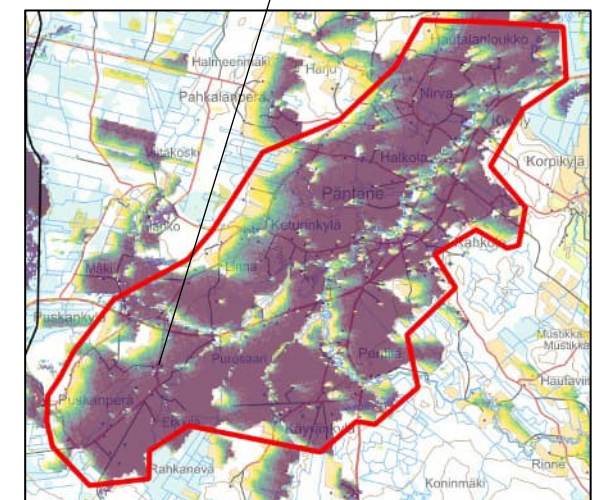
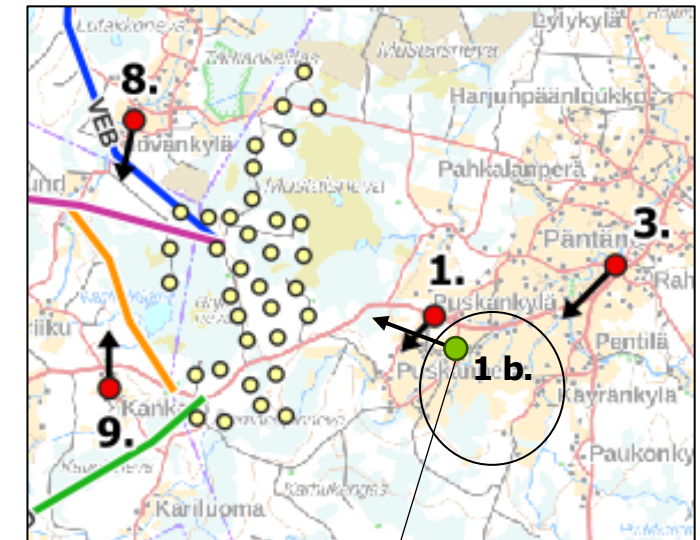
Puskankylä, Puskanperäntie

1b

Kuvapiste: Puskankylä, Puskanperäntie
Etäisyys lähimpään uuteen suunniteltuun tuulivoimalaan: 3,4 – 6,9 km

Kuva täydentää kuvaa 1, joka on valittu yleisesti kuljettuna tieympäristönä, mutta jolta näkymät ovat rajatumpia.

VE 1

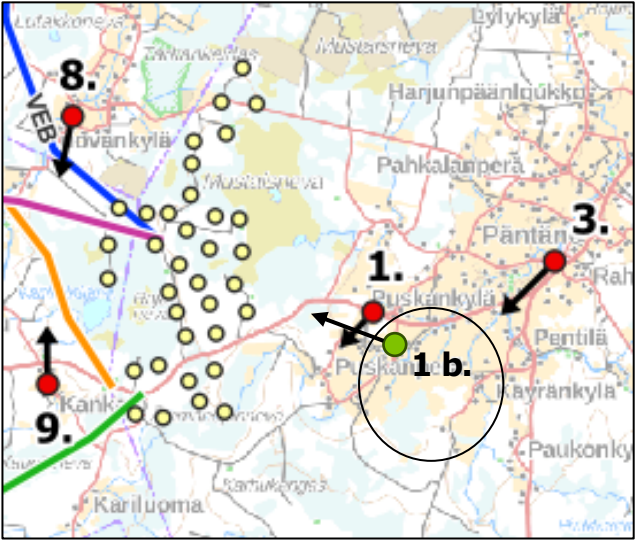
Kuva 1-1. Havainnekuva tienäkymästä voimaloiden suuntaan Karijoentiellä vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvauspiste **maakunnallisesti arvokkaalta Päntäneen jokivarsimaisema-alueelta**. Kuvan avulla voidaan hahmottaa myös yleisesti lähivaikutusalueen maisemakuvassa tapahtuvia muutoksia.

VE 1

Kuva 1-2. Havainnekuva panoramakuvana huomioiden laajempi alueen maisemakuva. Havainnekuvassa näkyvät vaihtoehdon VE 1 voimalat. Pohjoinen osa tuulivoimala-alueesta jää läheisen puuston peittoon, eikä ole osa tiemaiseman kokonaisuutta.

Kuva 1-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi kuvasuunnassa näkyvät läheiset suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Kyseiseen tarkastelupisteeseen ei käytännössä hahmotu muita ympäröiviä tuulivoimahankkeita.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

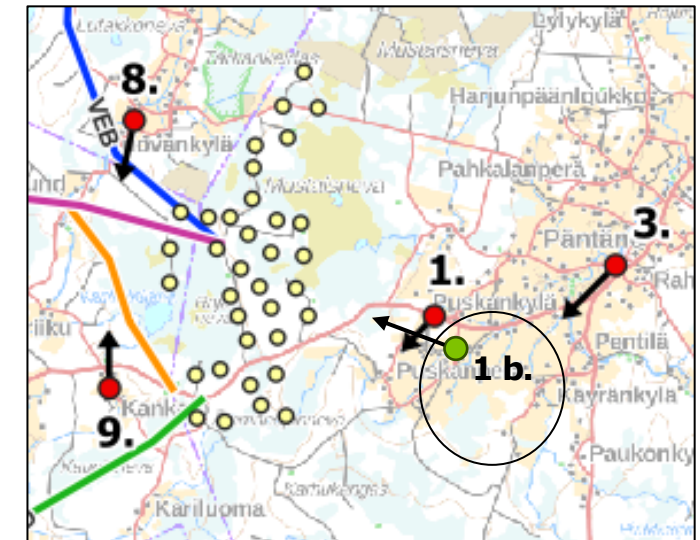

Kuvapiste: Puskankylä, Puskanperäntie

Etäisyys lähimpään uuteen suunniteltuun tuulivoimalaan: 3,4 – 6,9 km

Kuva täydentää kuvaa 1, joka on valittu yleisesti kuljettuna tieympäristönä, mutta jolta näkymät ovat rajatumpia.

VE 2

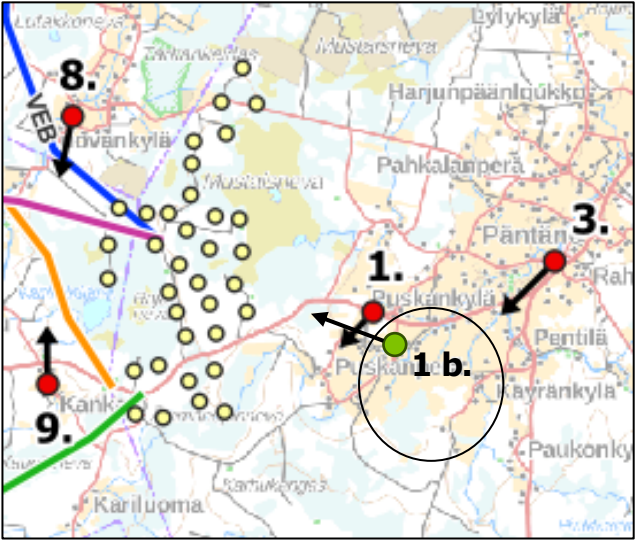
Kuva 1-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Voimaloiden sijainti ja määrä maisemakuvassa eroavat vaihtoehdosta VE1. **Kuvauspiste** maakunnallisesti arvokkaalta Päntäneen jokivarsimaisema-alueelta.

VE 2

Kuva 1-5. Havainnekuva panoramakuvana huomioiden laajempi alueen maisemakuva. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2 voimalat. Pohjoinen osa tuulivoimala-alueesta jää läheisen puuston peittoon.

Kuva 1-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi kuvasuunnassa näkyvät läheiset suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Kyseiseen tarkastelupisteeseen ei hahmotu muita ympäröiviä tuulivoimahankkeita.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

Muut tuulivoimahankkeet

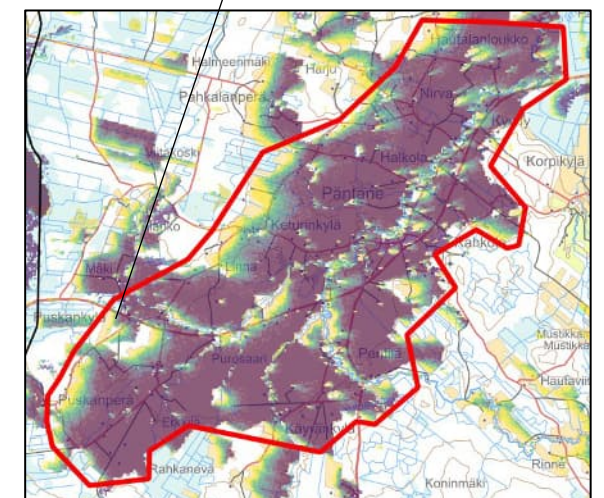
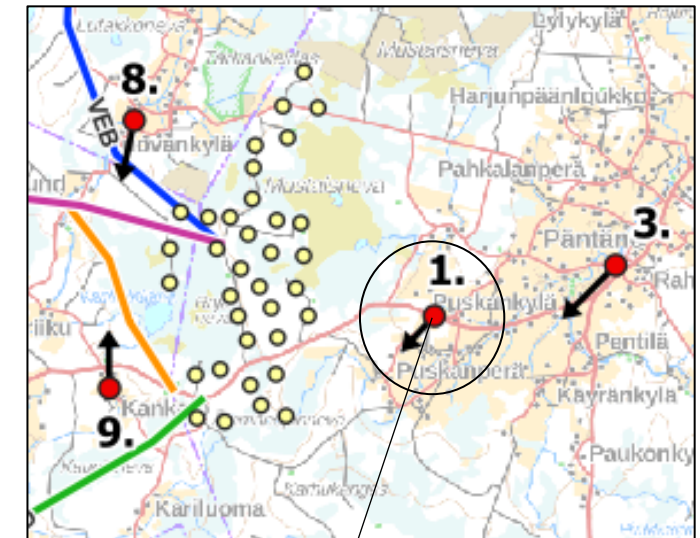
Lautamäki

Puskankylä,
Karijoentie **1**

Kuvapiste: Puskankylä, Karijoentie
Etäisyys lähimpään uuteen suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,8 – 6,1 km

VE 1

Kuva 1-1. Havainnekuva tienäkymästä voimaloiden suuntaan Karijoentiellä vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). **Kuvauspiste maakunnallisesti arvokkaalta Päntäneen jokivarsimaisema-alueelta.** Kuvan avulla voidaan hahmottaa myös yleisesti lähivaikutusalueen maisemakuvassa tapahtuvia muutoksia.

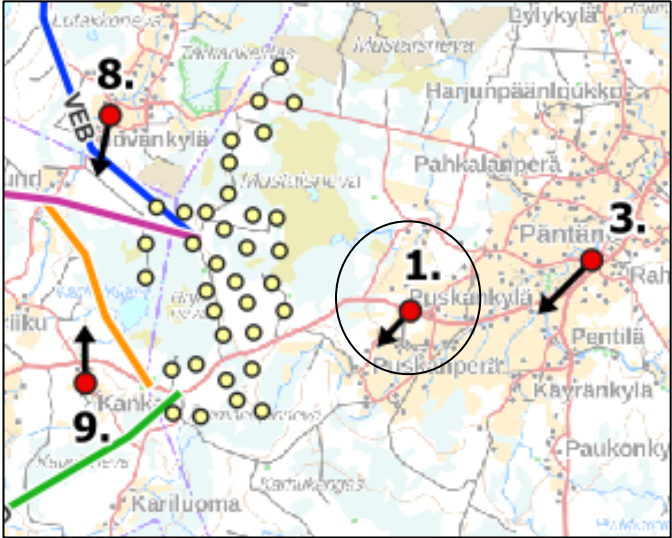
Puskankylä, Karijoentie 1

Kuvapiste: Puskankylä, Karijoentie
Etäisyys lähimpään suummiteltuun tuulivoimalaan: 2,8 - 6,1 km
Kuvan leveys: 165°

VE 1

Kuva 1-2. Havainnekuva panoramakuvana huomioiden laajempi alueen maisemakuva. Havainnekuvassa näkyvät vaihtoehdon VE 1 voimalat. Pohjoinen osa tuulivoimala-alueesta jää läheisen puuston peittoon, eikä ole osa tiemaiseman kokonaisuutta.

Kuva 1-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi kuvasuunnassa näkyvät läheiset suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

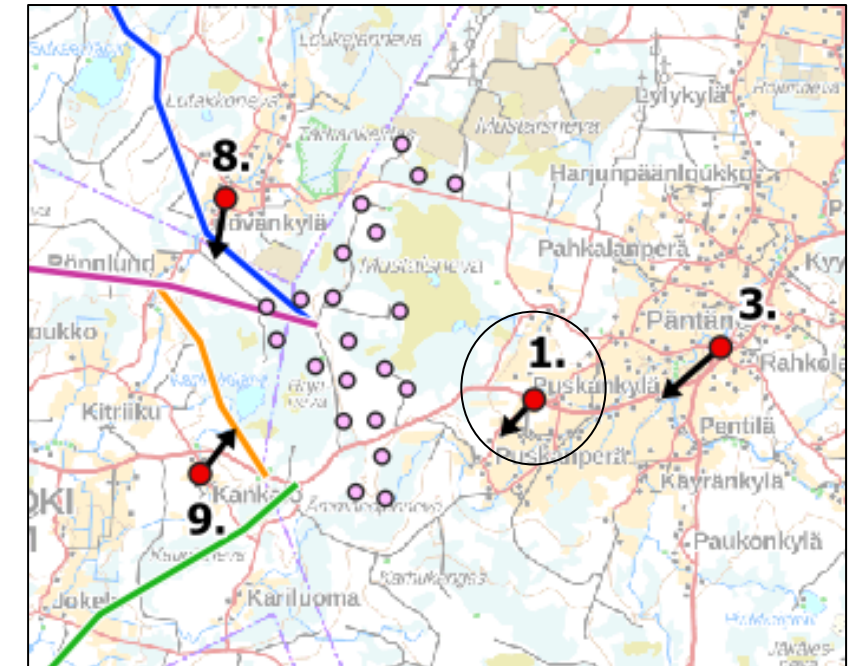

Puskankylä,
Karijoentie **1**

Kuvapiste: Puskankylä, Karijoentie

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,75 – 6,1 km

VE 2

Kuva 1-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Voimaloiden sijainti ja määrä maisemakuvassa eroavat vaihtoehdosta VE1. **Kuvauspiste** maakunnallisesti arvokkaalta Päntäneen jokivarsimaisema-alueelta.

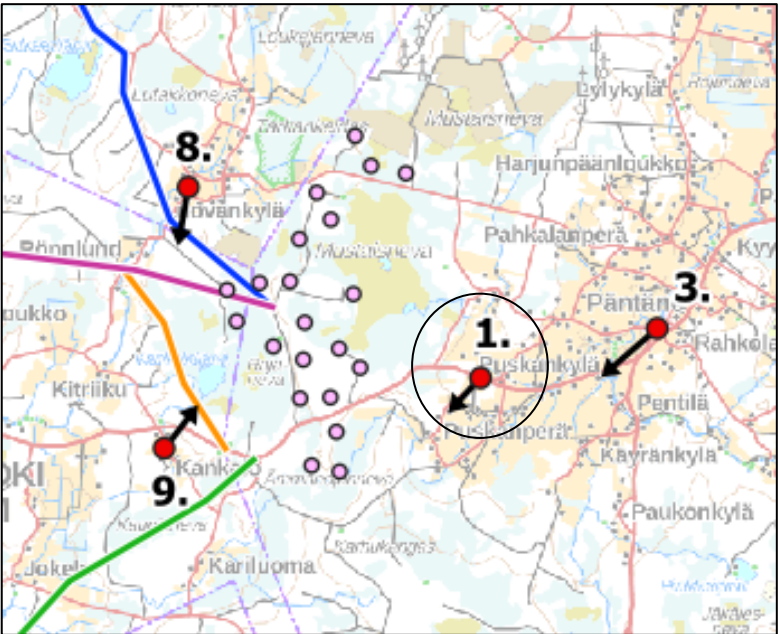
Puskankylä, Karijoentie 1

Kuvapiste: Puskankylä, Karijoentie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,75 - 6,1 km
Kuvan leveys: 165°

VE 2

Kuva 1-5. Havainnekuva panoramakuvana huomioiden laajempi alueen maisemakuva. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehton VE 2 voimalat. Pohjoinen osa tuulivoimala-alueesta jää läheisen puuston peittoon.

Kuva 1-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi kuvasuunnassa näkyvät läheiset suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

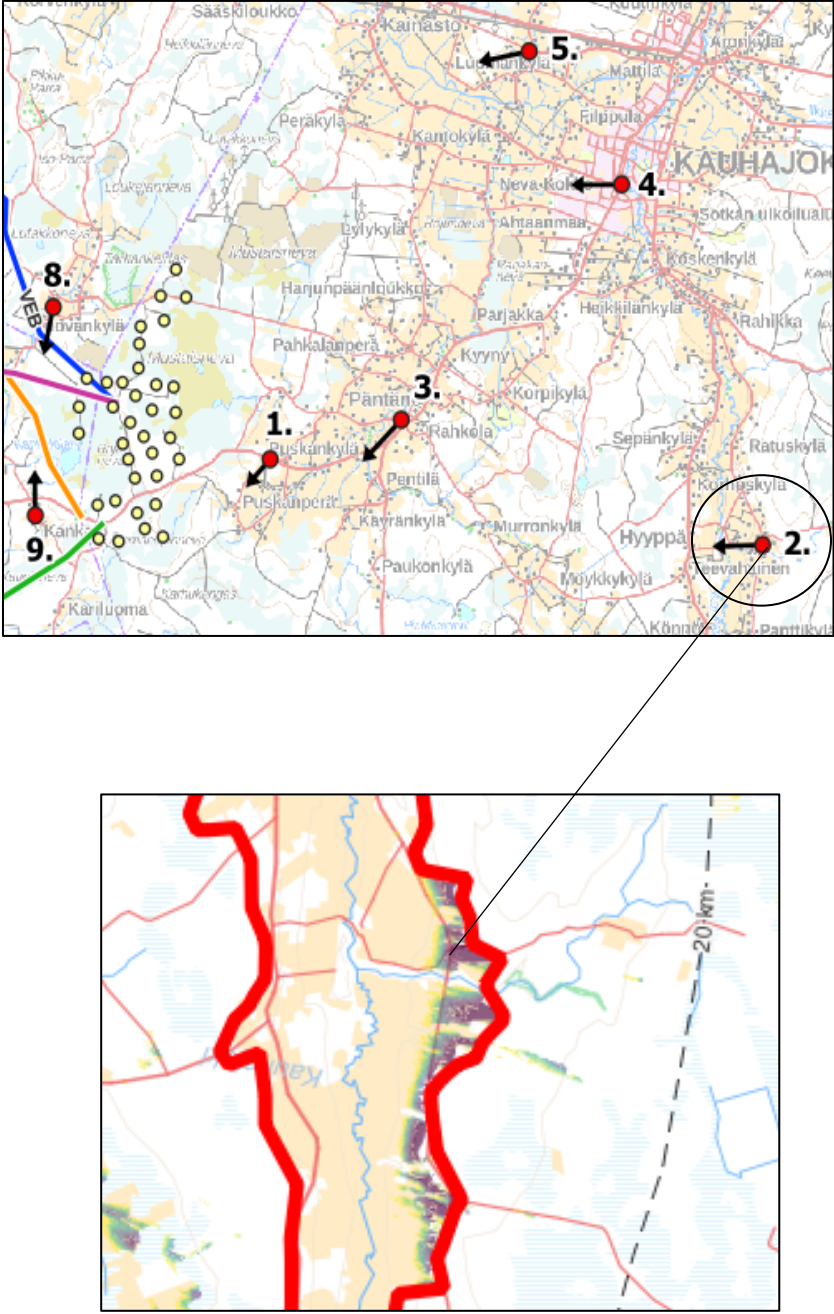

Rajamäenkylä

Kuvapiste: Jokimäki, Jokimäentie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 18,1 – 21,4 km

VE 1

Kuva 2-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Voimalat hahmottaa maltillisesti horisontissa taivasta vasten piirtyvinä, vaikka etäisyys on osin jo kaukovaikutusalueella (yli 20 km). Kuvauspiste valtakunnallisesti arvokkaalla Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema-alueella (VAMA).

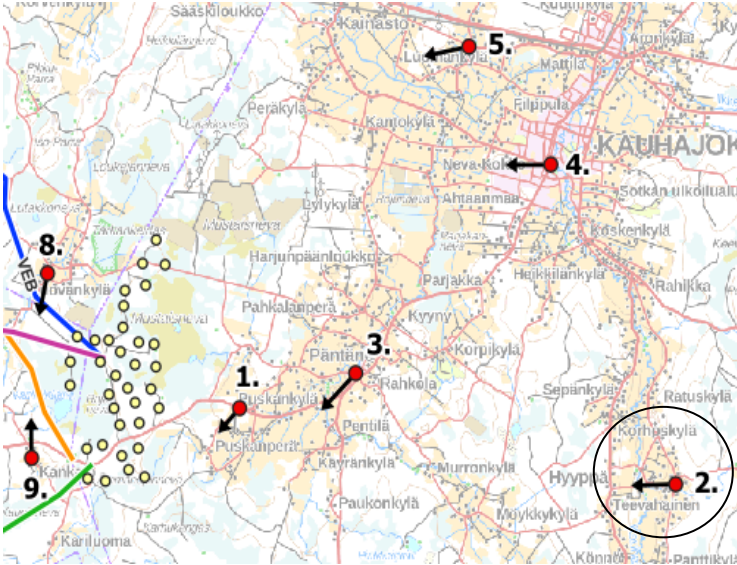

Kuvapiste: Jokimäki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 18,1 – 21,4 km
Kuvan leveys: 165°

VE 1

Kuva 2-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1. Panoramakuvassa hahmottuu paremmin voimaloiden kaukainen etäisyys ja lähempien maiseman elementtien dominoivuus maisemakuvassa.

Kuva 2-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut muut voimalat. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän hankevaihtoehtoa VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

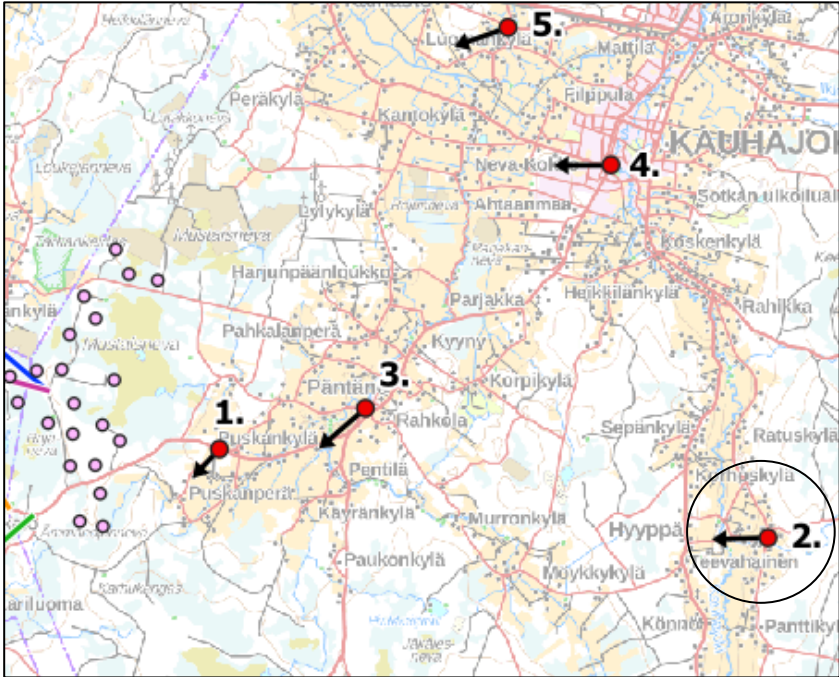

Mustaisneva

Kuvapiste: Jokimäki, Jokimäentie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 18,1 – 21,4 km

VE 2

Kuva 2-4. Havainnekuva vaihtoehdosta VE2 vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvauspiste valtakunnallisesti arvokkaalla Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema-alueella (VAMA). Maisemallinen muutos vastaa tällä etäisyydellä vaihtoehtoa VE1.

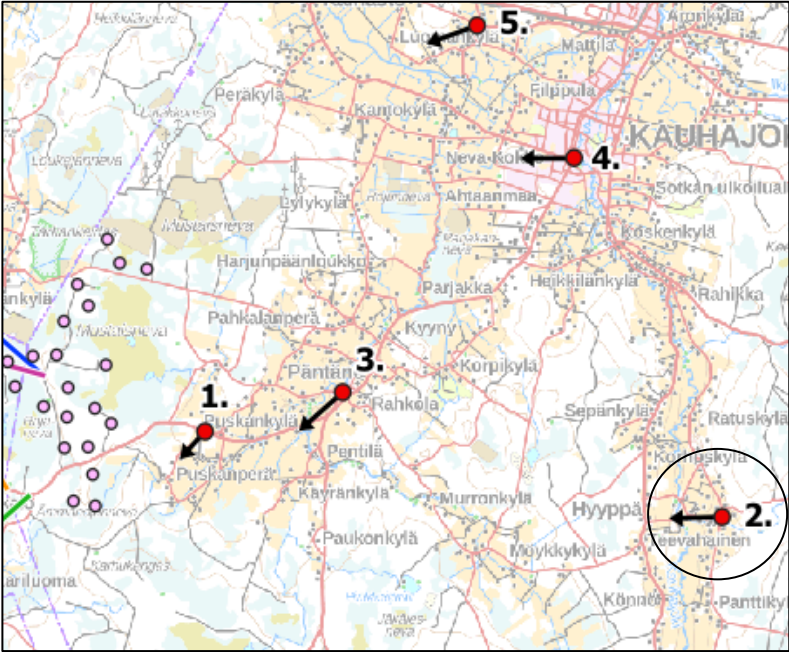

Kuvapiste: Jokimäki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 18,1 – 21,4 km
Kuvan leveys: 165°

VE 2

Kuva 2-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvassa näkyvät vaihtoehdon VE 2 voimalat, mutta niitä on vaikea hahmottaa laajassa maisemakuvassa.

Kuva 2-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän voimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut ympäröivät hankkeet 10 km etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän vaihtoehdon VE2 voimaloita. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

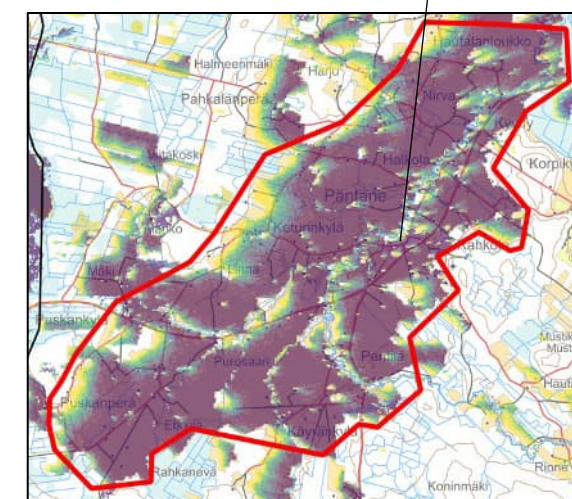

Mustaisneva

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 6,9 – 9,9 km

VE 1

SITOWISE

15.3.2025

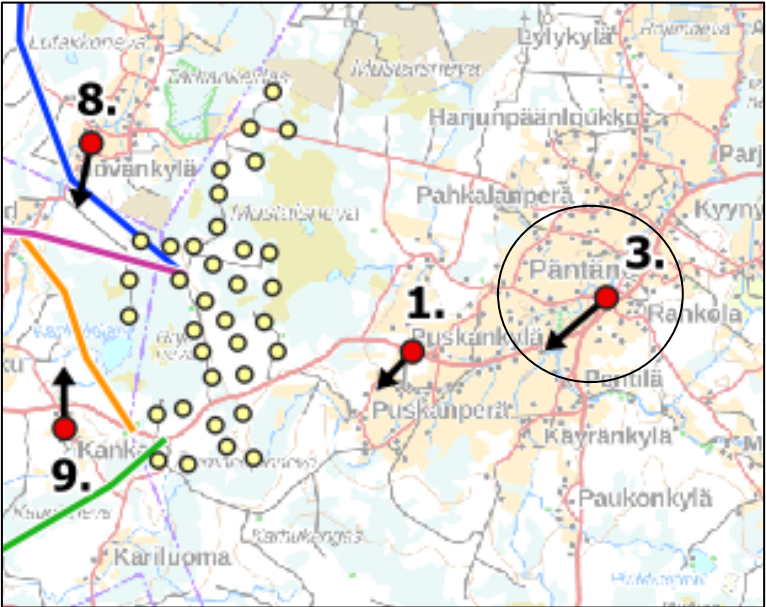

Kuvapiste: Päntäne, Koululta
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 6,9 – 9,9 km
Kuvan leveys: 165°

VE 1

Kuva 3-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1. Kuva osoittaa, kuinka näkymäalueanalyysi ei arvota näkymien hallitsevuutta, vaan ottaa huomioon jokaisen voimalan lavan teoreettisen näkymisen mahdollisuuden.

Kuva 3-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän voimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut ympäröivät hankkeet 10 km etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuva tuo symbolien avulla tarkemmin näkyviin puuston takaa hahmottuvien tuulivoimaloiden lapojen liikettä. Näin kuvaparin avulla voi saada paremman käsityksen siitä, että maisemalliset vaikutukset ovat todellisuudessa staattista havainnekuvaa voimakkaampia.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

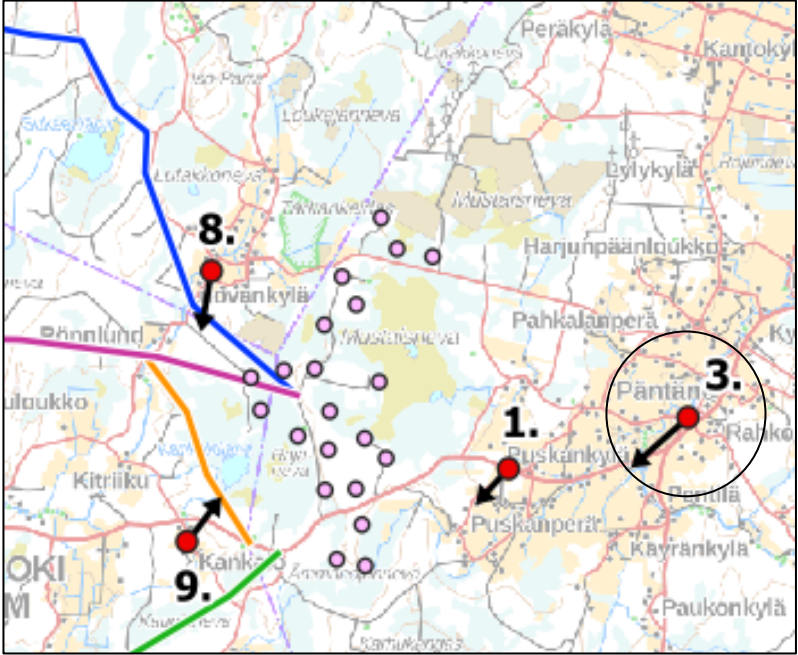
Mustaisneva

Kuvapiste: Päntäne, Koululta
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 6,7 – 9,8 km

Tämä kuvauspiste on valittu arvokkaana maisema-alueena ja nk. “herkkänä kohteena”. Kuvaa täydentää kuva 1b.

VE 2

Kuva 3-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Hyvin peitteisen näkymän vuoksi eroa vaihtoehtoon VE1 ei juurikaan ole.
Kuva maakunnallisesti arvokkaalta Päntäneen jokivarsimaisema-alueelta.

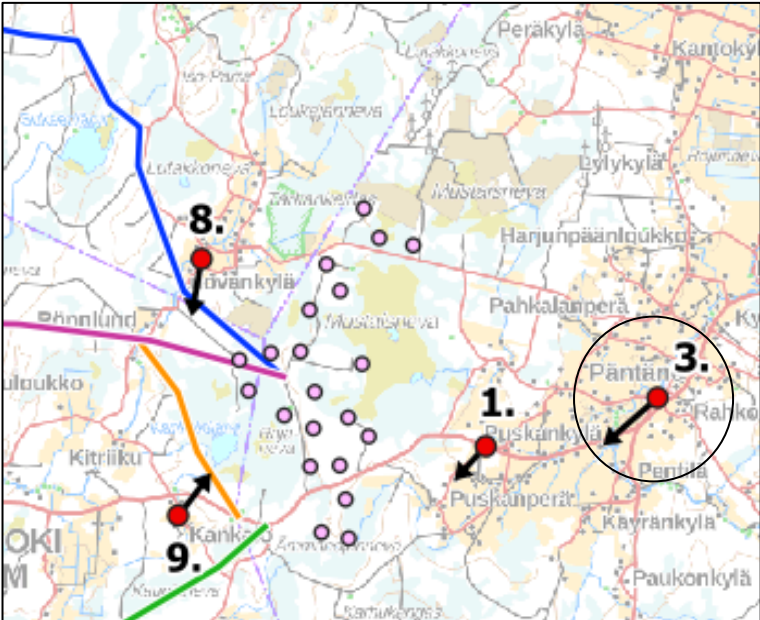

Kuvapiste: Päntäne, Koululta
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 6,7 – 9,8 km
Kuvan leveys: 165°

VE 2

Kuva 3-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2 tuulivoimalat.

Kuva 3-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimalaoiden lisäksi alueelle suunnitellut myyt hankkeet 10 km etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän tuulivoimaloita vaihtoehdossa VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla. Eroa vaihtoehtoon VE1 ei juurikaan ole.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

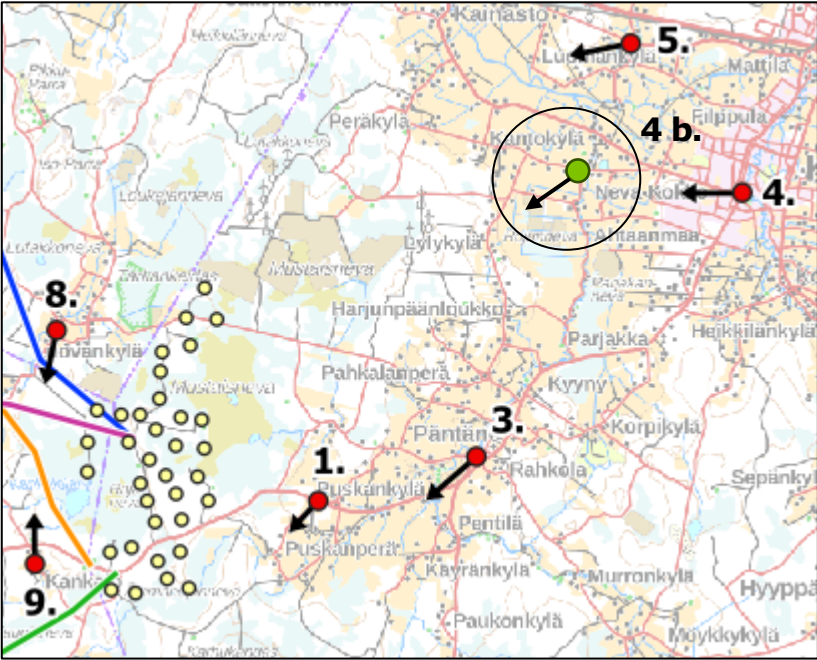
Mustaisneva

Kuvapiste: Kokonkylä,
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 10,1 – 16,1 km

Kuva täydentää kuvaia 4 ja 5, jotka on valittu kyseisiin pisteisiin
liittyvien arvojen vuoksi näkymäalueanalyysiin perustuen.

VE 1

Kuva 4-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuva maakunnallisesti arvokkaalta Kainaston viljelylakeuksien alueelta. Kuvassa vaihtoehdon VE1 voimaloita. Voimalat hahmottuvat selkeästi horisontissa.

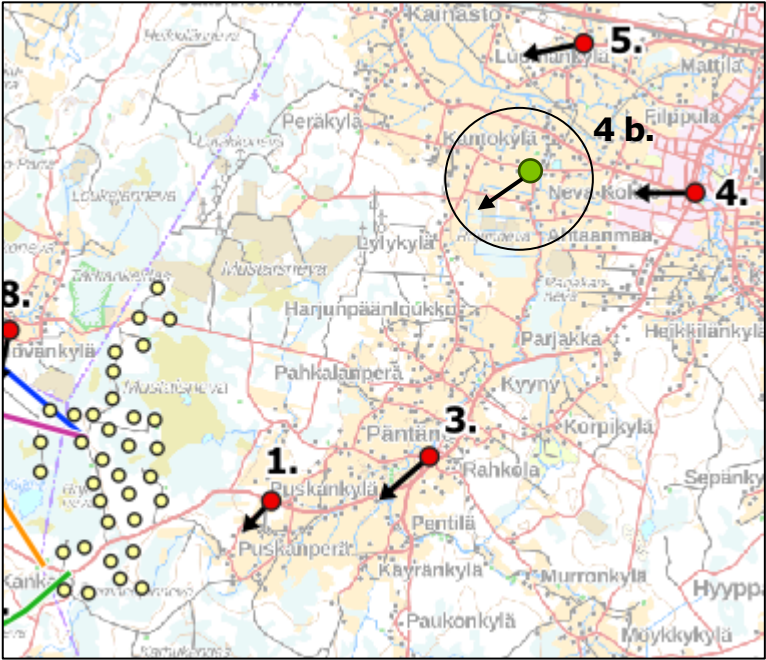

Kuvapiste: Kokonkylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 10,1 – 16,1 km
Kuvan leveys: 116°

VE 1

Kuva 4-2. Havainnekuva panoramakuvana. Mistään panoramakuvan kohdasta ei erotu vaihtoehdon VE1 tuulivoimaloita.

Kuva 4-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet 10 kilometrin etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän tuulivoimaloita vaihtoehdossa VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

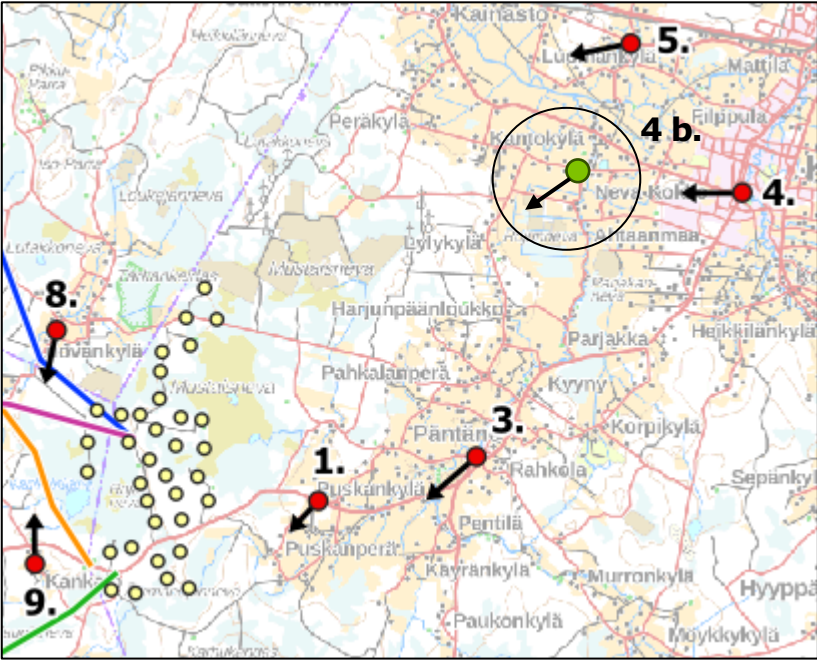
Mustaisneva

Kuvapiste: Kokonkylä,
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,3 – 14,9 km

Kuva täydentää kuvaia 4 ja 5, jotka on valittu kyseisiin pisteisiin
liittyvien arvojen vuoksi näkymäalueanalyysiin perustuen.

VE 2

Kuva 4-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuva maakunnallisesti arvokkaalta Kainaston viljelylakeuksien alueelta. Kuvassa vaihtoehtoon VE2 voimaloita. Voimalat hahmottuvat selkeästi horisontissa.

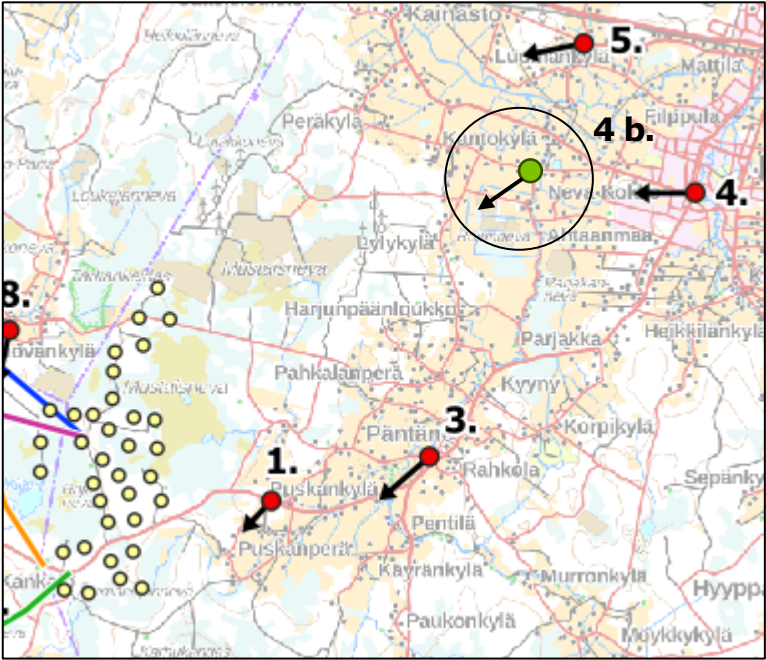

Kuvapiste: Kokonkylä
Etäisyys lähimpään uuteen voimalaitokseen: 9,3 – 14,9 km
Kuvan leveys: 116°

VE 2

Kuva 4-5. Havainnekuva panoramakuvana. Mistään panoramakuvan kohdasta ei erotu vaihtoehdon VE2 tuulivoimaloita.

Kuva 4-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet 10 kilometrin etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän tuulivoimaloita vaihtoehdossa VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

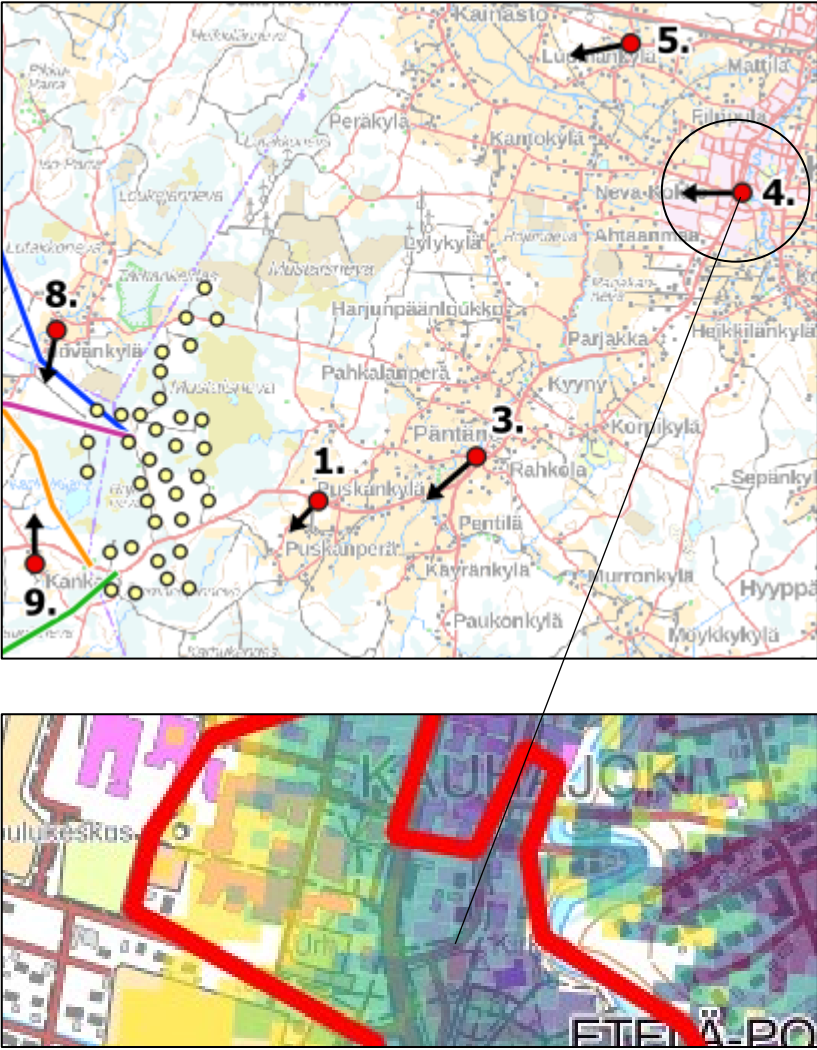
Mustaisneva

Kuvapiste: Kauhajoki,
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: Sankarihautausmaa
13,8 – 19 km

Tämä kuvauspiste on valittu näkymäalueanalyysin perusteella sekä arvokkaana maisema-alueena ja tiiviinä taajamana. Kuvaa täydentää kuva 4b.

VE 1

Kuva 4-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Havainnekuva osoittaa näkymäalueanalyysin teoreettisuuden, joka korostuu etenkin etäämpänä tuulivoimaloista ja rakennetussa ympäristössä. Kuva maakunnallisesti merkittävältä Kauhajoen keskustan kulttuurihistoriallisesti arvokkaalta alueelta. Kuvan avulla voi hahmottaa hyvin maisemallisten vaikutusten vähäisyyden ja näkymäalueanalyysin epävarmuuden rakennetussa ympäristössä, kun pihakasvillisuus ja rakennukset peittävät todellisuudessa näkymää.

Kauhajoki 4

Kuvapiste: Kauhajoki,
sankarihautausmaa

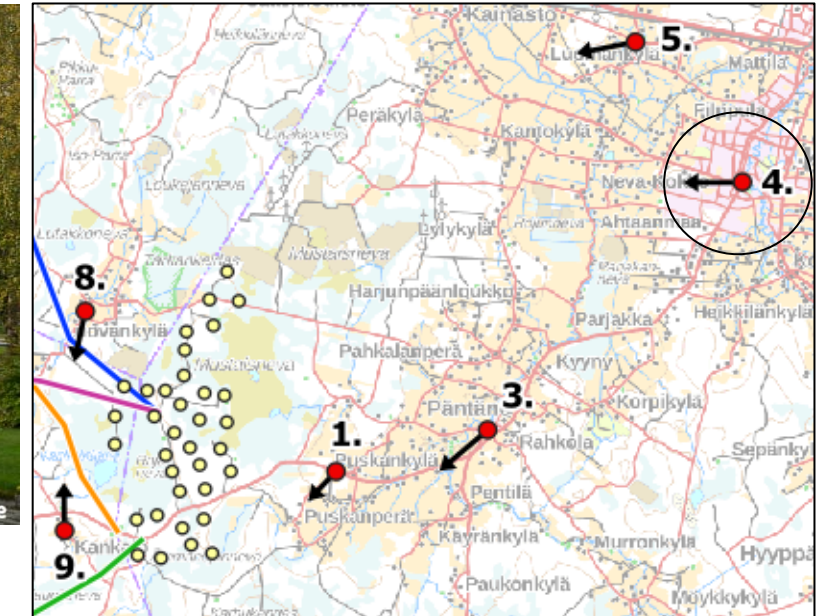
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 13,8 – 19 km

Kuvan leveys: 140°

VE 1

Kuva 4-2. Havainnekuva panoramakuvana. Mistään panoramakuvan kohdasta ei erotu vaihtoehdon VE1 tuulivoimaloita.

Kuva 4-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet 10 kilometrin etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän tuulivoimaloita vaihtoehdossa VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Panoramakuva osoittaa, että näkymäalueanalyysin tuloksiin liittyy epävarmuutta taajama-alueilla, jossa puustoa ei useinkaan löydy rekistereistä. Kauhajoen keskusta-alue on kuitenkin oleellinen vaikutusalueena ja kirkkoympäristöt maisemallisesti herkkiä kohteita.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankkeet

Lautam

Rajamäenkylä

Mustaisneva

Kuvapiste: Kauhajoki,

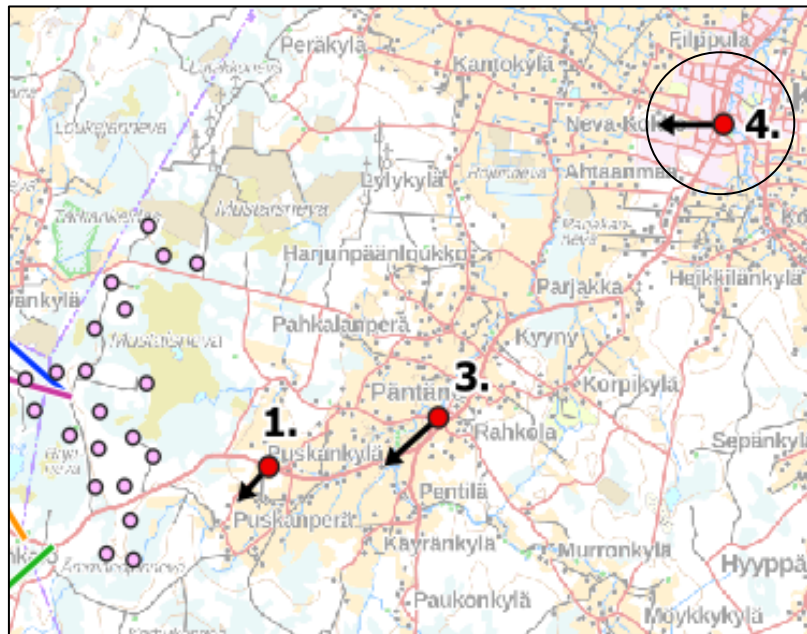
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: Sankarihautausmaa

12,9 – 17,7 km

Tämä kuvauspiste on valittu näkymäalueanalyysin perusteella sekä arvokkaana

maisema-alueena ja tiiviinä taajamana. Kuvaa täydentää kuva 4b.

VE 2

Kuva 4-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Myöskään vaihtoehdon VE2 tuulivoimalat eivät erotu kyseiselle hautausmaalle näkymäalueanalyysin tuloksista huolimatta. Kuvauspiste maakunnallisesti merkittävältä Kauhajoen keskustan kulttuurihistoriallisesti arvokkaalta alueelta.

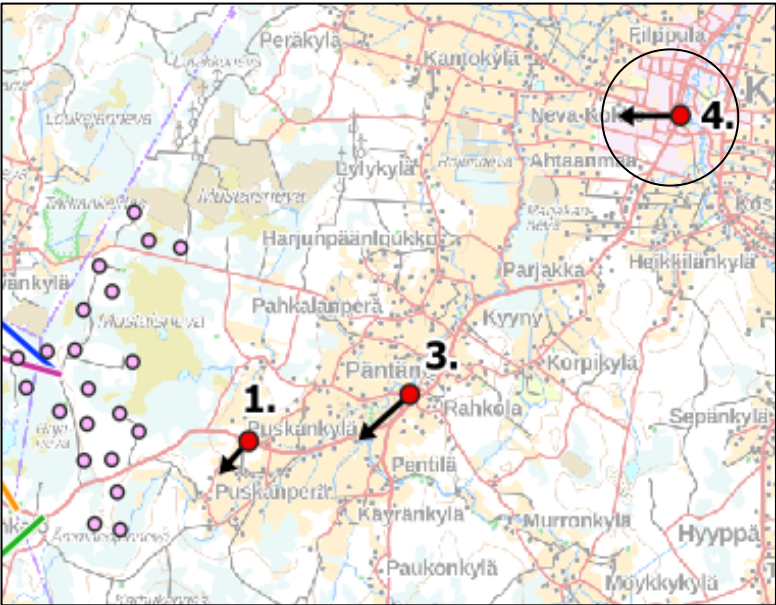

Kuvapiste: Kauhajoki,
Sankarihautausmaa
Etäisyys lähimpään uuteen voimalaitokseen: 12,9 – 17,7 km
Kuvan leveys: 140°

VE 2

Kuva 4-5. Havainnekuva panoramakuvana. Mistään panoramakuvan kohdasta ei erotu vaihtoehdon VE2 tuulivoimaloita.

Kuva 4-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet 10 kilometrin etäisyydellä. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän tuulivoimaloita vaihtoehdossa VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Panoramakuva osoittaa, että näkymäalueanalyysin tuloksiin liittyy epävarmuutta taajama-alueilla, jossa puustoa ei useinkaan löydy rekistereistä. Kauhajoen keskusta-alue on kuitenkin oleellinen vaikutusalueena ja kirkkoympäristöt maisemallisesti herkkiä kohteita.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

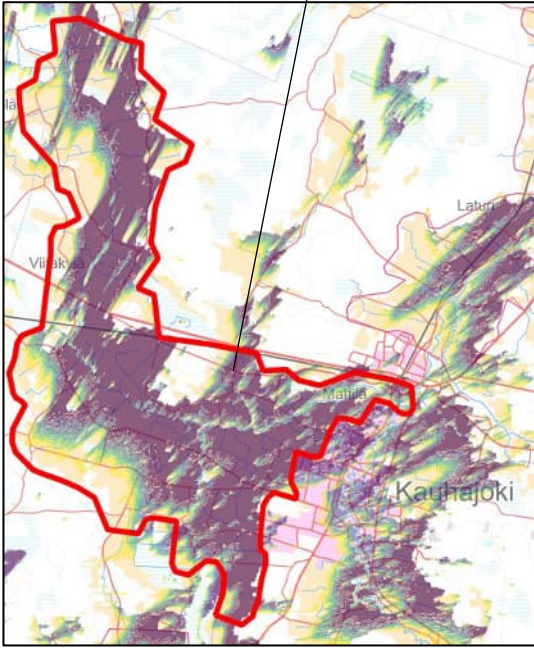
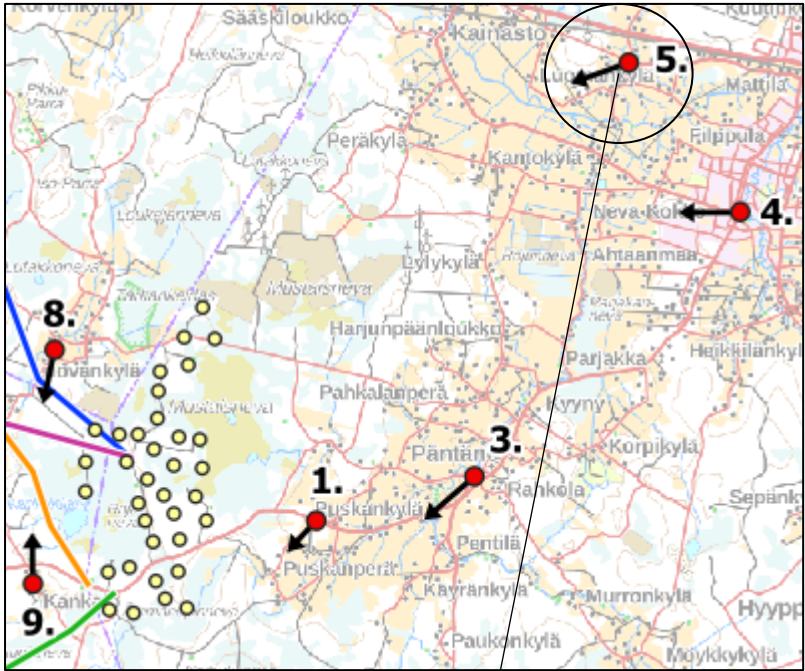

Luomankylä 5

Kuvapiste: Luomankylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 12,5 – 19,3 km

Kuvaa täydentää kuva 4b.

VE 1

Kuva 5-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Voimalat kohoavat horisontissa korkealle alavassa ja avoimessa maastossa, mutta ne eivät ole enää dominoiva osa maisemakuva. Kuvauspiste maakunnallisesti arvokkaalla Kainaston viljelylakeuksien maisema-alueella.

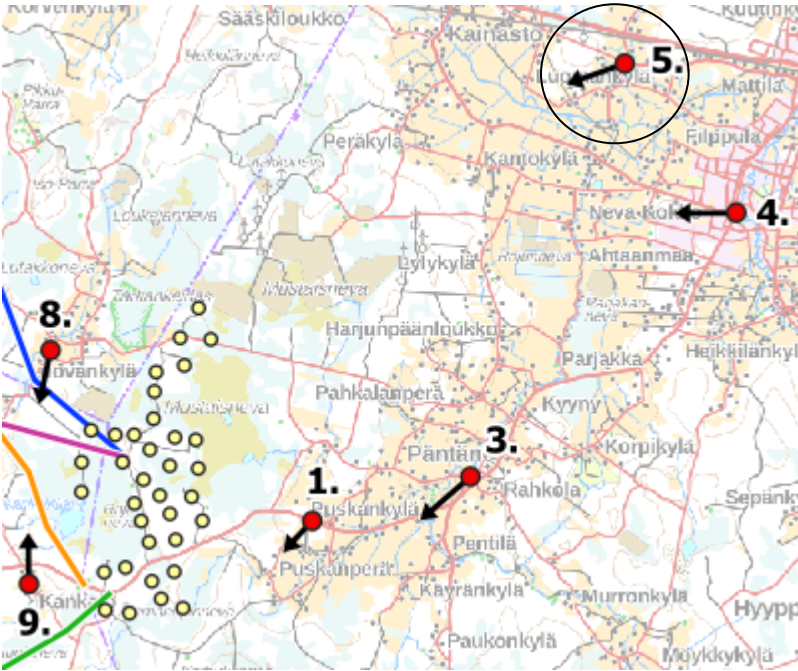

Kuvapiste: Luomankylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 12,5 – 19,3 km
Kuvan leveys: 170°

VE 1

Kuva 5-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

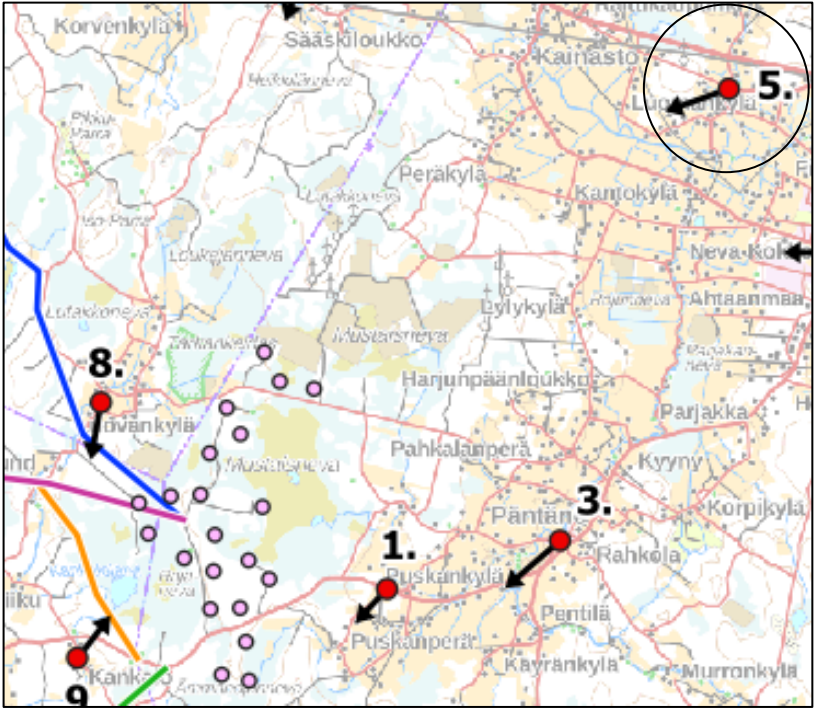
Kuva 4-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän tuulivoimaloiden lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet 10 kilometrin etäisyydellä. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän tuulivoimaloita vaihtoehdossa VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Luomankylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 12 – 18,1 km

Kuvaa täydentää kuva 4b.

VE 2

Kuva 5-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Myös vaihtoehdossa VE2 voimalat hahmottuvat Voimalat kohoavat horisontissa korkealle alavassa ja avoimessa maastossa, mutta ne eivät ole enää dominoiva osa maisemakuva. **Kuvauspiste maakunnallisesti arvokkaalla Kainaston viljelylakeuksien maisema-alueella.**

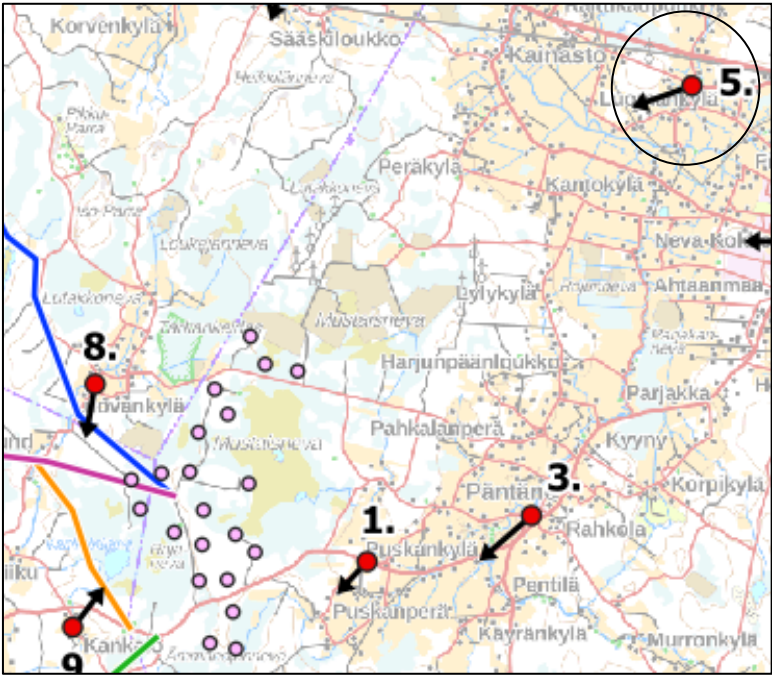

Kuvapiste: Luomankylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 12 – 18,1 km
Kuvan leveys: 170°

VE 2

Kuva 5-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

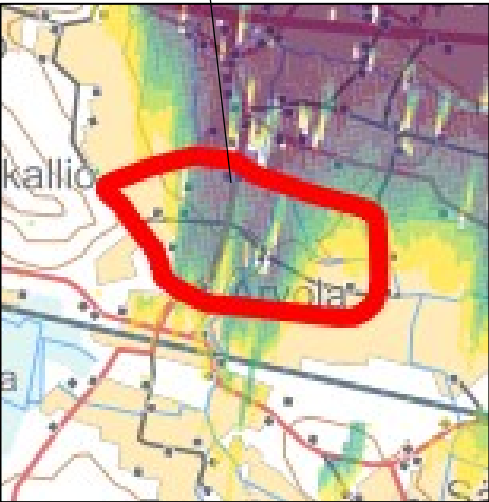
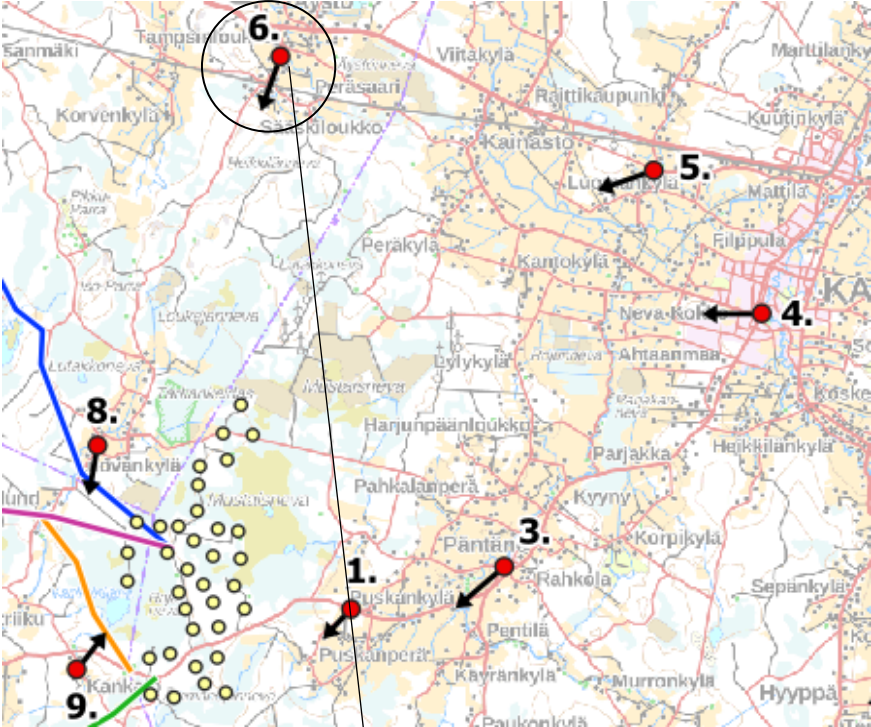
Kuva 5-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Äystö Pysäkkitie 6

Kuvapiste: Äystö Pysäkkitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,3 – 17,4 km

VE 1

Kuva 6-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvauspiste valtakunnallisesi merkittävän Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot – kulttuuriympäristön (RKY) alueella ja laajemmalla maakunnallisesti arvokkaalla Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema –alueella.

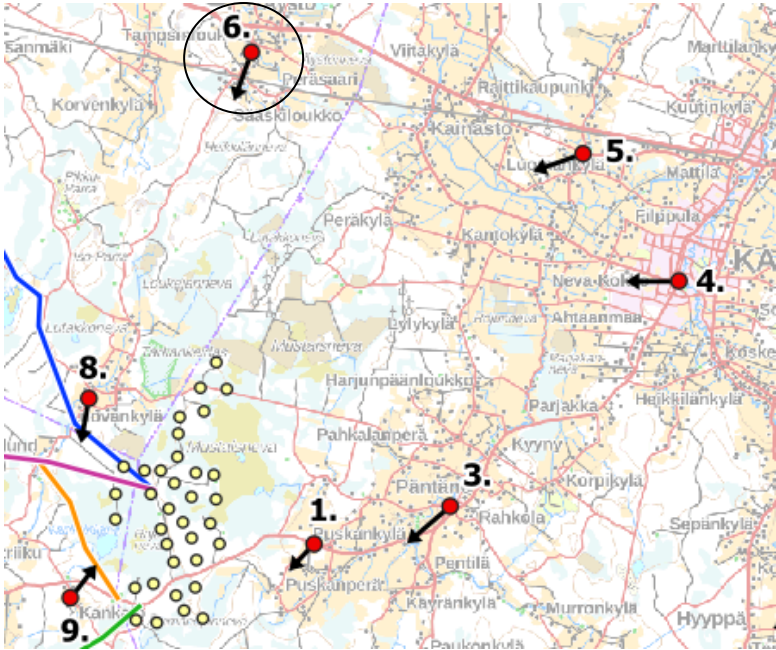
Äystö Pysäkkitie 6

Kuvapiste: Äystö Pysäkkitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,3 – 17,4 km
Kuvan leveys: 140°

VE 1

Kuva 6-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuva 6-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

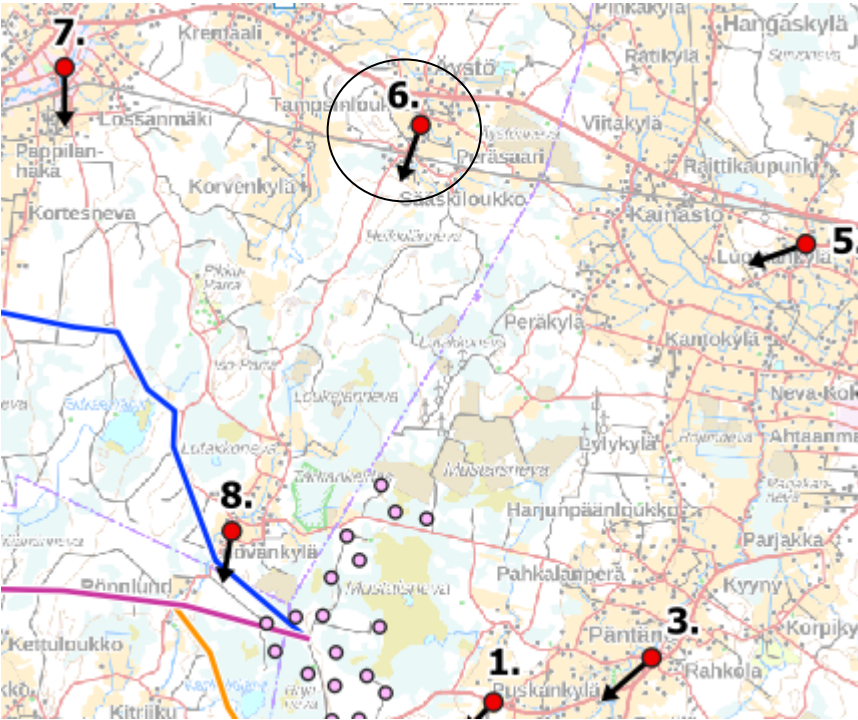
Mustaisneva

Äystö Pysäkkitie 6

Kuvapiste: Äystö Pysäkkitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,2 – 16,9 km

VE 2

Kuva 6-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvauspiste valtakunnallisesi merkittävän Teuvan umpipihaiset talonpoikaistalot – kulttuuriympäristön (RKY) alueella ja laajemmalla maakunnallisesti arvokkaalla Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema –alueella.

Äystö Pysäkkitie 6

Kuvapiste: Äystö Pysäkkitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,2 – 16,9 km
Kuvan leveys: 140°

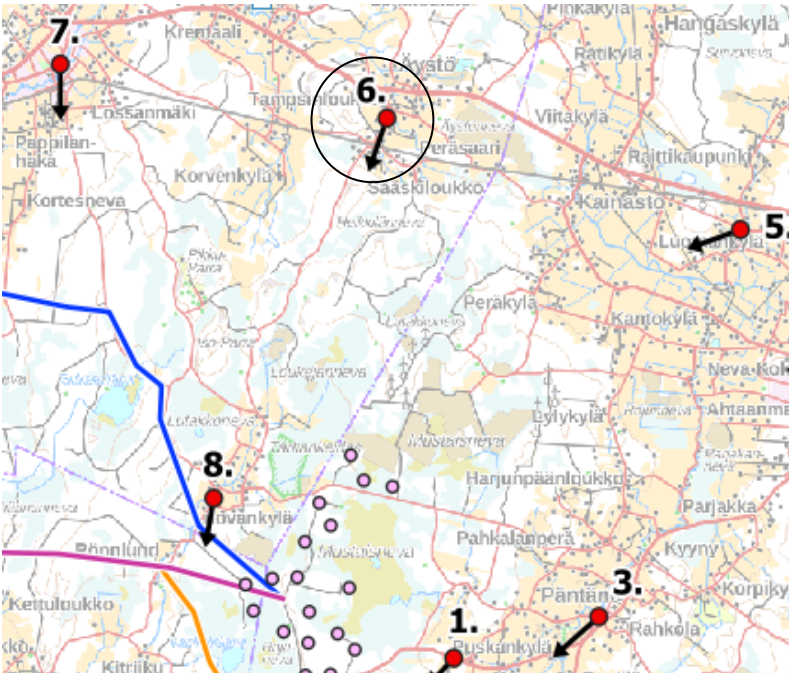
VE 2

Kuva 6-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuva 6-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

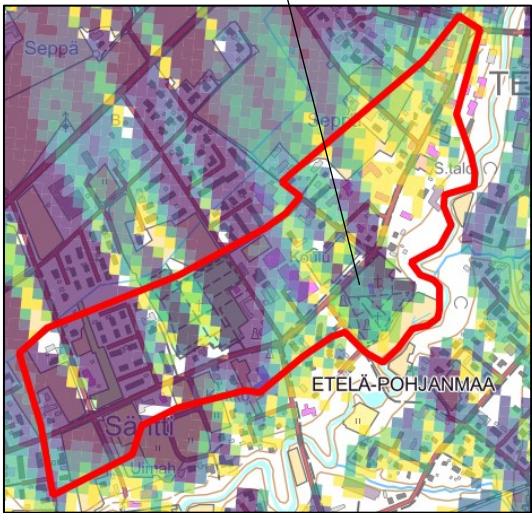
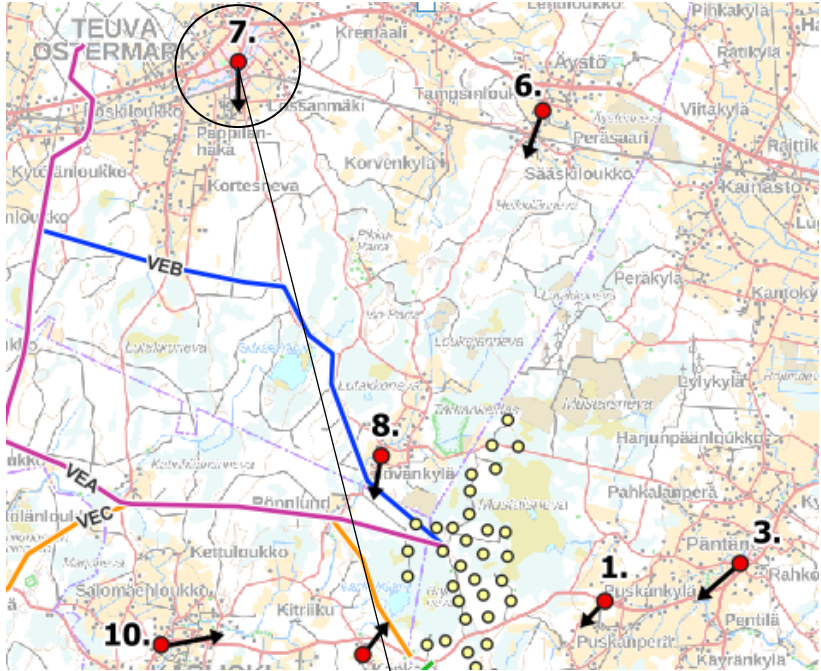
Teuvan hautausmaa ja Rauniokirkko

7

Kuvapiste: Teuvan hautausmaa
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 13,4 – 20 km

Tämä kuvauspiste on valittu näkymäalueanalyysin perusteella sekä arvokkaana maisema-alueena ja tiiviinä taajamana.

VE 1

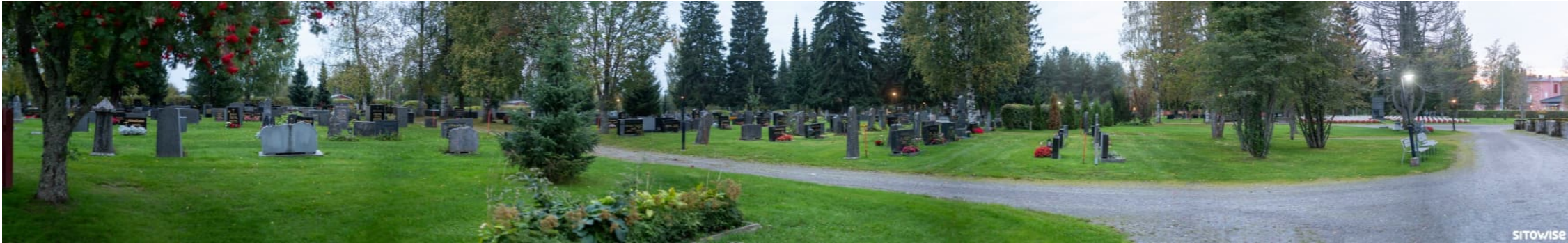
Kuva 7-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuva osoittaa etäisyyteen liittyvät epävarmuudet ja pihapiirien kasvillisuuden peittävyys, jota mallinnus ei huomioi. Kuvauspiste maakunnallisesti merkittävästä Teuvan kirkonkylän kulttuurimaisema-alueelta.

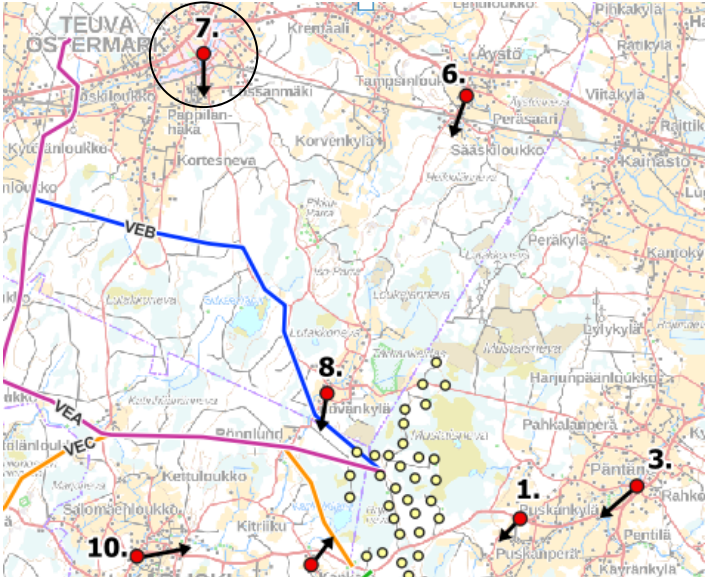
Teuvan hautausmaa ja Rauniokirkko 7

Kuvapiste: Teuvan hautausmaa
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 13,4 – 20 km
Kuvan leveys: 180°

VE 1

Kuva 7-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

Kuva 7-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

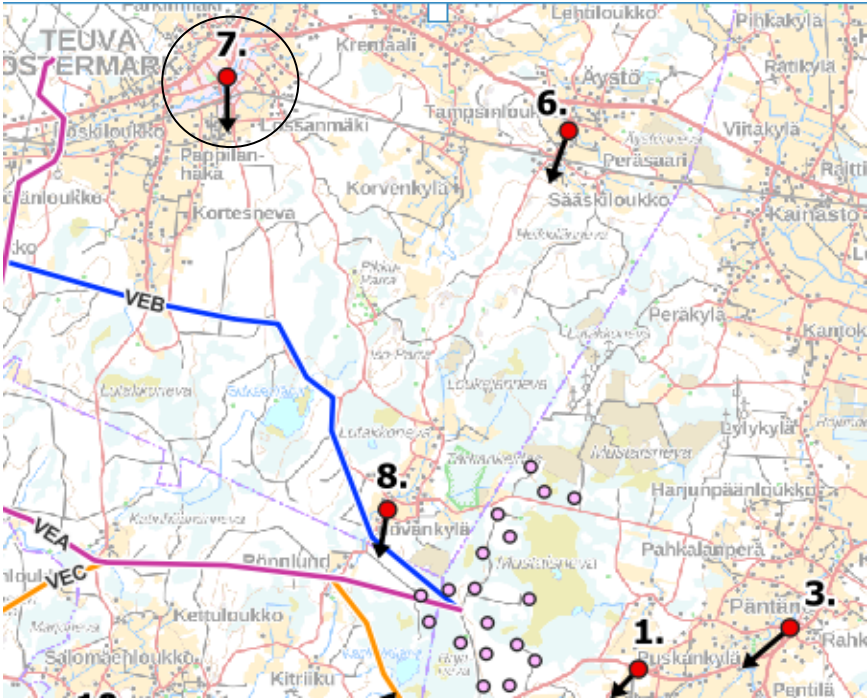
Teuvan hautausmaa ja Rauniokirkko

7

Kuvapiste: Teuvan hautausmaa
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 13,4 – 19,9 km

Tämä kuvauspiste on valittu näkymäalueanalyysin perusteella sekä arvokkaana maisema-alueena ja tiiviinä taajamana.

VE 2

Kuva 7-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuva osoittaa etäisempiin näkymävyöhykkeisiin liittyvät epävarmuudet ja pihapiirien kasvillisuuden peittävyys, jota mallinnus ei huomioi. Kuvauspiste maakunnallisesti merkittävästä Teuvan kirkonkylän kulttuurimaisema-alueelta.

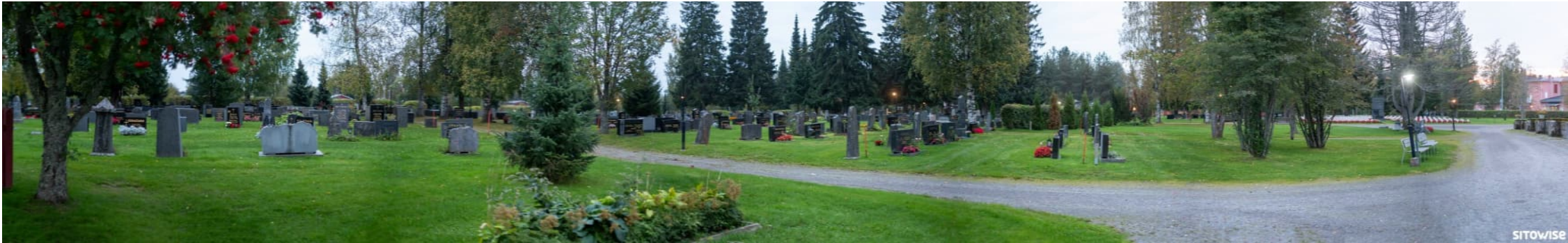

Teuvan hautausmaa ja Rauniokirkko

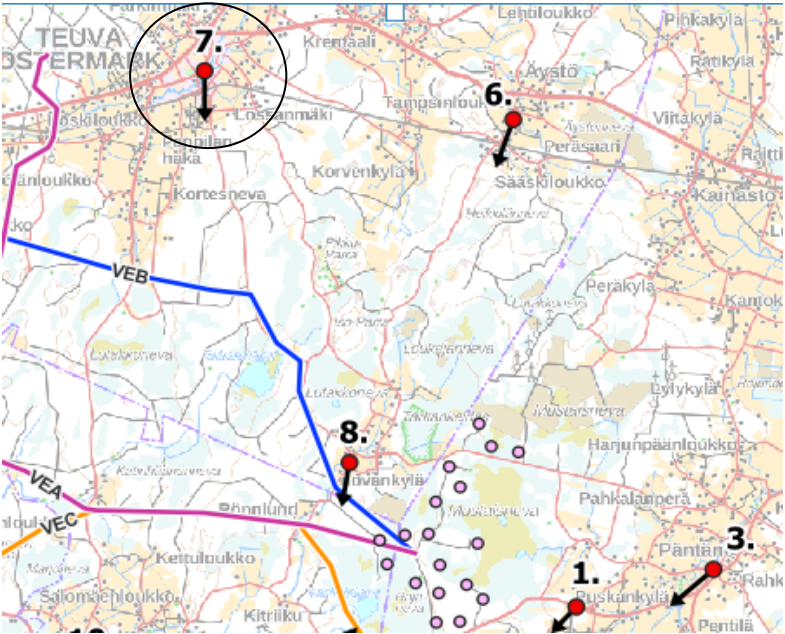
7

Kuvapiste: Teuvan hautausmaa
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 13,4 – 19,9 km
Kuvan leveys: 180°

VE 2

Kuva 7-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

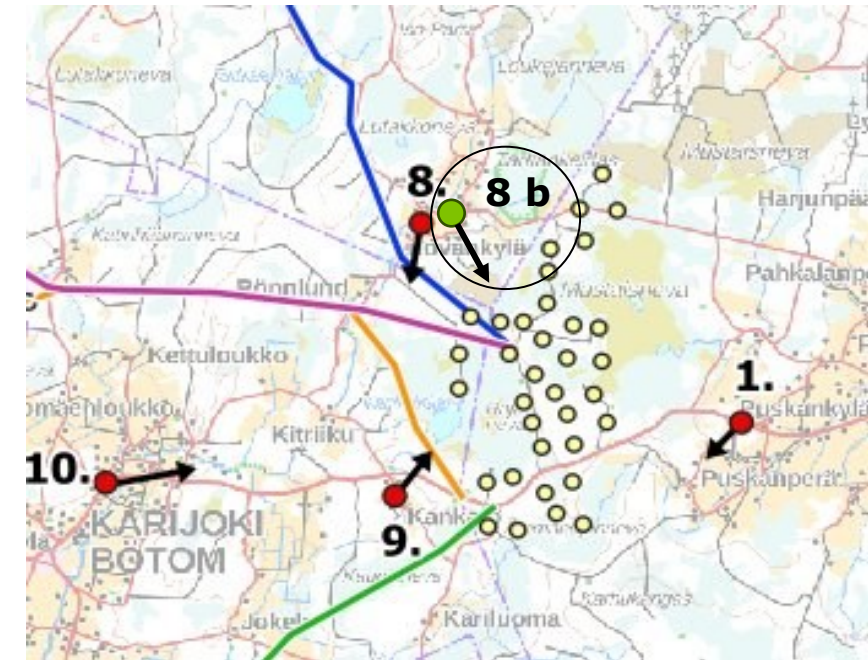
Kuva 7-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Luovankylä, Välitie

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,5 – 7,3 km

VE 1

Kuva 8-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Tuulivoimaloiden hahmottuminen avoimessa maisematilassa Luovankylässä. Kuvassa vaihtoehdon VE1 voimaloita.

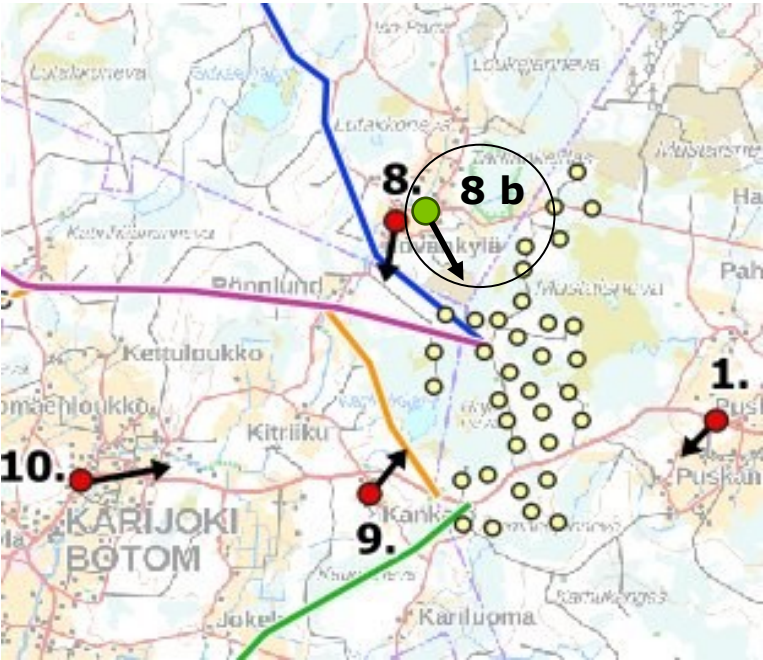

Kuvapiste: Luovankylä, Välitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,5 – 7,3 km
Kuvan leveys: 100°

VE 1

Kuva 8-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

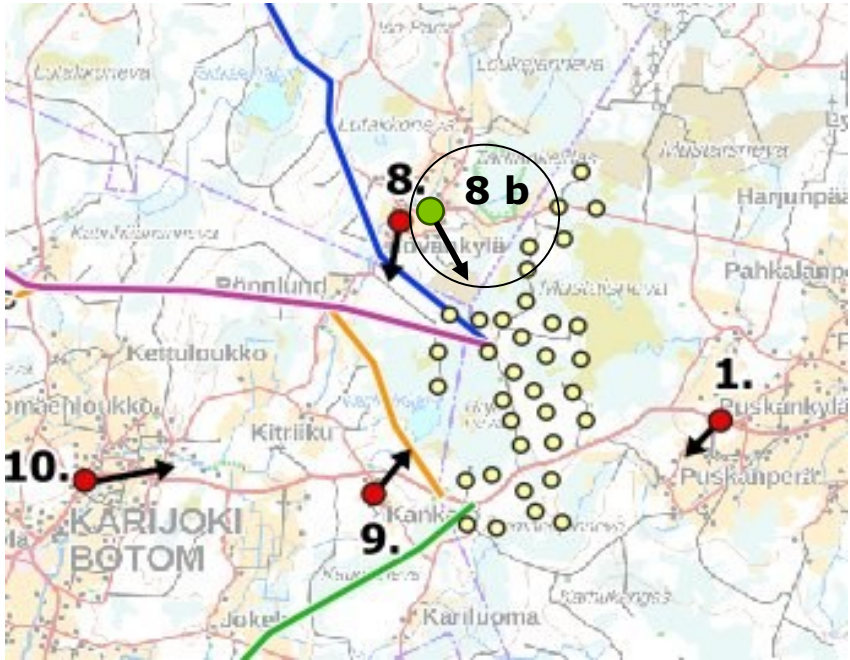

Kuva 8-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Luovankylä, Välitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,3 – 7,2 km

VE 2

Kuva 8-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Tuulivoimaloiden hahmottuminen avoimessa maisematilassa Luovankylässä. Kuvassa vaihtoehto VE2 voimaloita.

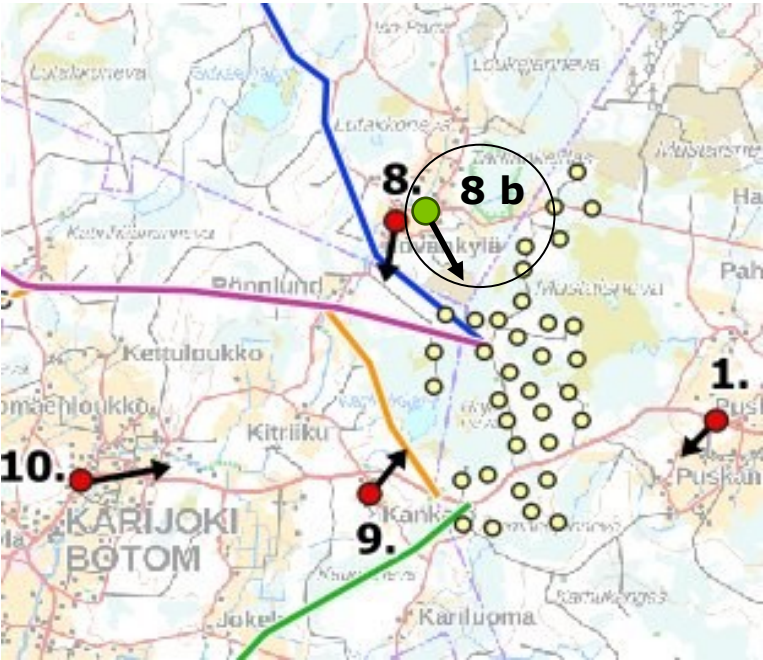

Kuvapiste: Luovankylä, Välitie
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,3 – 7,2 km
Kuvan leveys: 100°

VE 2

Kuva 8-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

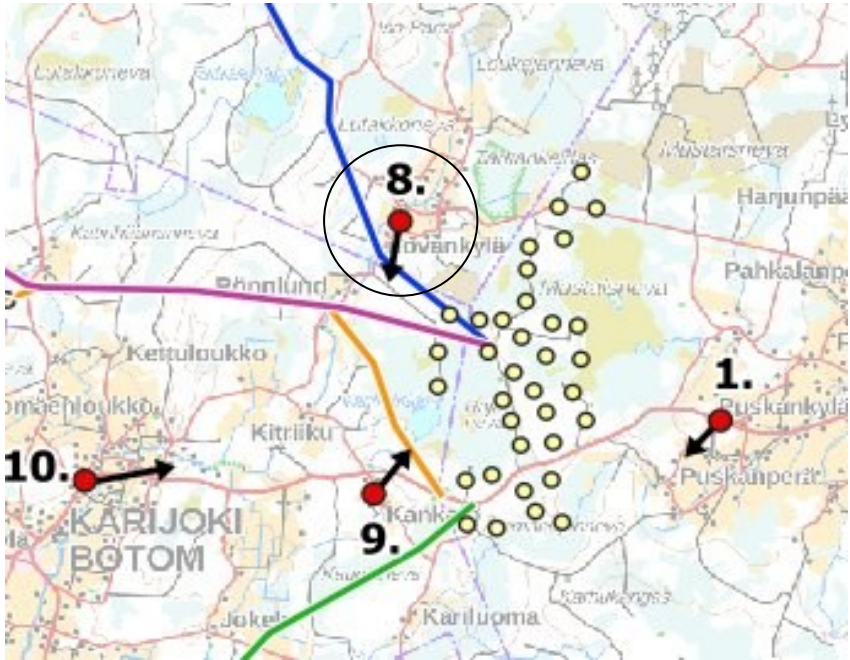

Kuva 8-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Luovankylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,3 – 7,4 km

VE 1

Kuva 8-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Tuulivoimala erottuu hallitsevana laajemmin alueella, mutta valitussa kuvapisteessä se sijoittuu rakennuksen ja pihapuun suojaan kuvan vasemmalla reunalla vaihtoehdossa VE1. Kuva osoittaa, miten matalakin rakennus voi peittää näkymän yksittäisestä pisteestä, mutta pienikin voimalasiirto voi tuoda voimalan näkyviin (VE2). Kuva 9 osoittaa näkymän samalta etäisyydeltä toisesta suunnasta.

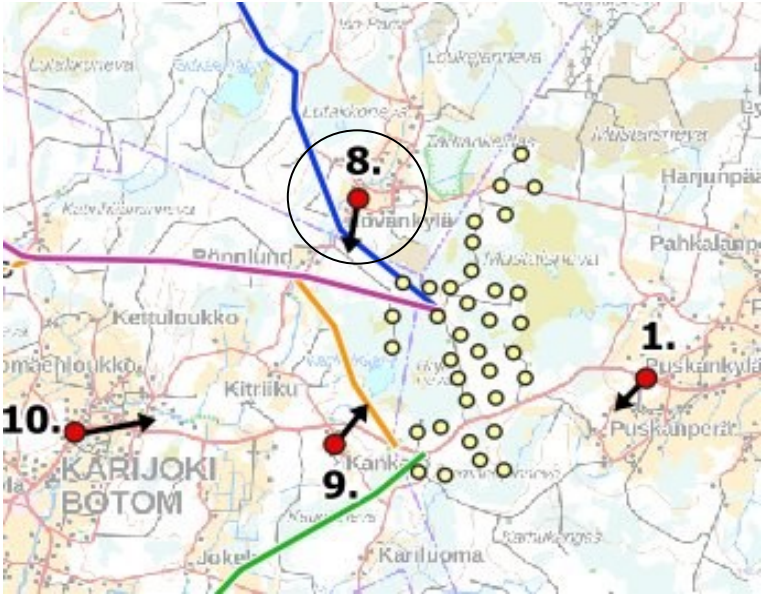

Kuvapiste: Luovankylä
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,3 – 7,4 km
Kuvan leveys: 150°

VE 1

Kuva 8-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

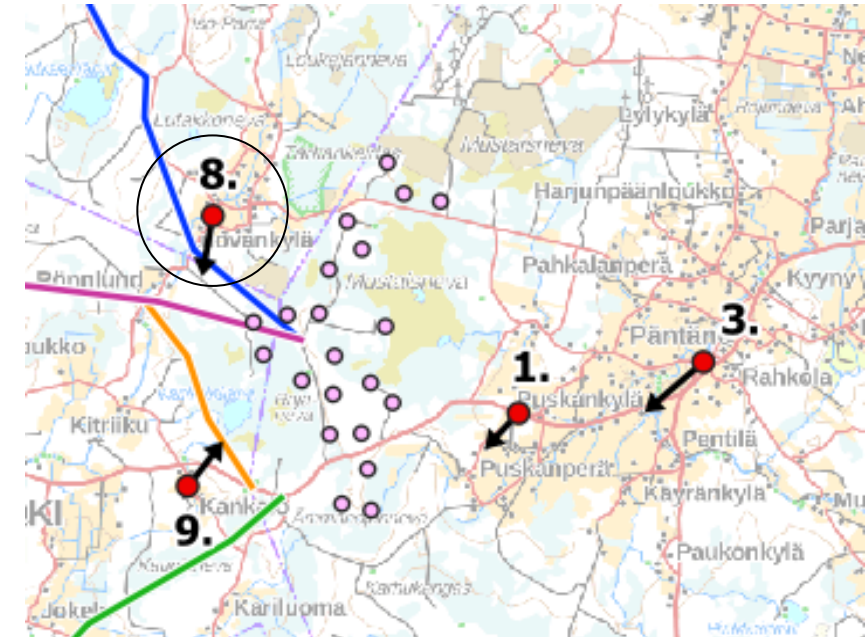
Kuva 8-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Luovankylä

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,5 – 7,4 km

VE 2

Kuva 8-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Vaihtoehdossa VE2 erottuu selkeämmin tuulivoimala maisemassa. Kuva osoittaa, miten yksittäisissä tapauksissa pienikin muutos voimaloiden sijoittelussa voi muuttaa maisemallisia vaikutuksia. Yleisemmin tuulivoimalat erottuvat hallitsevana tarkastelulla etäisyysvyöhykkeellä, mutta paikoin ne sijoittuvat läheisten näkymäesteiden taakse. Kuva 9 osoittaa näkymän samalta etäisyydeltä toisesta suunnasta.

Kuvapiste: Luovankylä

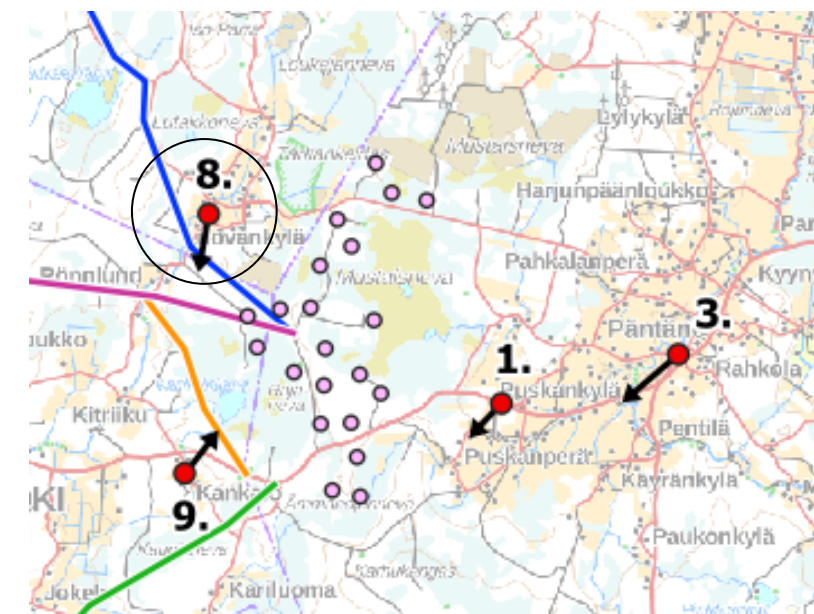
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 2,5 – 7,4 km

Kuvan leveys: 150°

VE 2

Kuva 8-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kuvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

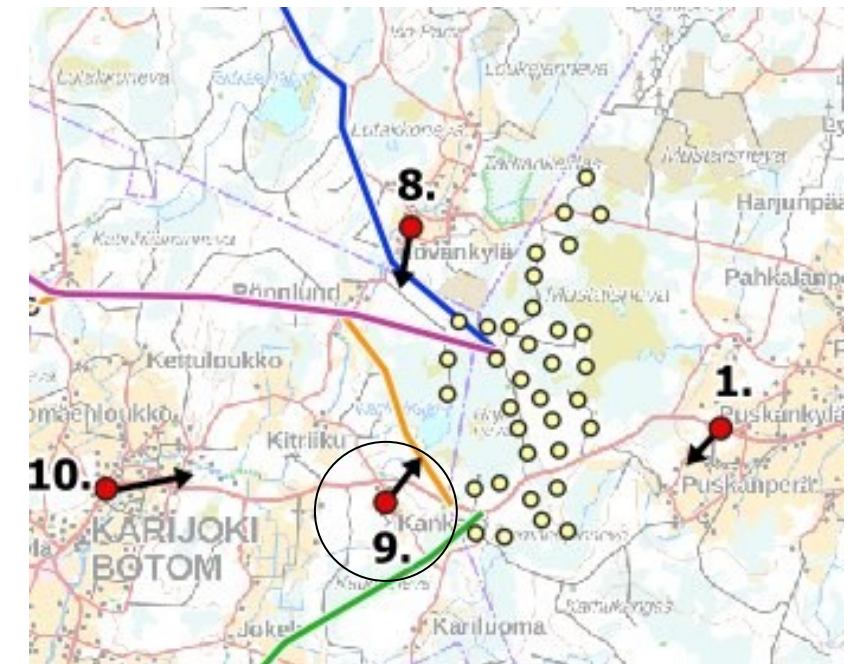
Kuva 8-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Kankalo

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 1,9– 8,3 km

VE 1

Kuva 9-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Voimalat hahmottuvat hallitsevina. Havainnekuvan avulla voidaan hahmotta myös edellisen kuvauspisteen 8 esitetyn ympäristön muutoksen suuruutta suojaisan pihapiirin ulkopuolella. Etäisyys tuulivoimaloista on melko vastaava kuvauspisteen 8 kanssa.

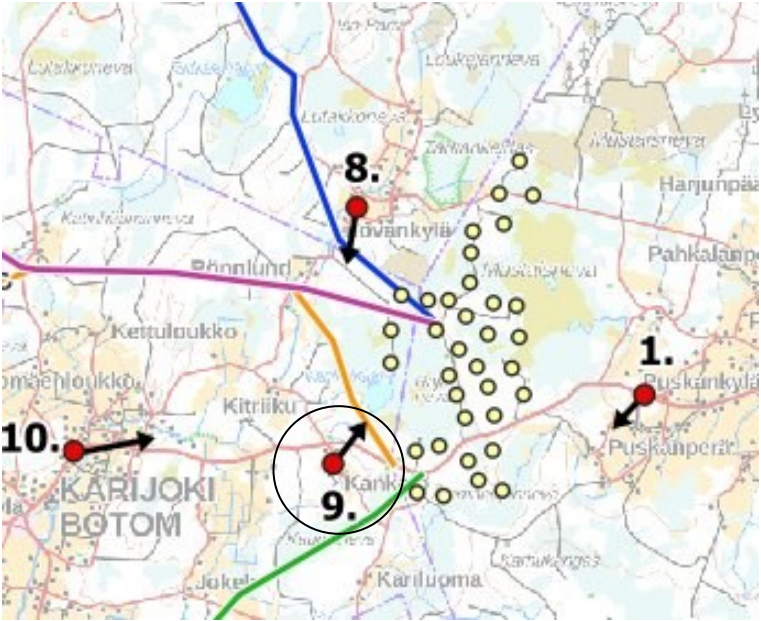

Kuvapiste: Kankalo
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 1,9 – 8,3 km
Kuvan leveys: 150°

VE 1

Kuva 9-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

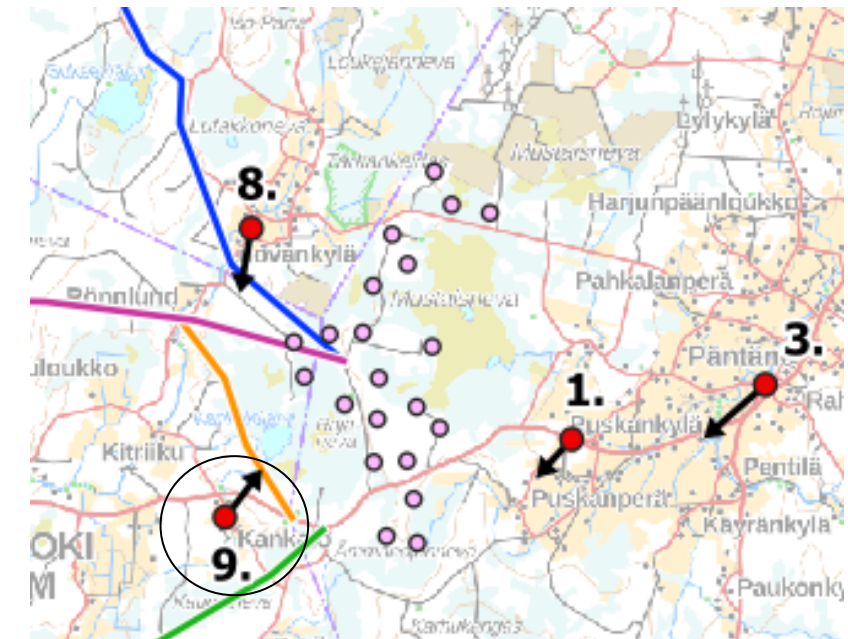
Kuva 9-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Kankalo

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 3,3– 8,4 km

VE 2

Kuva 9-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Havainnekuvan avulla voidaan hahmotta myös kuvassa 8 esitetyn ympäristön muutoksen suuruutta suojaisan pihapiirin ulkopuolella. Muutos ei ole merkittävästi vaihtoehtoa VE1 suurempi.

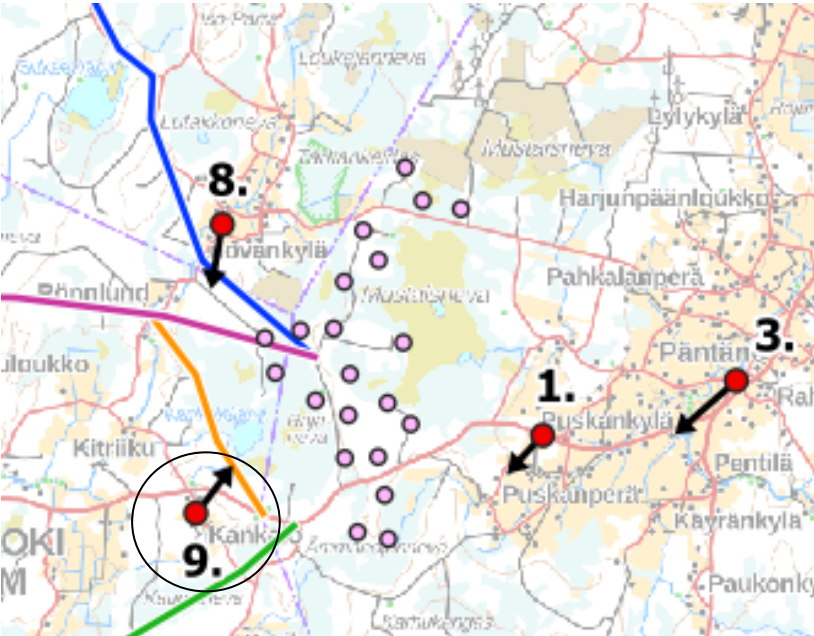

Kuvapiste: Kankalo
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 3,3 – 8,4 km
Kuvan leveys: 150°

VE 2

Kuva 9-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

Suolakanhas

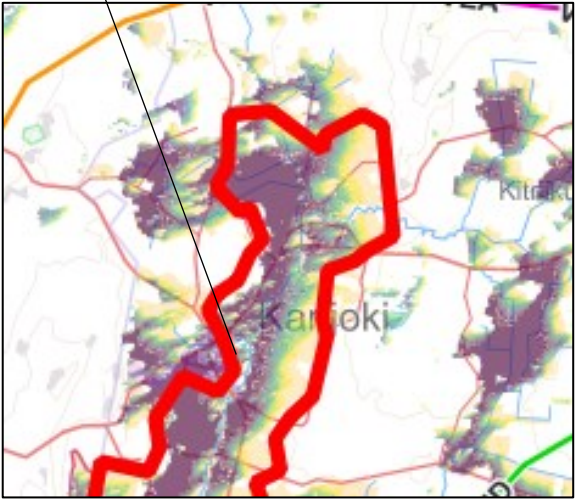
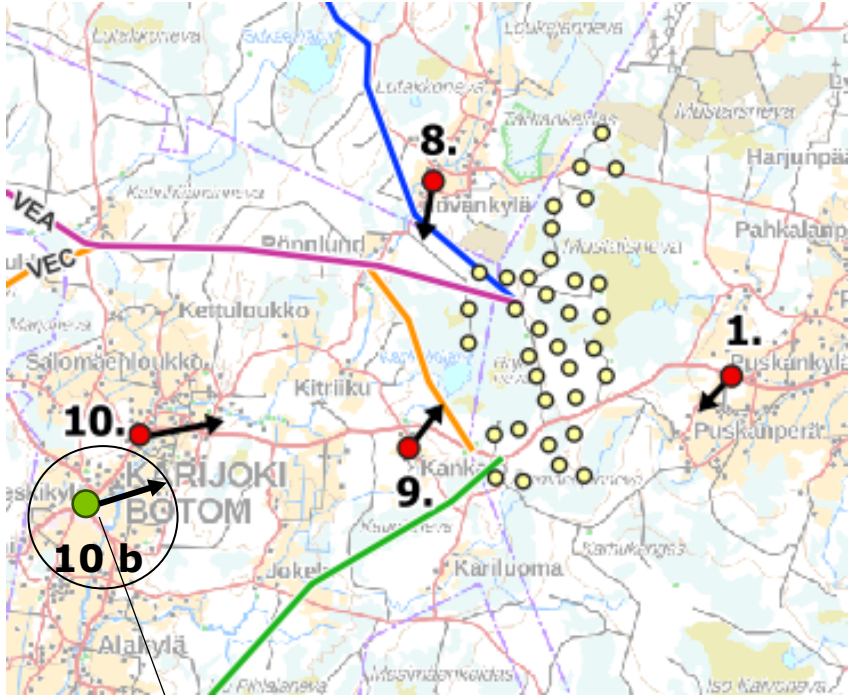
Kuva 9-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Karijoki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 8,6– 13,9 km

Tämä kuvauspiste täydentää kuvaa 10, jossa näkymä jää rajatuksi maastonmuotojen ja rakennustenvuoksi.

VE 1

Kuva 10-1b. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvanottopaikan ja tuulivoimaloiden välissä levittäytyy maakunnallisesti arvokkaan Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisemat.

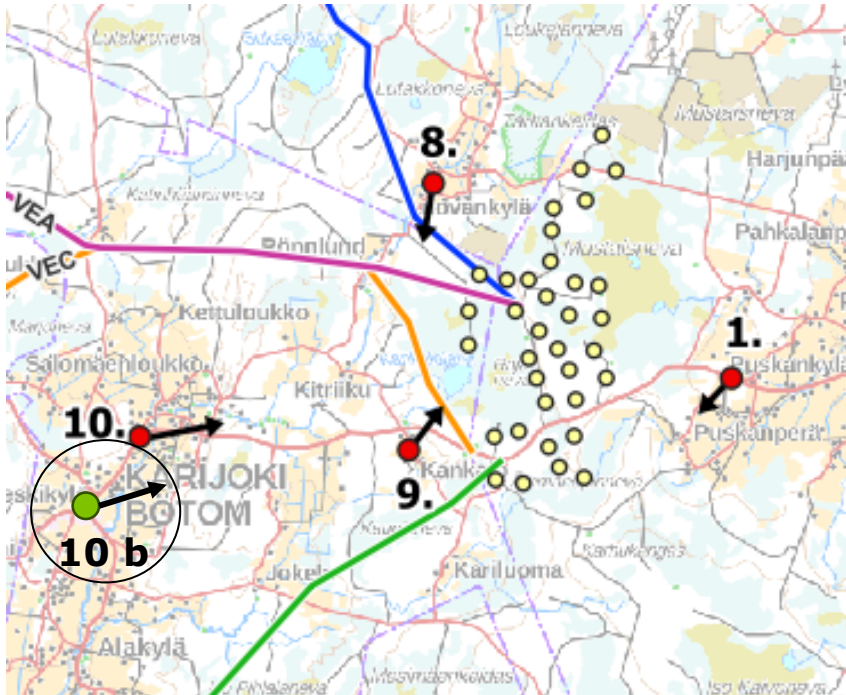

Kuvapiste: Karjoki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 8,6– 13,9 km

VE 1

Kuva 10-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1 voimaloita.

Kuva 10-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

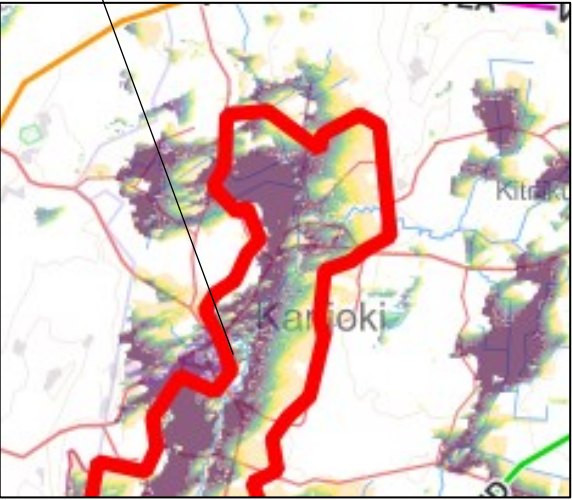
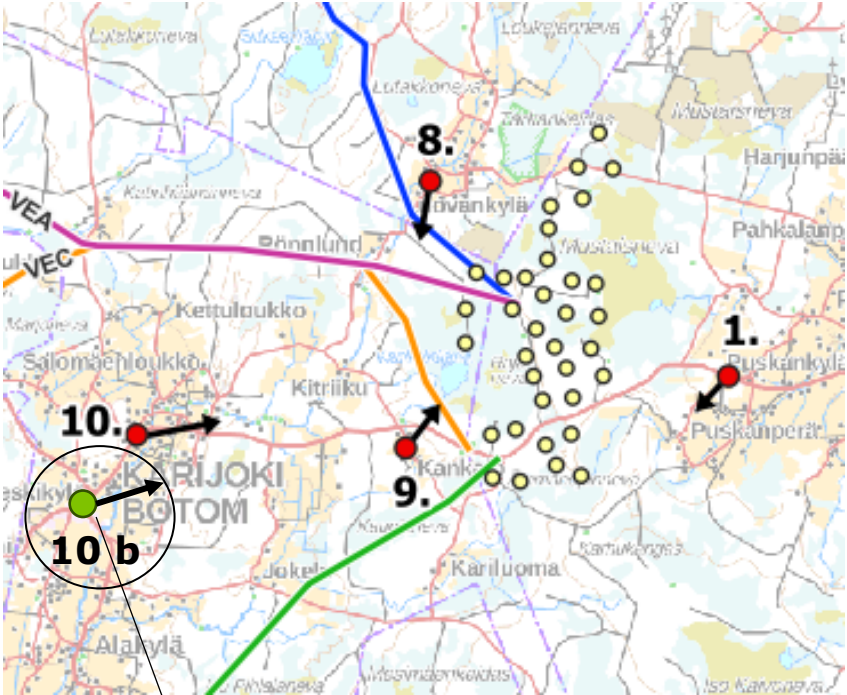
Suolakanhas

Kuvapiste: Karijoki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,4– 14,5 km

Tämä kuvauspiste täydentää kuvaa 10, jossa näkymä jää rajatuksi
maastonmuotojen ja rakennustenvuoksi.

VE 2

Kuva 10-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvanottopaikan ja tuulivoimaloiden välissä levittäytyy maakunnallisesti arvokkaan Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisemat.

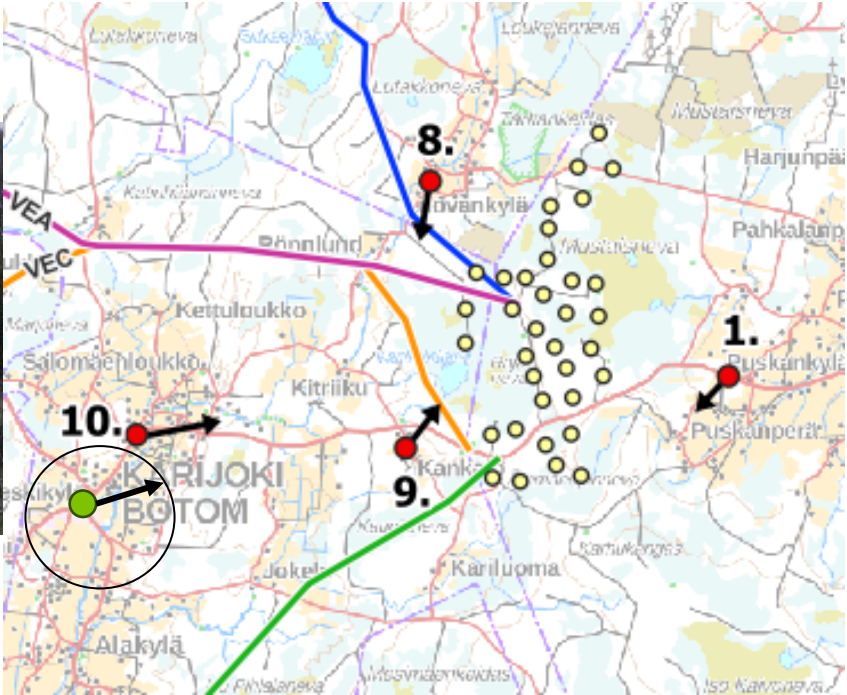

Kuvapiste: Karjoki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 9,4– 14,5 km

VE 2

Kuva 10-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

Suolakanhas

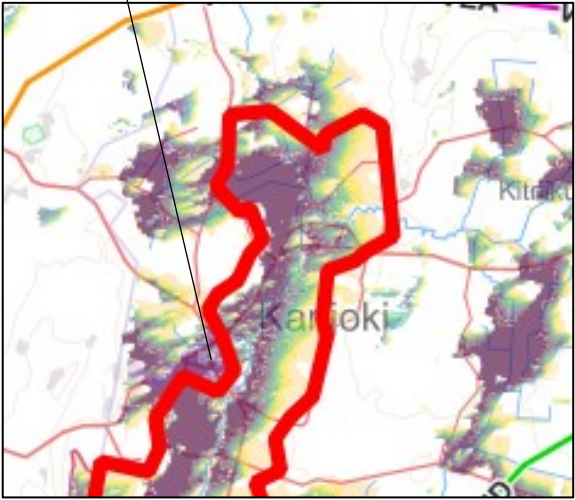
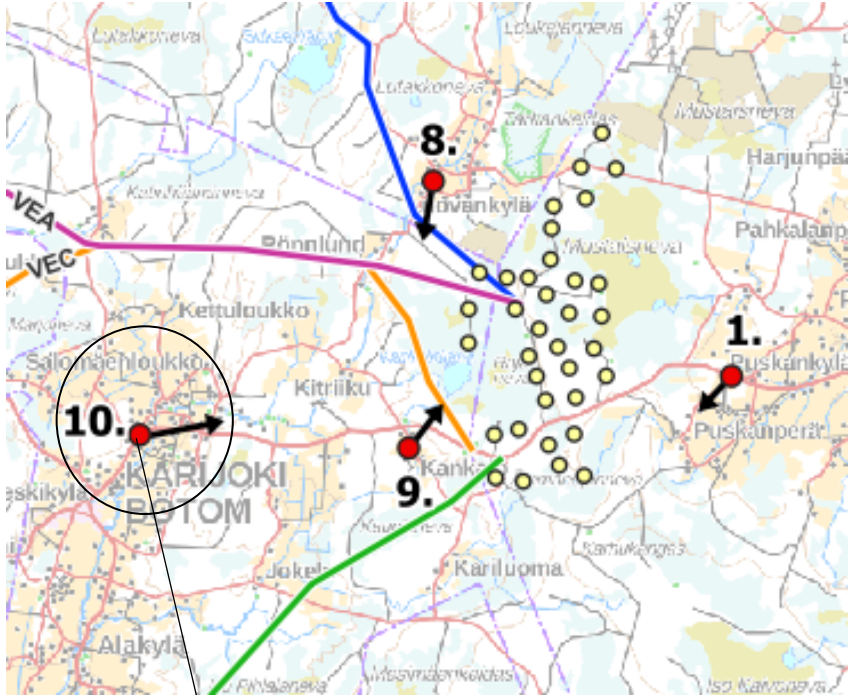

Kuva 10-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Karijoki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 7,6– 12,4 km

VE 1

Kuva 10-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvanottopaikan ja tuulivoimaloiden välissä levittäytyy maakunnallisesti arvokkaan Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisemat.

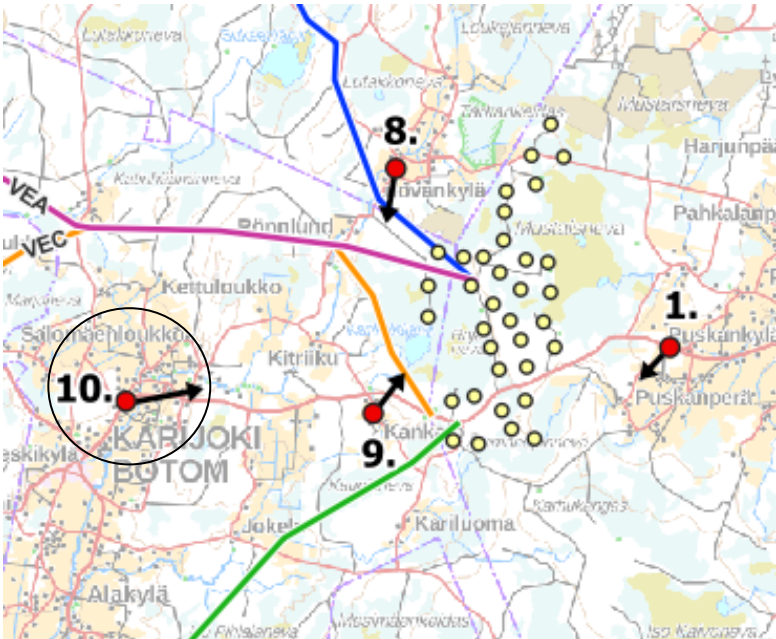

Kuvapiste: Karijoki
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 7,6 – 12,4 km
Kuvan leveys: 170°

VE 1

Kuva 10-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1 voimaloita.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

Suolakanhas

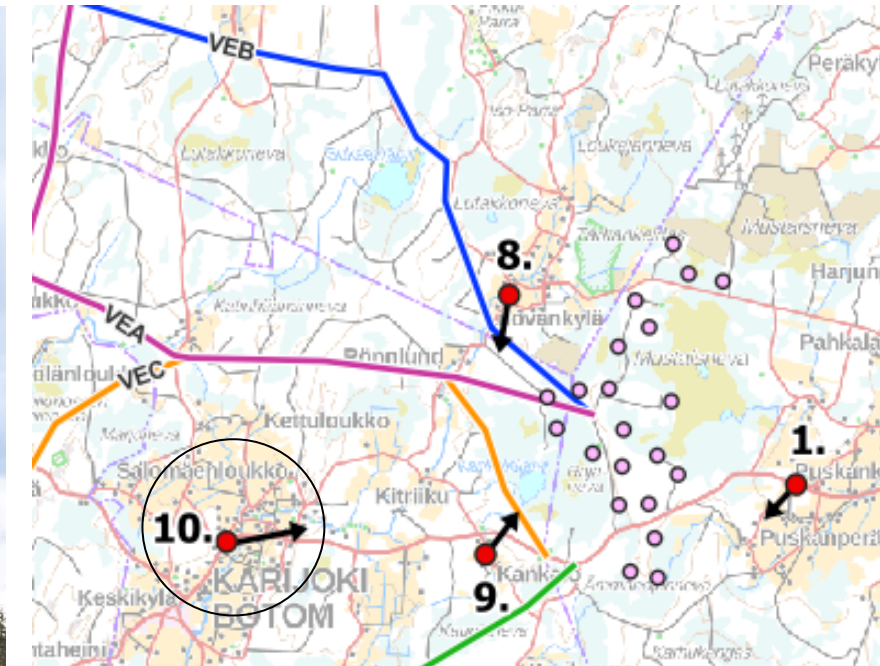
Kuva 10-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvapiste: Karijoki

Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 8,1– 13 km

VE 2

Kuva 10-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvanottoaika ja tuulivoimaloiden välissä levittäytyy maakunnallisesti arvokkaan Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisemat.

Kuvan leveys: 170°

A wide panoramic view of a rural landscape in Norway. A paved road curves through the foreground, flanked by green grass and utility poles. In the middle ground, there are several houses, including a prominent yellow one, and a large red barn on the right. The background shows a dense forest under a cloudy sky.

Suolakanhas

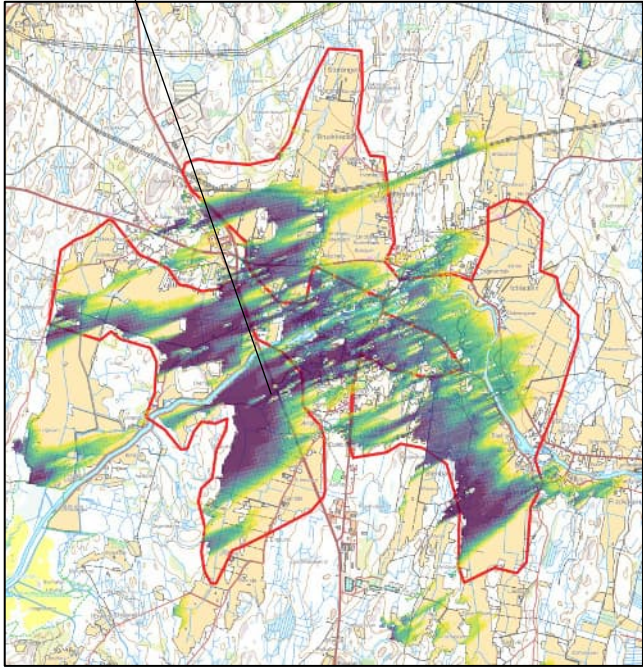
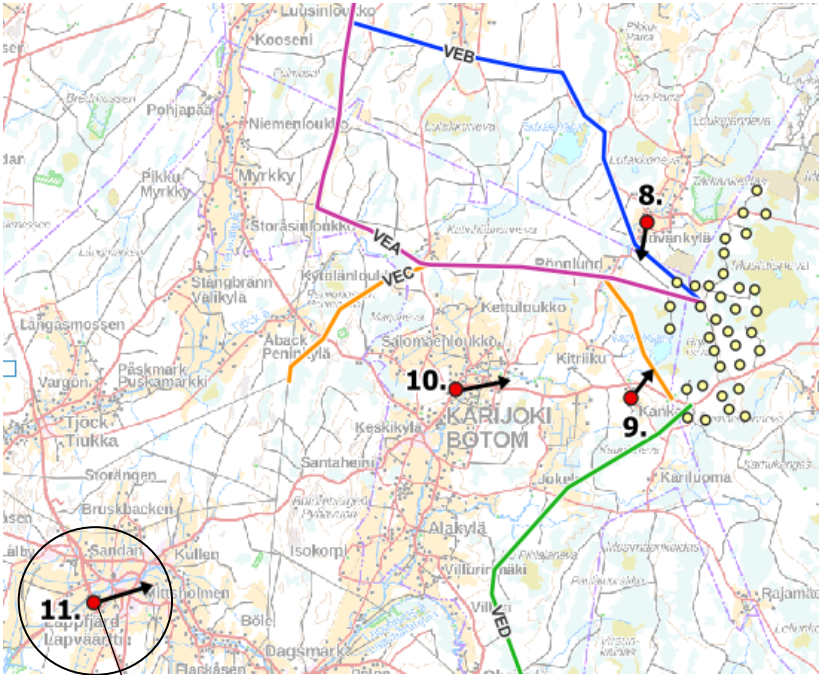

15.3.2025

Kuvapiste: Lappfjääd, Valtatie 8
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 21,4 – 26,8 km

VE 1

Kuva 11-1. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvauspiste maakunnallisesti arvokkaalta laajalta Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisema-alueelta. Voimaloista hahmottuu lavan kärjet, mutta maisemakuvassa muutos näkyy käytännössä etäisenä liikkeenä, johon katse ei juurikaan kiinnity.

Kuvapiste: Lappfjääd Valtatie 8
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 21,4 – 26,8 km
Kuvan leveys: 135°

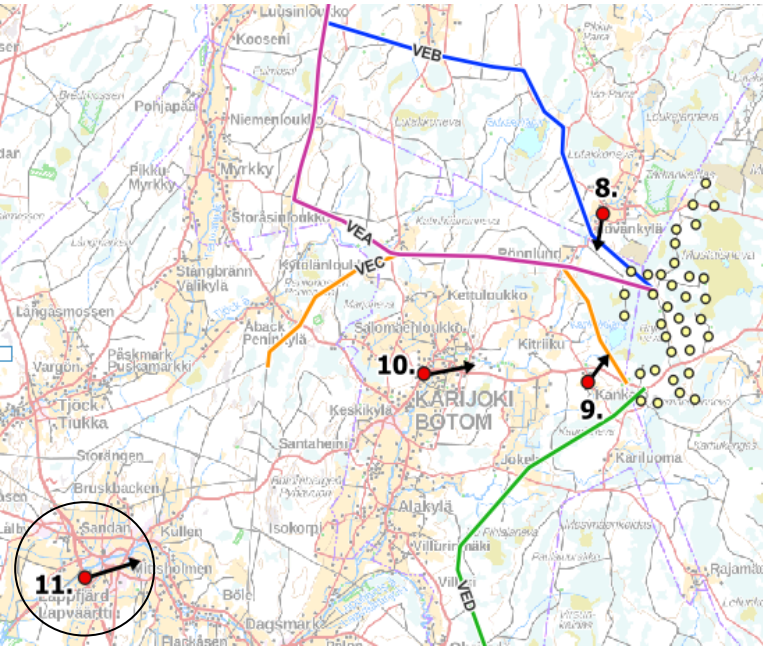
VE 1

Kuva 11-2. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 1.

Kuva 11-3. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän –hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Punaiset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE1. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE1

Muut tuulivoimahankeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

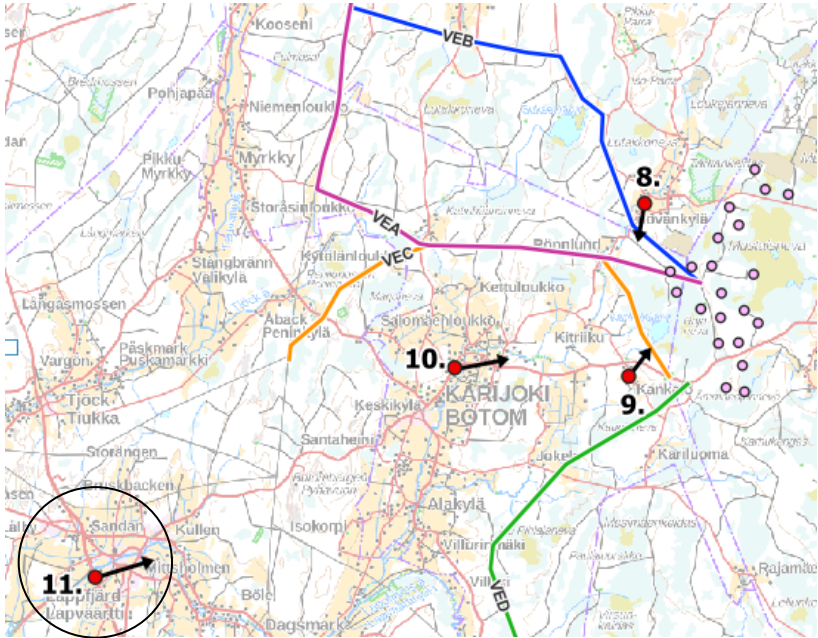

Suolakanhas

Kuvapiste: Lappfjääd, Valtatie 8
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 21,4 – 27,4 km

VE 2

Kuva 11-4. Havainnekuva vastaten ihmiskatsetta (50 mm objektiivi). Kuvauspiste maakunnallisesti arvokkaalta laajalta Isojoki-Lapväärtinjokilaakson kulttuurimaisema-alueelta. Muutos vastaa suuruusluokaltaan vaihtoehtoa VE1.

Kuvapiste: Lappfjääd Valtatie 8
Etäisyys lähimpään suunniteltuun tuulivoimalaan: 21,4 – 27,4 km
Kuvan leveys: 135°

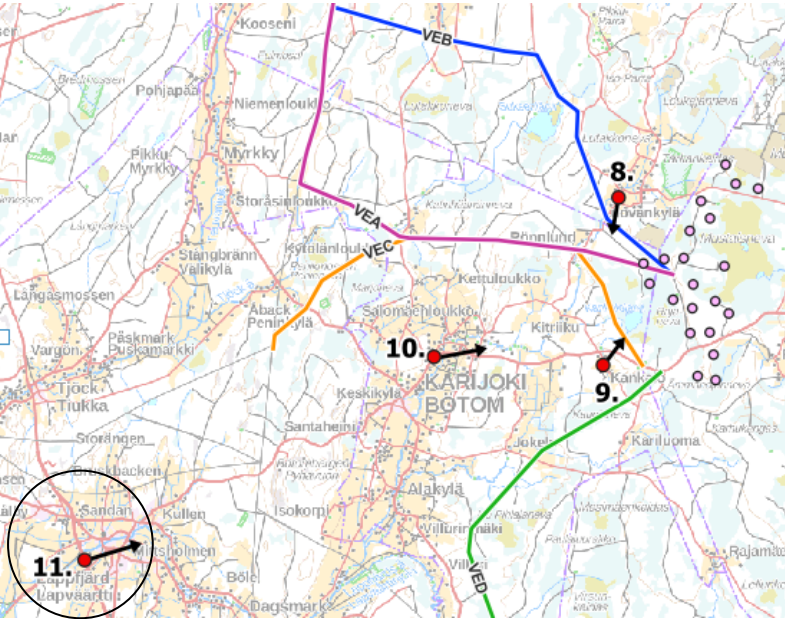
VE 2

Kuva 11-5. Havainnekuva panoramakuvana. Kvantamispisteessä näkyvät vaihtoehdon VE 2.

Kuva 11-6. Havainnekuva, jossa esitetty Kankalonselän hankkeen lisäksi alueelle suunnitellut hankkeet. Voimalat on tuotu kuvassa etualalle näkymää peittävien elementtien eteen. Voimaloiden lapojen liikettä on korostettu ympyräsymboleilla. Siniset ympyrät kuvaavat Kankalonselän VE2. Muiden hankkeiden värit on selitetty oikealla.

Kuvissa esitettyjen symbolien selitteet

Kankalonselän voimalat

VE2

Muut tuulivoimahankkeet

Lautamäki

Rajamäenkylä

Mustaisneva

Kankalonselän tuulivoimahanke
Kauhajoki, Karijoki

Liite 6. Maisemaselvitys

OSA II: Maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat
tai merkittävät maisemat ja kulttuuriympäristöt

29.4.2025

1 Arvokkaiden maisema-alueiden ja kulttuuriympäristöjen tarkastelu

Tässä liitteessä maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet ja -kohteet on sijoitettu uuden *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa* -oppaan (YM 2024) esittämille vyöhykkeille. Koska oppaassa vyöhykkeet ovat ohjeellisia, on niistä luotu hankkeeseen sovitettu malli alla olevan taulukon mukaisesti. Etäisyysvyöhykkeiden määrittelyssä on huomioitu tarkastelualueen pääosin tasainen maisemakuva, puustoisuus sekä tarkasteltavan voimalan korkeus.

Taulukko 1-A Ympäristöministeriön ohjeellisia ja suuntaa antavia esimerkkejä etäisyysvyöhykkeistä yli 300 m kokonaiskorkeudeltaan oleville tuulivoimaloille, sekä Tallikallion tuulivoimahankkeessa noudatettu vyöhykkeistö.

Vaikutusalue	Etäisyys (ym:n Ohjeellinen esimerkki)	Tässä yva-menettelyssä käytetyt vyöhykkeet
Tuulivoima-alue ja sen Välitön lähiympäristö	0 ... 1–2 km voimaloista	0–2 km
Lähivaikutusalue	noin 0–2 km ... 8–10 km voimaloista	2–10 km
Ulompi vaikutusalue (välivaikutusalue)	noin 8–10 km ... 20–24 km voimaloista	10–20 km
Kaukovaikutusalue	noin 20–24 km ... 30 km voimaloista	20–30 km
Teoreettinen Maksiminäkyvyysalue	noin 30 km ... 40 km voimaloista	30–40 km

1.1 Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

Suomessa on 186 **valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita**. Ne ovat maaseutumme edustavimpia kulttuurimaisemia, joiden arvo perustuu monimuotoiseen kulttuuri-vaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet inventoitiin vuosina 2010–2015. Inventointia täydennettiin julkisissa kuulemisissa ja lausuntokierrosten yhteydessä saatujen palautteiden pohjalta vuosina 2016–2021 (VAMA 2021). Maisema-alueita koskevista selvityksistä vastasi ympäristöministeriö.

Inventoinnin tulos (VAMA 2021) otettiin valtioneuvoston päätöksellä 18.11.2021 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoitteiksi inventoinniksi. VAMA 2021 korvaa valtioneuvoston 5.1.1995 periaatepäätöksen mukaisen aiemman inventoinnin. Se vastaa myös Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen (2000/2006) tavoitteisiin (www.ymparisto.fi).

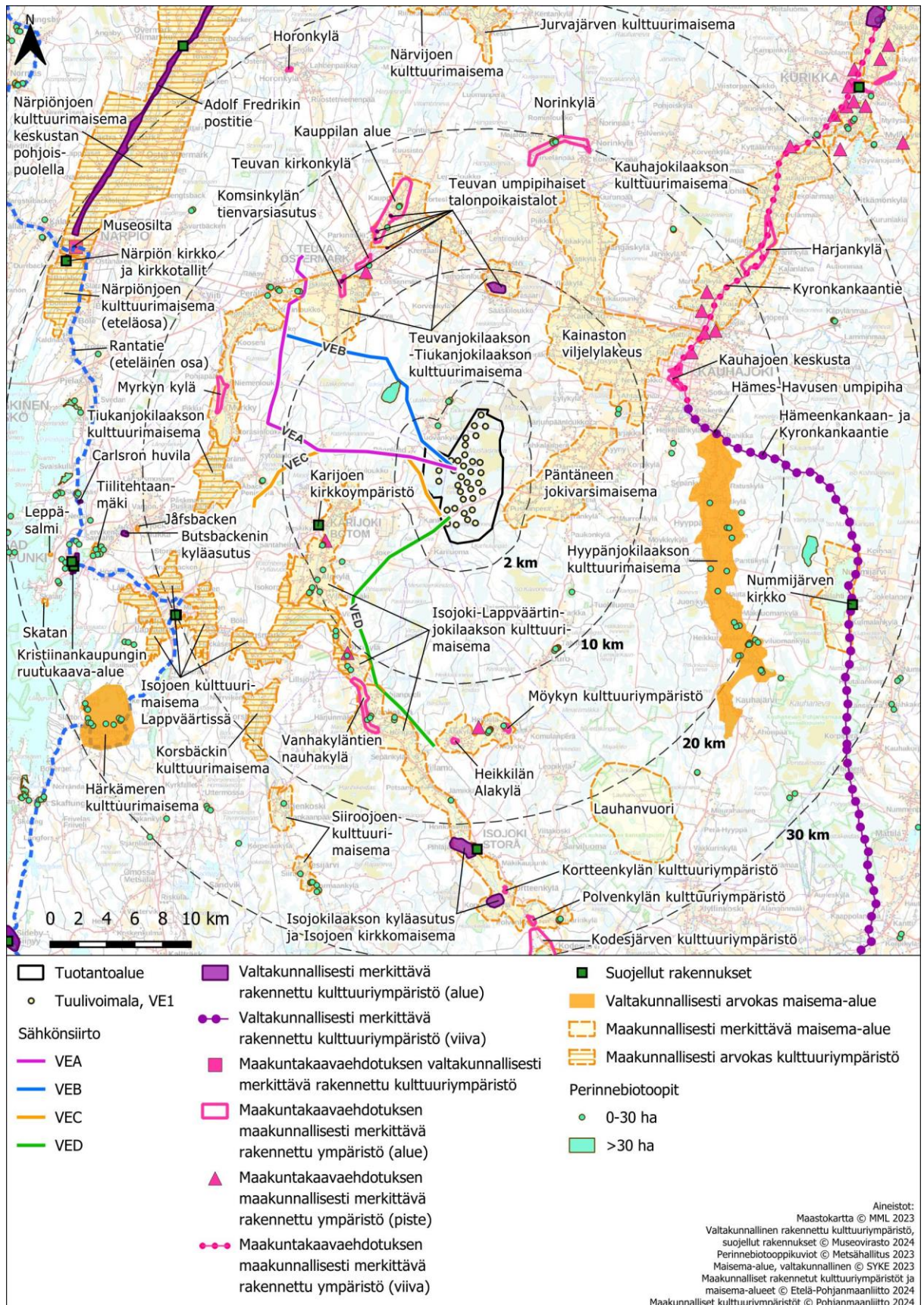

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) on valtakunnallinen inventointi, johon valitut kohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypeittäin monipuolisen kokonaiskuvan Suomen rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä. Kohteet käsittävät yleensä laajempia kokonaisuuksia kuin yksittäisiä rakennuksia ja voivat ulottua jopa yli kuntarajojen.

Hankkeen tarkastelualueella on useampi valtakunnallisesti merkittäväksi luokiteltu rakennetun kulttuuriympäristön kohde. Kohteet on listattu tarkastelussa käytettävien etäisyysvyöhykkeiden mukaan ja kuvattu lyhyesti alla. Kohteiden tiedot ja kuvaukset on tarkistettu Museoviraston ylläpitämästä kulttuuriympäristöjä koskevasta palveluikkunasta (Museovirasto 2024a).

Kankalonselän tuulivoimahankkeen tarkastelualueelle sijoittuvat seuraavat alla olevassa taulukossa (taulukko 1) esitetyt valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA) ja valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY).

Kuva 1. Tarkastelualueen maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat tai merkittävät alueet.

Taulukko 1-B. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja merkittävät kulttuuriympäristöt eri etäisyysvyöhykkeillä hankealueesta.

Alueen nimi	Etäisyys/ vaikutusalue	Sähkön-siirto-reitillä (enint. 3,7 km)	Kuvaus
Härkmeren kulttuurimaisema (VAMA)	Kaukovaikutus-alue (lähimmillään n. 25 km tuulivoimalasta)	ei	"Härkmeren kulttuurimaisema on Pohjanmaan rannikolle tyypillinen maankohoamisen myötä kehittyneet elinkeinomaisema. Maisema-alueella näkyvät kaikki maankohoamisrannikon kulttuurimaiseman vaiheet umpeen kasvavasta merenlahdesta rantaniittiyhin ja vanhan merenpohjan päälle raivattuihin viljelmiin. Maisema-alueella on säilynyt joitakin omaleimaisia ja arvokkaita talonpoikaisrakennuksia. Härkmeren kulttuurimaisema on tunnusomaista maankohoamisrannikon maisemaa, joissa yhdistyvät merestä irti kuroutunut vesistö-alue ja kuiviomaalle raivatut pellot." (Ympäristöministeriö, 2021)
Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema (VAMA)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 15 km tuulivoimalasta)	ei	"Hyypänjokilaakson kulttuurimaisema on maisemaseudustaan poikkeava kokonaisuus, josta jokilaakson kapeus ja jyrkähköt rinteet tekevät erityisen. Maisema-alueen tärkeimpiä arvoja ovat maastonmuotojen ja geologisen historian ohella monimuotoinen luonto sekä aktiivisesti hoidettu maatalousmaisema. Hyypänjokilaaksoon on perustettu luonnonsuojelulain mukainen valtakunnallinen maisemanhoitoalue. Hyypänjokilaakson maisema-alue sijaitsee 3–4 kilometriä leveässä, pohjoisesta etelään kulkevassa ruhjelaaksossa." (Ympäristöministeriö, 2021)
Teuvan umpi-pihaiset talonpoikaistalot (RKY)	Lähivaikutus-alue/ Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 9/ 15 km tuulivoimalasta)	VEA ja VEB	Alue muodostuu kuudesta perinteisestä suomenkieliselle Pohjanmaalle tyypillisestä umpi-pihamaisesta kokonaisuudesta, jotka jakautuvat mies- ja karjapihaan. Teuvan vakituinen asutus sai alkunsa 1500-luvun jälkipuoliskolla Teuvajoen läheisyydessä. (Museovirasto, 2024) Kohteista Laulaja sijaitsee yli 15 km etäisyydelle tuulivoimala-alueesta.
Karijoen kirkkoympäristö (RKY)	Lähivaikutus-alue (lähimmillään n. 9 km tuulivoimalasta)	ei	"Kirkko ja siihen liittyvä Palkkamäen pappila kuvastavat Teuvan- ja Karijoen varren suomenkielisen asutuksen vaurastumista ja asutuksen voimistumista 1700-luvulta 1800-luvun loppupuolelle." (Museovirasto, 2025)
Hämes-Havusen umpi-piha (RKY)	Ulompi vaikutusalue	ei	"Hämes-Havusen tilan mies- ja karjapihaan jakautuva umpi-pihakokonaisuus on edustavaa 1800-luvun eteläpohjalaista talonpoikaisarkkitehtuuria." (Museovirasto, 2025)

	(lähimmillään n. 16 km tuuli- voimalasta)		
Hämeenkan- kaan- ja kyrö- länkankaantie (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	Suomen keskiaikaisista pääteistä ja ainoa kesäai- kaan kuljettavissa ollut reitti Satakunnasta ja Hä- meestä Pohjanmaalle. Tie on muodostanut yh- dessä Ylisen Viipurintien kanssa lyhimmän reitin Pohjanmaalta Viipuriin. Edelleen suurelta osin Suo- mselän asumattomien kankaiden kautta kul- keva, paikoitellen hiekkapintaisena säilynyt tie on säilyttänyt historiallisen linjauksensa ja vanhan maantien luonteen. (Museovirasto 2024) Pääosa alueesta sijoittuu yli 15 ja yli 30 kilometrin pää- hän.
Adolf Fredrikin postitie (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>"Adolf Fredrikin postitie on varhainen kruunun toi- mesta 1760–1770-luvulla rakennettu historiallinen tielinja. Viivasuora tie halki alavan viljelysmaise- man on kolmisenkymmentä kilometriä pitkä ja tie- näkömältään vaikuttava. Tienvarsimaisemaan kuu- luvat puukujat sekä tienvarsiasutus, joka on syn- tynyt 1700-luvun lopulta alkaen tienrakennuksen ja soiden kuivaamisen seurauksena."</i> (Museovi- rasto, 2024)
Museosilta (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>"Tiehallinnon valitsemat museosillat kuvastavat maamme liikenneverkon ja sillanrakennustaidon kehitysvaiheita 1700-luvulta nykypäiviin saakka."</i> (Museovirasto, 2024)
Närpiön kirkko ja kirkkotallit (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>"Närpiön useaan kertaan laajennettu keskiaikainen kivikirkko, sen lähiympäristön pitkät kirkkotalliri- vit, lainamakasiini, pitäjätupa sekä pappila teke- vät alueesta ainutkertaisen historiallisen kirkkomil- jään Suomessa."</i> (Museovirasto, 2024)
Kristiinankau- pungin ruutu- kaava-alue (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>"Vanha ruutukaava-alue rajautuu etelässä Uuteen toriin, idässä Merikatuun ja lännessä Aitakatuun. Useat katulinjat noudattavat edelleen niin le- veydeltään kuin rakennusten korkeuden suhteen 1600-luvun kapeaa ja matalaa mittakaavaa."</i> (Mu- seovirasto, 2024)
Butsbackenin kyläasutus (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>"Butsbackenin kyläasutus raitteineen, 1800- ja 1900-luvun vaihteen rakennuskantoineen ja kivi- aittoineen on hyvin säilynyt esimerkki jokilaakson ja Pohjanmaan rantatien risteyskohtaan syntyneestä Pohjanmaan kyläasutuksesta. Tiukan kylään kuu- luvan Butsbackenin perinteinen raittimaisema on alueen läpi kulkevan, Teuvanjokea seuraavan van- han Tiukantien varressa, muu asutus tien</i>

eteläpuoleisen mäen rinteillä ja päällä. Kyläasutuksen rakenne on hyvin säilynyt, samoin pääosa asuin- ja talousrakennuksista.” (Museovirasto, 2024)

Carlsron huvila (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>”Carlsro on Pohjanmaan rannikkokaupunkien me- renkululla ja laivanvarustuksella vaurastuneen lii- kemiehen 1800-luvun loppupuolella rakennuttama suurhuvila. Carlsron huvila sijaitsee Suurjärven rannalla noin viisi kilometriä Kristiinankaupungista pohjoiseen. Huvila edustaa Suurjärven rantojen 1800-luvun lopun huvilakulttuuria.” (Museovirasto, 2024) Huvila toimii nykyään museona.</i>
Isojokilaakson kyläasutus ja Isojoen kirkko- maisema (kah- den alueen ko- konaisuus) (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>”Isojoen kirkko on Isojokilaakson peltomaiseman ja kylärakenteen kiintopiste. Isojokilaakson kirkon- kylän ympärillä sekä joen yläjuoksulla Koppelonky- lässä on säilynyt perinteistä jokilaakson viereisille mäenharjanteille syntynyttä asutusta.” (Museovi- rasto, 2024)</i>
Nummijärven kirkko (RKY)	Kaukovaikutus- alue (yli 20 km lä- himmästä tuuli- voimalasta)	ei	<i>Nummijärven 1930-luvun pieni puukirkko ja kello- tapuli. ”Pohjanmaan jokilaaksoista syrjään jäävä Nummijärvi sijaitsee vedenjakaseudun suo- ja metsäaluetta halkovalla Nummikankaalla, joka on osa laajempaa Pohjankangasta. Järven itärannalla oleva kirkkomaa rajautuu maantiehen, joka nou- dattaa keskiaikaisperäisen Kyrönkankaantien lin- jausta.” (Museovirasto, 2025)</i>

1.1 Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt ovat asiantuntijaviran-
omaisten määrittelemiä, tyypillisesti maakunnallista ominaisluonnetta ja maakunnallisia
erityispiirteitä ilmentäviä alueita tai kohteita. Tässä työssä huomioidut maakunnallisesti
arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt on pyydetty maakuntaliitoilta, ja ne pe-
rustuvat voimassa oleviin maakuntakaavoihin tai uusien kaavojen selvityksiin.

Tarkastelualueelle sijoittuvat maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on listattu lu-
vussa 1 osoitettujen etäisyysvyöhykkeiden mukaan (YM 2024). Alle 20 kilometrin etäisyy-
delle tuulivoimaloista sijoittuvat arvoalueet on kuvattu lyhyesti taulukossa.

Taulukko 2 Maakunnallisesti arvokkaat alueet, kohteet ja reitit eri etäisyysvyöhykkeillä hankealueesta.

Alueen nimi	Etäisyys/ vaikutusalue	Sähkön- siirto- reitillä (enint. 3,7 km)	Kuvaus
Päntäneen joki- varsimaisema (Etelä-Pohjan- maa)	Välitön vai- kutusalue (lähimmil- lään n. 2 km tuulivoima- lasta)	ei	<i>"Päntäneen jokivarret on pohjalaisen lakeuden eteläisimpään kolkkaan, latvavesien äärelle muodostunut kulttuurimaisema, jossa on säilynyt alkupe räisiä luonnon- ja kulttuuripiirteitä. Alue edustaa seudulleen tyypillistä joen ja hyvien liikenneyhteyksien varrelle kehittyntä kylää, joka on säilyttänyt elinvoimaisuutensa." (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2013)</i>
Kainaston vilje- lylakeus (Etelä- Pohjanmaa)	Lähivaiku- tusalue (lähimmil- lään n. 6 km tuulivoima- lasta)	ei	<i>"Kainaston viljelylakeus on maisemaseudulle tyypillinen ja varsin edustava maisema-alue, joka on säilyttänyt perinteisiä ominaispiirteitään. Alue on maisemahistorialtaan omaperäinen, varhaisen niittykulttuurin edustaja, jonka elinvoimasta kertovat laajat viljelykäytössä olevat pellot, isot tilakeskukset sekä vireä kyläkoulu. Vielä pystyssä olevat lukuisat ladot sekä vanhat tehtaiden ja rautatieaseman rakennukset kuvaavat alueen kulttuurihistoriaa." (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2013)</i>
Isojoki-Lapväärtin- jokilaakson kulttuurimai- sema (Etelä- Pohjanmaa)	Lähivaiku- tusalue (lähimmil- lään n. 6 km tuulivoima- lasta, jopa 30 km asti)	VEA, VEB (VEC)	<i>"Isojoki-Lapväärtin jokilaakson kulttuurimaisemat edustavat Etelä-Pohjanmaan eteläisintä jokilaakso- maisemaa. Erityispiirteenä on muuta Pohjanmaata suurempien topografiaerojen ja hienojakoisen maaperän synnyttämä mutkitteleva joki, jonka varrelle kehittynyt maanviljelyskulttuuri edustaa maamme merkittävimpiä perunantuotantoalueita. Alueella on varsin monimuotoinen ja edustava luonnonympäristö sekä arvokas rakennusperinne." (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2013)</i> <i>Maisema-alueeseen kuuluvat maakunnallisesti merkittävä 'Vanhakylän nauhakylä' -rakennettu ympäristö, sekä pistemäiset kohteet 'Karijoen kotiseutumuseo ja Marttunen' ja 'Ohriluoman kansakoulu'. Vanhakylän nauhakylä on hyvin säilynyt, maisemallisesti huomattava kantataloineen, torppineen sekä niihin liittyvine vehreine puutarhoineen. (Niukko, 2019)</i> <i>Alueeseen liittyy useita perinnebiotooppeja.</i>
Teuvan jokilaak- son-Tiukanjoki- laakson kulttuu- rimaisema	Lähivaiku- tusalue/ ulompi vai- kutusalue	VEA, VEB ja VEC	<i>"Teuvan jokilaakso-Tiukanjokilaakso edustaa etelä-pohjalaista vaurasta kulttuurimaisemaa, jota luonnehtivat kaksifooninkiset talonpoikaistalot umpipihoineen. Laajoja viljelyalueita elävöittävät isot</i>

(Etelä-Pohjanmaa)

(lähimmillään n. 8 km tuulivoimalasta)

tuotantorakennukset ja lakeuksien ladot.” (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2013)

Maisema-alueeseen kuuluvat maakunnallisesti merkittävät ’Komsinkylän tievarsiasutus’ ja ’Myrkyn kylä’ -rakennetut ympäristöt sekä pohjoisempaan ’Kauppilan alue’. Pistemäisiä kohteita alueella on ’Pilke, Riipin koulu’. Myrkyn kylä on perinteistä 1900-luvun alkupuolista raittimaisemaa, jota ympäröivät laajat kylä- ja viljelymaisemat. Komsinkylän raittimaisemaan ja Kaupilan alueeseen liittyy sivuavasti myös valtakunnallisia arvoja (RKY). (Niukko, 2019)

Alueeseen liittyy useita perinnebiotooppeja.

Isojoen kulttuurimaisema Lapväärtissä (Pohjanmaa)

Ulompi vaikutusalue

VED

(lähimmillään 10,1 km tuulivoimalasta)

Laaja aluekokonaisuus Karijokea, Isojokea ja Lapväärttiä yhdistävän vesistön ympäristössä. Alueeseen kuuluvat jokilaakson laajat viljelyalueet reuna- ja jokiväyläalueineen sekä Lapväärtin taajama-alue, kylä- ja pienkyläalueet sekä maaseutumainen haja-asutus.

Korsbäckin kulttuurimaisema (Pohjanmaa)

Ulompi vaikutusalue

ei

(lähimmillään 16 km tuulivoimalasta)

Aktiivikäytössä oleva, kulhon muotoinen viljelymaisema Korsbäckissä sijoittuu alaville maille Itäjoen varteen. Asutus sijoittuu avointa viljelymaisemaa ympäröivien metsäpeitteisten harjujen rinteille. Asutus on vaihtelevaa ja muodostaa rykelmiä.

Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema (Pohjanmaa)

Ulompi vaikutusalue

ei

(lähimmillään 14 km tuulivoimalasta)

Laakea, avoin viljelymaisema viettää loivasti jokeen. Asutus on ryhmittynyt laajaa viljelymaisemaa rajaavan metsän reunaan ja jokivarteen.

Heikkilänjokilaakson kulttuurimaisema, Etelä-Pohjanmaa

Ulompi vaikutusalue

VED

(lähimmillään 13,5 km tuulivoimalasta)

”Heikkilänjokilaakson kulttuurimaisema edustaa seudulle tyypillistä jokivarren viljelymaisemaa. Eriyispiirteinä alueella nousevat esille hienojakoi- seen maaperään muodostuneet jyrkät jokityrät pohjalaistaloineen ja rantaniittyineen.” (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2014)

Maisema-alueeseen kuuluvat maakunnallisesti merkittävät ’Heikkilän alakylä’ ja ’Möykyn ympäristö’ -rakennetut ympäristöt. ’Rintala (Heikkilän entinen koulu)’ on alueiden välissä sijaitseva pistemäinen kohde. Möykyn historia juontanee juurensa 1600-luvulle. (Niukko, 2019) Alueella on useita pienialaisia perinnebiotooppeja.

Kauhajokilaakson kulttuuri-maisema (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään 14 km tuulivoimalasta)	ei	Kauhajoen taajama-alueelta Kyrönjokilaaksoa pitkin myötäilevä laajojen viljelysalueiden kokonaisuus, joilla maaseutumaista haja-asutusta ja pienkyliä.
Lauhanvuori (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään 14 km tuulivoimalasta)	ei	Lauhanvuori on Länsi-Suomen korkeimpia kohtia, jonka laki on 231 metriä merenpinnan yläpuolella ja noin 100 metriä ympäröiviä jokilaaksoja korkeammalla. Vuori kohoaa ympäröivästä maastosta vähitellen, vaikutelmaa vuoresta ei juuri synny. Lauhanvuori sijaitsee kahden murroslaakson rajaamassa kolmio-maisessa kalliolohkossa. Toisessa murroslaaksossa virtaavat Paholuoma, Honkajoki ja Kauhajoki ja toisessa Isojoki.
Rantatie, eteläisen osa (Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 14 km tuulivoimalasta)	ei	Maakunnan halki rantaa pitkin kulkeva vanha tielinjaus. Osoitettu Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.
Teuvan kirkonkylä ja Teuvan rautatieasema (MRKY) (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue	ei	Teuvan Porvarinpaikan ympäristöön muodostunut hallinnon ja liiketoiminnan kehityshistoriaa kuvaava kokonaisuus. Puistomaiseen keskustaajamaan sijoittuu joukko kirkollisia sekä liike- ja hallintorakennuksia. Alueen kiintopisteenä on säilynyt Porvarintienvarsi ja kirkonseutu kirkonraunioineen ja uusine kirkkoineen. (Niukko, 2019)
Kauhajoen keskusta, (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 14 km tuulivoimalasta)	ei	Kauhajoen keskusta on aina 1980-luvulle saakka maaseutukylästä muodostunut aluekokonaisuus, joka sisältää useita merkittäviä rakennuksia
Vanhakyläntien nauhakylä (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 12 km tuulivoimalasta)	VED	
Komsinkylän tienvarsi-asutus (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue	VEA ja VEB	Ympäristö maaseutumaista järvi- ja jokivarsimaisema, kyläympäristöä. Arkkitehtonisia arvoja perustuen Komsin talonpoikaistalon, Komsin kansakoulun ja Kuja-Komsin huvilamainen rakennus muodostamaan kyläkuvallisen

	(lähimmil- lään n. 12 km tuulivoi- malasta)		<i>kokonaisuuteen Hirvijärven pohjoispuolella. (Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 117)</i>
Heikkilän alakylä (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmil- lään n. 13 km tuulivoi- malasta)	VED	<i>"Heikkilän kylän Alakylän Heikkilänjoentien ja Jouhurintien risteyksessä, viljelysmaiseman keskelle sijoittuvan alueen pohjoisosassa polveilee Heikkilänjoki. Alueen läpi mutkittelee Heikkilänjoentie Möykyn kylästä Kiikkerinkylään. Kantatalojen ja niistä erotettujen tilojen talouskeskukset sekä Alakylän entinen kauppa sijoittuvat riteyksen tuntumaan. Penttilän asuinrakennus on 1900-luvun alusta. Umpipihamaisen Saarisen pihapiirin asuinrakennukset sekä Peltopalan ja Suutarin asuinrakennukset ovat viimeistään 1800-luvun loppupuolelta." (Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 117)</i>
Möykyn kulttuuriympäristö (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmil- lään n. 13 km tuulivoi- malasta)	ei	<i>Alue käsittää Möykyn (nykyinen Saari) mahdollisesti jo vuonna 1696 perustetun tontin, jonka päärakennus on vanhimmilta osiltaan 1700-luvulta sekä sen läheisyyteen viimeistään 1800-luvun aikana muodostetun nykyisin Möykky Inimisen kiinteistön, jonka päärakennus on 1800-l lopulta. Lisäksi entisen maantien varrella sijaitsee kivisilta, jonka suunnitteli Karijoen kirkkoherra Tobias Palonen 1915–1916, samoin kuin Karijoen vastaavat sillat. Talojen välistä kulkenut vanha tielinjaus siltoineen on nykyisin poistettu käytöstä. Joen partaalla, kumpuilevan viljelysmaiseman keskellä sijaitseva arvoalue on säilyttänyt kulttuurihistoriallisesti arvokkaat piirteensä. (Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 117)</i>
Kyrönkankaantie (MRKY -viiva), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmil- lään n. 13 km tuulivoi- malasta)	ei	
Kauppilan alue (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmil- lään n. 14 km tuulivoi- malasta)	ei	<i>Vaasantien ja Horontien varteen muodostuva alue kiinnittyy etelä- ja länsipuolella RKY 2009 alueina oleviin Saksan, Ala-Peuran ja Laulajan talonpoikaishapiireihin. Alueen rakennusperintö edustaa teuvalaista umpipihaista talonpoikaishapiireihin. Arvoalue käsittää talonpoikaisten rakennusperinnön ohella Lehtiharjun entisen Bmielisairaalan alueen lounaisnurkassa. Lehtiharjun B-mielisairaala perustettiin 1956–1957 maaseudulle omaan rauhaansa. Rakennukset suunnitteli arkkitehtitoimisto Jonas Cedercreutz & Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 282Helge Railio. Arvoalueeseen sisältyy myös vanhan maantien linjauksen varressa säilynyt kiviarkkuinen riippuasassilta, joka on hiljattain kunnostettu. (Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 117)</i>

Myrkyn kylä (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 15 km tuulivoimalasta)	VEA	<i>Myrkyn keskus on muodostunut Tiukantien -Peräläntien, Asematien ja Kirkkotien risteykseen, Teuvanjoen länsipuolelle. Kallioisen, kumpuilevamaas-toisen, pienen kyläkeskuksen historiallisesti kerroksinen rakennuskanta ja aluerakenne ovat pääosin viimeistään 1900-luvun alkupuolelta. Perinteisessä raittimaisemassa vanha rakennuskanta myötäilee tienvartta. Myös uudempi rakennuskanta on sijoittunut tiestön varteen. Myrkyn keskustaa ympäröi laaja kylä- ja viljelymaisema. Alueella on esim. sekä suomen- että entinen ruotsinkielinen seurujentalo. (Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 117)</i>
Norinkylä (MRKY), (Etelä-Pohjanmaa)	Ulompi vaikutusalue (lähimmillään n. 18 km tuulivoimalasta)	ei	<i>Norintien risteys on säilyttänyt asemansa kylän keskuksena. Keskustan ympärille avautuu viljelysmaisema talonpoikaishapiireineen, joista huomattavimpia ovat Hirviniemen ja Kuoppalan, Hongiston ja Rannan talot. (Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi I 117)</i>

Lisäksi alle 20 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsevat seuraavat maakunnallisesti arvokkaat pistemäiset kohteet:

- Karijoen kotiseutumuseo ja Marttunen (MRKY)
- Ohriluoman kansankoulu
- Rintala (Heikkilän entinen koulu) (MRKY)
- Toopeka 99, Koskiaro, Kaura (MRKY)
- Ala-Mattila (MRKY)
- Havunen (Korpi-Aro) (MRKY)
- Juuseentie 11, Vartiokulla 2, Vartio-Kuutti (MRKY)
- Opistola (MRKY)
- Lappfjärd UF (MAK)
- Lapväärtin keskustan pihapiirit (MAK)
- Lapväärtin koulu (MAK)
- Lapväärtin kirkko ympäristöineen- (MAK)